

Torsdag den 13. januar 2011 (D)

1

40. møde

Torsdag den 13. januar 2011 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til justitsministeren om forholdene i kriminalforsorgen.
Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Karen Hækkerup (S), Manu Sareen (RV) og Line Barfod (EL).
(Anmeldelse 11.01.2011).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om offentlighed i forvaltningen.
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 08.12.2010).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven.
(Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 08.12.2010).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om aktindsigt m.v. (Konsekvensændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen og af ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven).
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 08.12.2010).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Bødeforhøjelser, obligatorisk konfiskation af køretøjer ved kørsel uden førerret, skærpelse af sanktionerne for kørsel under påvirkning af bevidsthedspåvirkende stoffer m.v.).
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 15.12.2010).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed samt lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Skærpelse af bødestraffen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen m.v.).
Af justitsministeren (Lars Barfoed).
(Fremsættelse 15.12.2010).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om åbenhed i pensionssektoren.
Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.
(Fremsættelse 04.11.2010).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om en effektiv lettelse af erhvervslivets administrative byrder.
Af Colette Brix (DF) m.fl.
(Fremsættelse 18.11.2010).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Karen Hækkerup (S) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 58 (Forslag til folketingsbeslutning om ned-sættelse af en arbejdsgruppe til revidering af Retslægerådet).

Titlen på den anmeldte sag vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til justitsministeren om forholdene i kriminalfor-sorgen.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Karen Hækkerup (S), Manu Sareen (RV) og Line Barfod (EL).
(Anmeldelse 11.01.2011).

Kl. 10:00

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, be-tragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om offentlighed i forvaltningen.

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 08.12.2010).

Sammen med dette punkt foretages:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af forvaltningsloven og retsplejeloven. (Ændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 08.12.2010).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om aktindsigt m.v. (Konsekvensændringer i lyset af lov om offentlighed i forvaltningen og af ændringer i forvaltningsloven og retsplejeloven).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 08.12.2010).

Kl. 10:00

Forhandling

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Forhandlingen er åbnet.

Taletiden er 10 minutter.

Hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Tak for det. Det lovforslag, vi her har til behandling – L 90 om offentlighed i forvaltningen – behandles sammen med L 91, som skal ses i lyset af ændringer i lov om offentlighed i forvaltningen, og sammen med L 92, som indeholder ændringer, som også skal ses i forbindelse med konsekvenser af L 90.

Lovforslaget her om offentlighed i forvaltningen bygger jo på et meget langvarigt og også grundigt og omfattende kommissionsarbejde. Regeringen nedsatte tilbage i 2002 en offentlighedskommission, som barslede med en betænkning i slutningen af 2009. Og det lovforslag, som her er fremsat til behandling i Folketinget af justitsministeren, er i og for sig indeholdt i betænkningen fra Offentlighedskommissionen, og forslaget bygger i store træk på det forslag, som Offentlighedskommissionen enedes om stort set i enighed.

Den nuværende offentlighedslov bygger jo på en meget gammel lovgivning. Den første offentlighedslov, vi fik her i landet, går helt tilbage til 1970, og den nuværende er senest revideret i 1985. Og man må jo uægtelig sige, at der er sket et og andet i vores samfund siden da. Det er der både i den måde, som den offentlige sektor arbejder på, i strukturerne i den offentlige sektor, og ved hele den tekniske udvikling, ikke mindst den digitale udvikling, som vores samfund har været igennem. Ja, disse forhold berettiger jo i sig selv, at man foretager en revision af offentlighedsloven, sådan som regeringen har lagt op til.

Offentlighedsloven og principperne bag den er jo uhyre vigtige elementer i et samfund som vores. De bygger på, at der skal være åbenhed om måden, der arbejdes på i den offentlige sektor. Der skal være indsigt i den offentlige sektors beslutninger og beslutningsgange. Offentlighedsloven er jo i det hele taget en overordentlig vigtig lov, ja, man kan næsten sige en slags grundlov i forhold til at kunne føre demokratisk kontrol fra pressens side og også fra samfundsdebattørers og historikeres side med, hvad der sker i den offentlige sektor. Disse grundlæggende principper videreføres i den grad i det forslag, der her er til behandling. Man kan sige, at principperne udvik-

des, og at lovens anvendelsesområde udvides. Det synes vi er rigtig godt.

Jeg kan pege på, at offentlighedsloven fremadrettet ifølge forslaget også vil komme til at omfatte Kommunernes Landsforening og Danske Regioner. Den vil komme til at omfatte statslige selskaber, hvor der er mere end 75 pct.s ejerandel. Den vil komme til at omfatte selskaber, organisationer og institutioner, som træffer afgørelser på vegne af staten, en region eller en kommune. Og den vil komme til at omfatte selskaber, som varetager væsentlige samfundsinteresser, i og med at ting er udliciteret til det pågældende selskab. Det synes vi er godt og rigtigt.

Jeg vil også gerne pege på et vigtigt princip, som stadfæstes i lovforslaget, nemlig meroffentlighedsprincippet, som skal ses i sammenhæng med, at denne lovgivning lægger op til en liberalisering og i virkeligheden en udvidelse af offentlighedsadgangen.

Kl. 10:06

Så er der også nogle opstramninger i lovforslaget. Der er f.eks. reglen om ministres kommunikation med folketingspolitikere, som skal kunne undtages fra offentlighed. Og vi tror, det er fornuftigt, at man har sådan en mulighed for, at politikere, ministre eller ordførere kan kommunikere sammen, uden at det med det samme er underlagt regler om offentlighed.

Der er også reglen om, at ministre i forhold til den såkaldte ministerbetjening og det lovforberedende arbejde ikke skal være omfattet af offentlighedsreglen. Man må jo sige, at der i den offentlige sektor her er sket en vældig udvikling de sidste 20-25 år. Hvor det lovforberedende arbejde og ministerbetjeningen i gamle dage – i den her forstand defineret som før 1985 – jo ansås for at skulle ligge i departementet i ministeriet, er der nu mange andre kilder og samarbejdspartnere i det lovforberedende arbejde og i forhold til ministerbetjening; der er direktorater, og der er styrelser. Og der er det jo vigtigt, at kommunikationen kan foregå på en måde, så processen er kvalitativt optimal i det lovforberedende arbejde og i ministerbetjeningen. Det er vigtigt, at man kan kommunikere frit her, og at man ikke lige som kommer til at hænge på en mellemregning, som viser sig ikke at holde vand, eller som ministeren ikke vil benytte sig af af politiske eller faglige grunde, og det er vigtigt, at man her kan have en fri informationsudveksling, synspunktsudveksling, uden at man bliver fanget i en offentlighedsfase. Det synes vi altså er fornuftigt. Vi er overbevist om, at det vil være med til at kvalificere den politiske stiltingen, beslutningsgang, og det er en naturlig konsekvens af den måde, som den offentlige sektor har indrettet sig på de sidste 20-25 år. Vi må også sige, at den digitale udvikling jo tilsiger, at man kan arbejde på den måde, og at man ikke begynder at indføre et særligt kodesprog for at kommunikere, for så er det første offer i offentlighedsloven jo i virkeligheden offentligheden, og det er der jo ikke nogen der har et ønske om. Så den begrænsning er yderst fornuftig.

Vi ønsker fra mit partis side, at vi får en meget grundig gennemgang af det her uhyre vigtige lovforslag, og vi har også i Venstre et stort ønske om, at vi får en bred politisk aftale. Vi har været til to gode tekniske gennemgangeovre hos justitsministeren om forslaget, som uægtelig er meget teknisk og meget kompliceret. Vi ser frem til, at vi i Retsudvalget og måske også hos ministeren, hvad ved jeg, kan fortsætte disse drøftelser med henblik på at få en afklaring af de eventuelle udestående spørgsmål, som der stadig er i forbindelse med lovforslaget, og som måske i virkeligheden mest er af forståelsesmæssig karakter, hvad ved jeg, sådan at vi kan få et bredt flertal bag vedtagelsen af det her forslag. Det fortjener det, fordi det er et principielt meget vigtigt forslag, for i vores demokratiske samfund med folkestyre og en stor offentlig sektor er spillereglerne, som de lægges til rette i det her forslag, grundlæggende vigtige. Jeg vil også sige, at de kræver, at vi har en meget bred forståelse og enighed om det her iblandt Folketingets partier.

Med de ord vil jeg lægge op til fortsat konstruktive drøftelser om forslaget i udvalget og hos ministeren og tilsige det al mulig velvillig behandling, som det foreligger fra justitsministeren. Venstre kan støtte både intentionerne i forslaget og den videre arbejdsproces med det. Tak.

Kl. 10:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 10:10

Line Barfod (EL):

Det er ikke så tit, man hører, at Venstre støtter intentionerne, men ikke hører, at de støtter ordlyden. Men det er jo spændende for de videre drøftelser.

Jeg står stadig væk tilbage med et meget stort spørgsmål efter at have brugt tid på at sætte mig ind i det her og have været til møder hos justitsministeren osv., og jeg håber, når nu Venstre støtter intentionerne, at jeg så kan få et svar fra Venstres ordfører:

Hvorfor skal vi lave den her indskrænkning af offentligheden? Jeg er helt med på, at samfundet har udviklet sig, men hvorfor gør den udvikling, at der skal ske en indskrænkning i mulighederne for aktindsigt, altså i mulighederne for, at offentligheden kan få indsigt i, hvad der sker?

Kl. 10:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:11

Kim Andersen (V):

Jeg vil gerne sige til fru Line Barfod, at vi jo støtter forslaget og intentionerne i forslaget, men når der skal være fornuft og sammenhæng i det, jeg står og siger her på Venstres vegne, om, at vi gerne vil have et bredt flertal og en konstruktiv proces, så kan det jo heller ikke nytte noget, at vi binder os fuldstændig fast på hvert et komma i lovforslaget, for så er der jo ingen mening i det. Undskyld, jeg er så fri, formand, men det kunne jo være, at Enhedslistens ordfører kunne lære en lille smule af den åbenhed og fremkommelighed; det kunne jo være med til at berede vejen også i den her sag.

Jeg mener ikke, at der overordnet set er tale om indskrænkninger i det her lovforslag. Der er tale om 26 helt konkrete udvidelser af offentlighedens adgang til den politiske og administrative beslutningsproces her i Danmark, og så er der nogle ganske få konsekvensændringer som følge af den digitale udvikling og måden, som den offentlige sektor – ministerier, styrelser osv. – har udviklet sig på i de sidste 25 år, og det synes jeg er ganske logisk.

Intentionerne, den overordnede tegning i det her forslag i forhold til den gamle offentlighedslov fra 1970 og revisionen i 1985, er overordnet set mere offentlighed, ingen tvivl om det.

Kl. 10:12

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 10:12

Line Barfod (EL):

Grunden til, at jeg glæder mig over Venstres udmelding, er netop, at jeg håber på, at vi får et konstruktivt forløb, hvor vi kan finde frem til nogle formuleringer, der gør, at vi får mere offentlighed. Så det håber jeg at Venstre vil være med til og også til, at vi får en grundig behandling i Retsudvalget. Jeg håber også, vi kan få en ordentlig høring, hvor vi kan få forskellige eksperter til at komme med nogle forskellige holdninger om, hvad det så er, der skal til, hvis vi skal sikre, at lovforslaget faktisk vil sikre mere offentlighed.

Jeg vil gerne høre helt konkret, om Venstre mener, at der har været konkrete eksempler, der gør, at det er nødvendigt at indskrænke muligheden for aktindsigt i forhold til ministerbetjening og også i forhold til også forhandlinger mellem ministre og folketingsmedlemmer. Har Venstre oplevet konkrete eksempler, hvor det har været et problem med den offentlighedslov, vi har i dag?

Kl. 10:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:13

Kim Andersen (V):

Det kan jeg ikke svare på. Det ville jo kræve, at jeg skulle have indsiget i et eller andet sagsforløb i en sag, som ikke har været offentliggjort, og som altså ikke er blevet fundet, om jeg så må sige. Så det kan jeg ikke svare på. Men jeg kan sagtens se for mig, at den struktur, der har udviklet sig i den statslige sektor, i sig selv berettiger til en revision, og at man ændrer adgangen til offentlighed i forhold til procedurerne, for ellers tror jeg ikke at man kan få et så kvalificeret beslutningsgrundlag, som vi alle sammen ønsker, hvis alle mulige mellemregninger mellem en styrelse og et ministerium er udsat for offentlighed fra dag et. Vi har jo et ønsket om, at der skal være et så kvalificeret beslutningsgrundlag som overhovedet muligt; det i sig selv berettiger til en revision.

Kl. 10:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 10:14

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er da glad for, at jeg ikke ville være den eneste, der ikke ville kunne svare på det spørgsmål, som hr. Kim Andersen fik fra fru Line Barfod. Det kan så bekymre mig lidt, at øjensynligt ingen kan svare på det spørgsmål, og at man alligevel vælger at ændre lovgivningen.

Jeg er glad for de toner, der er fra hr. Kim Andersen, om, at man gerne vil være med til måske at gøre offentlighedslovens udkast mere åbent og mere liberalt – kunne man måske kalde det – end det er lige nu.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre Venstre, om Venstre ikke også har en interesse i at bore længere ned i, hvad begrundelserne er. Jeg må sige, at med hensyn til nogle af de indsnævring, der er i lovforslaget, kan jeg godt være bekymret for, om det bare ligesom er en stemning, der er der, så det gør man, og så ender det med, at Folketinget vedtager det på et tidspunkt, for det er jo, som ordføreren siger, nærmest en grundlov for åbenhed og offentlighed, vi her diskuterer.

Jeg håber, at det i virkeligheden også var et tilsagn fra Venstre om, at vi får en grundig proces, også i lovbehandlingen og ikke kun i de 7 år, der gik, indtil Offentlighedskommissionen kunne komme med det her udkast.

Kl. 10:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:16

Kim Andersen (V):

Jeg håber meget, at det er fremgået klart og tydeligt af min ordførertale, at vi i høj grad ønsker en grundig og seriøs behandling af det her lovforslag. Jeg er helt enig i, at det er en uhyre vigtig lovgivning.

Jeg synes i og for sig også, at man skulle tage at hæfte sig lidt ved alle de helt åbenlyse udvidelser af offentlighedens adgang til den offentlige sektors beslutningsproces, som jo klart ligger i lovforsla-

get, og som også er skitseret i de notater, vi har fået fra ministeriet i forbindelse med behandlingen af sagen. Der er 26 helt konkrete punkter. Det synes jeg man skal hæfte sig ved.

Der er så nogle ganske få elementer, hvor man kan sige, at offentlighedens adgang indsnævres, ikke i forhold til, hvad der principielt var meningen i 1970 og i 1985, men i forhold til, hvordan den digitale udvikling og den offentlige sektors strukturelle indretning har udviklet sig siden 1985. Det skal ses i lyset af, at vi alle sammen ønsker en så seriøs og grundig beslutningsgang i det politiske system som overhovedet muligt, og at det er vanskeligt, hvis man ikke foretager den her ændring, fordi der så er nogle oplysninger fra f.eks. styrelser og direktorater, som ikke kommer fuldgyldigt med ind i beslutningsprocessen, og man risikerer, at der udvikles et alternativt kodesprog, som ingen kan være interesserede i, for at kommunikationen kan foregå.

Kl. 10:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 10:17

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er klart, at der, når man åbner dørene helt op, altid er en risiko for, at det reelle forsvinder ud på den anden siden af døren, for at man kan sikre sig, at man alligevel kan tale om det, der skal tales om. Det kan i virkeligheden være et problem mange steder og også andre steder end lige her.

Der, hvor vores opfattelse måske er lidt forskellig, er, hvor jeg ikke er så sikker på, at jeg synes, at der er så mange udvidelser i loven, selv om de antalmæssigt måske kan være store, og at nogle af dem kan være tvivlsomme. Jeg synes også, at det møde, vi havde i går, og måske også allerede noget af det, ordføreren har sagt i dag, jo i virkeligheden lægger op til nye spørgsmål, som vi så må bede justitsministeren om at forholde sig til.

Den teknologiske udvikling har også gjort, at det er svært at vide, hvilke intentioner der var i 1970 i forhold til det, der sker nu. Jeg har læst debatterne og kommissionsrapporten fra, tror jeg 1956, om det her igennem, og jeg synes, det er svært at se, at der virkelig har været intentioner både i 1970-lovgivningen og 1985-lovgivningen om at indskrænke på det niveau, som jeg synes der lægges op til her. Men det er jo det, vi skal have en diskussion af, og hvordan vi rammer den rette balance.

Kl. 10:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:19

Kim Andersen (V):

Ja, vi skal have en diskussion, og vi skal have en grundig behandling af det her, og det er jeg sikker på at vi får. Jeg er i og for sig også optimistisk, i forhold til at vi kan samles bredt om at vedtage den her revision. Men jeg må sige, at når hr. Simon Emil Ammitzbøll kan stille det spørgsmål, som han stiller her, ja, så er der jo brug for, at vi graver et spadestik dybere, og at vi også får fuldstændig klargjort, hvori liberaliseringen, som vi kan blive enige om at kalde det, rent faktisk ligger i lovforslaget, for jeg er ikke i tvivl om, at den er der; jeg er overbevist om, at den liberalisering og øgede adgang for offentlighed er til stede i det forslag. Så er der nogle få ting, som jeg har nævnt et par gange heroppefra, som snævrer tingene ind på grund af den anden struktur, der har udviklet sig i den statslige sektor, og som følge af, at vi altså skal have en substantiel, optimal ministerbetjening og et beslutningsgrundlag, som indeholder de oplysninger, som nu en gang er tilgængelige.

Kl. 10:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 10:20

Meta Fuglsang (SF):

Først vil jeg gerne kvittere for ordføreren udmeldinger om, at man er parat til at diskutere det her udkast, så vi kan få et bredt forlig. Jeg håber, at den tone vil være den, der bærer igennem, når vi skal behandle det her lovforslag.

Så tænkte jeg på det her med eksemplerne på, hvorfor det er nødvendigt at lave de her indskrænkninger, og at ordføreren brug af ordet kodesprog måske kunne være en forklaring. Så jeg vil gerne spørge ordføreren, om ordføreren mener, at der har udviklet sig sådan en kultur med et kodesprog i kommunikationen mellem folketingsmedlemmer og ministre, at der nu er det her kodesprog, så man derfor er nødt til at gå ind og regulere adgangen, eller om det er en fremtidig frygt, ordføreren kan have om, at der vil udvikle sig et kodesprog, for hvis det er sådan, synes jeg, det ville være interessant at få sat flere ord på den bekymring og høre om, hvorfor der skulle udvikle sig det kodesprog, og hvad det er for nogle erfaringer, ordføreren har med det, som det er i øjeblikket.

Kl. 10:21

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:21

Kim Andersen (V):

Tak for spørgsmålet. Jeg kan ikke sige, at jeg har en erfaring med den problemstilling, som nævnes, men jeg kan sagtens forestille mig, at der kunne udvikles en form for kodesprog, hvis det er sådan, at der samarbejdspartnere imellem og måske i det daglige samarbejdspartnere, som er på betydelig afstand af hinanden, kunne udvikle sig en arbejdsform, som enten begrænsede det, man lagde frem, eller som omtalte det i et andet og mindre klart sprog, end jeg personlig synes må være det optimale og ønskelige, hvis det var sådan, at man risikerede, at det, man kommunikerede fra dag et, inden der var taget politisk stilling til det, og det var i en realitetsbehandlingsfase, der blev underlagt offentlighedskravet, så kunne jeg sagtens forestille mig, at der kunne udvikles en form for kodesprog hos nogle, ikke dikteret, ikke autoriseret, men som var noget, der udsprang i de forskellige miljøer, og/eller at man begyndte at arbejde med en form for selvcensur. Og begge dele ville jo være yderst, yderst uheldigt, det er jeg overbevist om at fru Meta Fuglsang er helt enig med mig i. Det ville være umådelig trist. Og der kan man jo altså sige, at der vil det første offer for en misforstået offentlighedslovgivning være ikke kun offentligheden, men også sagligheden i det lovforberedende arbejde, og det ønsker vi jo ikke.

Kl. 10:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Meta Fuglsang.

Kl. 10:23

Meta Fuglsang (SF):

Når jeg spørger lidt ind til det, er det, fordi vi jo plejer at lovgive ud fra noget, vi ved noget om, og derfor synes jeg, det er interessant at vide eller at få fat på, hvad vi faktisk ved om det her, inden vi går i gang med at ændre en lovgivning, som indskrænker offentligheden.

Så det, jeg hører, er en bekymring om nogle tanker, jeg er næsten lige ved at sige konspirationsteorier, omkring, hvordan det kan blive, hvis vi ikke ændrer det her. Derfor er jeg lidt interesseret i at komme lidt mere konkret ind på det samme, som fru Line Barfod gjorde,

nemlig hvad det er, der gør, at det her er så velbegrundet, for vi har jo allerede nu en beskyttelse af det forberedende lovarbejde, kan man sige, sådan som offentlighedsloven er nu. Så hvad er det mere præcist, der skal beskyttes mere end det, der er i dag, som begrunder, at vi skal have de udvidelser? Hvis vi får svar på det, kan det også være, vi kan få svar på, hvad de nødvendige ændringer i lovgivningen så er, men det kører den vej rundt, synes jeg.

Kl. 10:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:23

Kim Andersen (V):

Jo, men det er det, som flere andre også har spurgt ind til. Altså, fru Meta Fuglsang beder mig om ligesom at lægge en sag og et forløb på bordet, som jeg ikke har kendskab til, en sag og et forløb, som måske ikke er der, eller som jeg i hvert fald ikke har kendskab til. Så derfor kan jeg jo ikke det.

Der er heller ikke nogen, der siger, at her er et problem, eller at der her er en eller anden en autoriseret opfattelse af, hvordan det er eller kunne udvikle sig til at blive, det er en helt privat overvejelse og bekymring, jeg har, og så er jeg ikke enig med fru Meta Fuglsang, som siger, at vi plejer at lovgive på basis af noget, vi har erfaring. Der er sandelig mange eksempler på, at vi lovgiver for at undgå at skulle erfare noget siden hen, eller hvor vi lovgiver, fordi vi kan forestille os eller forventer eller frygter et eller andet. Så den præmis, fru Meta Fuglsang bygger sit spørgsmål op på baggrund af, er jeg ikke enig i.

Kl. 10:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Så er det fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 10:24

Karen Hækkerup (S):

Med hensyn til kodesprog tænkte jeg på, om Venstres retsordfører kan oplyse Folketinget om, hvad det betyder, når man i regerings-sammenhæng og blandt Folketingsmedlemmer taler om e-ordet, og om ordføreren også kunne fortælle mig, om der findes andre af den slags kodesprog, som bare ikke er kommet til offentlighedens kendskab endnu.

Kl. 10:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 10:25

Kim Andersen (V):

Nej, det kan jeg ikke.

Kl. 10:25

Formanden :

Fru Karen Hækkerup ønsker ikke ordet?

Nej. Så siger vi tak til ordføreren. Så er det fru Karen Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Karen Hækkerup (S):

Til dem, der måske ikke ved det, kan jeg oplyse, at e-ordet er det kodesprog, som man har brugt i regeringspartierne for ordet efterløn, når man har siddet og diskuteret, om den skulle fjernes, og hvordan man skulle planlægge, at man skulle lancere det.

Nu vil jeg vende tilbage til lovforslaget. Vi behandler her offentlighedsloven. Som det allerede er blevet sagt, er det et arbejde, der

har været i gang i rigtig mange år, og det er blevet til et meget digert værk. Der er i det, som vi behandler her, utrolig mange forbedringer, i forhold til hvordan man giver det offentlige mulighed for at få aktindsigt i dokumenter. Man gør det eksempelvis sådan i forhold til Kommunernes Landsforening og Danske Regioner, virksomheder, hvor staten har aktier, at der bliver mulighed for at få aktindsigt, ligesom vi kender det i dag. Men der er også nogle begrænsninger, og det er jo selvfølgelig begrænsningerne, som er vigtige og dem, der bekymrer, for det andet er vi vel enige om kun er godt.

Det, at vi skal have en offentlighedslov, handler jo om, at vi sidder nogle stykker herinde, Folketinget og ministre, som er toppen af det parlamentariske system, og som har ekstremt stor indflydelse på, hvad det er for nogle beslutninger, der bliver truffet. Når vi sidder på det folkelige mandat, som vi gør, og udfylder de tillidsposter, som vi er blevet betroet, så skal der være mulighed for, at der kan udøves kontrol med det arbejde, vi laver.

For vi må jo være ærlige og sige, at der, bare når man kigger på de sidste par år, har været mange sager, hvor man må sige at borgerne ikke har fået indfriet den tillid, de har vist deres politikere. Der er blevet fusket og lusket, og derfor er det også ærgerligt, at det her lovforslag i virkeligheden kommer lige oven på de mange skandalesager, der har rullet i pressen. For det giver ikke den bedste tillid til stoffet, når man skal læse indenad i nogle af de her sætninger for at finde ud af, hvad det er for nogle begrænsninger, og hvad det er for nogle udvidelser, der i virkeligheden lægges op til.

Der er stillet rigtig mange spørgsmål til offentlighedsloven. Jeg tror, at vi nu er oppe på 54 spørgsmål, og der er kun ganske få af dem, der er besvaret. Derfor må jeg på vegne af Socialdemokraterne i dag meddele, at vi selvfølgelig afventer vores stillingtagen, til svarene er kommet. Men når det er sagt, vil jeg sige, at vi ligesom Venstres ordfører går ind i det her ud fra en positiv indgangsvinkel. Vi vil gerne mødes. Vi vil gerne, at vi i Folketinget finder hinanden, og at vi får skabt det rum, vi har snakket om, til de mange tekniske gennemgange og til andre møder – det rum, hvor man på en mere moderne måde kan sørge for, at politikudvikling sker, men hvor man samtidig ikke indskrænker pressens mulighed, sådan at eventuelle skandalesager ikke kan afsløres.

Der er især tre paragraffer i offentlighedsloven, som har vakt offentlig interesse. Det er § 24, som handler om ministerbetjening, § 27, som er politikerparagraffen, og § 29, som handler om de faglige vurderinger i deres endelige form. De her paragraffer hænger sammen, og går man ind og kigger på, hvad det er for nogle undtagelser, der gør sig gældende i de forskellige paragraffer, vedrørende, hvornår der er mulighed for at få aktindsigt, så hænger det sammen, som hvis man tager to hænder og folder dem. Det hele er kædet ind i hinanden.

Jeg synes, at vi har haft nogle gode drøftelser indtil videre, og noget af det, vi i hvert fald er kommet frem til, som jeg tror vi alle sammen er enige om, er, at tiden jo er en anden i dag, end den var, da man i sin tid lavede den seneste revidering af offentlighedsloven. I gamle dage var der et ministerium, og hvis man havde en idé, som man ville have udviklet, så mødtes man måske på gangen eller man gik ind til hinanden på kontorerne. Sådan ser virkeligheden ikke ud i dag. I dag har mail erstattet den mundtlige kontakt. Vi sidder måske ikke længere lige ved siden af dem, vi skal snakke sammen med. Måske sidder folk i en anden bygning, og derfor skal der være en postgang. Man har ikke den samme kontakt.

Hvis der i dag har været en postgang, altså hvis et dokument har været sendt fra det ene ministerium til en styrelse eller den anden vej rundt, så er der mulighed for aktindsigt. Det er der, selv om det i virkeligheden måske i sin intention stadig væk var et meget internt fagligt anliggende. Derfor er der god grund til at se på, hvordan man kan modernisere offentlighedsloven, sådan at vi får skabt det ar-

bejdsrum, hvor politikere har mulighed for at udvikle og lave deres ting.

Her må man spørge: Er det relevant, at der skal kunne søges aktindsigt i et førsteudkast til noget, hvis det aldrig har været ministerens intention, at det var sådan, det skulle være? Og hvis tingene er blevet rettet til 1.000 gange, er der så mening i, at en minister senere skal stå og forsvare, hvad der i første omgang er blevet lagt op til, hvis man er gået væk fra det, når der i forvejen er mulighed for at få aktindsigt i noget, hvis det har en fagligt endelig form? Der synes jeg der er nogle ting, der er værd at tale om, med hensyn til hvordan vi finder ud af at få skabt den balance, hvor man både for skabt arbejdsrummet for den politiske proces og samtidig altså også giver pressen mulighed for at få aktindsigt.

Kl. 10:30

Jeg tror ikke, at man skal lade sig forblænde, sådan at man tror, at hvis man indskrænker retten til aktindsigt ved at lave de her ændringer vedrørende ministerbetjening, så vil man eksempelvis kunne få skandalesager til at forsvinde. Nu tror jeg også, at vi alle sammen er enige om, at intentionen med lovforslaget bestemt ikke er, at det skal være muligt at få skandalesager til at forsvinde.

Men jeg tror også, det er vigtigt at påpege, at de mennesker, der sidder i vores administration, selvfølgelig ikke vil finde sig i, hvis de bliver bedt om at begå lovbrud, eller hvis de ser, at der er noget, der er ravsuskende galt. I virkelighedens verden fungerer det jo i dag sådan, at de selv informerer journalister om, at der her ville være noget, der ville være en god idé at søge aktindsigt i. Hvis den mulighed forsvinder og man altså ikke længere kan sige, at det er de og de papirer, der skal søges aktindsigt i, fordi de ikke længere ville kunne frigives til aktindsigt, så skabes der jo en ny situation.

Jeg synes, at man skal gøre sig det bevidst i den her sag, at tryk avler modtryk. Hvis man indskrænker ytringsfriheden for de offentligt ansatte på den måde, som der kan være tale om, synes jeg også, at der er behov for, at vi ser på det forslag, som Enhedslisten tidligere har fremsat, og som den øvrige opposition har tilsluttet sig, nemlig forslaget til, hvad vi kan gøre for at forbedre offentligt ansattes ytringsfrihed. For der vil være situationer, hvor der vil være medarbejdere, der vil føle sig kaldet til at gå til pressen eller at få ting til at blive lækket, og de medarbejdere skal selvfølgelig beskyttes. Det kan der ikke være nogen tvivl om.

Derfor synes jeg også, at det i den her sammenhæng er vigtigt at se på, hvordan man beskytter de offentligt ansatte, så de har ret til at ytre sig, ligesom jeg også vil påpege, at den kommende regering har sagt, at den vil give en bredere mandat til at lave undersøgelseskommissioner. Det vil sige, at vi vil gøre det lettere, at sager kan blive undersøgt, hvis der i Folketinget er enighed om, at der er en sag, der skal undersøges, fordi der er sket noget gedulgt, hvilket vi jo altså har set rigtig mange gange i den her regerings levetid, og hvor vi ikke er kommet igennem med at få sagerne undersøgt, fordi der ikke har været flertal for det.

Derfor hænger de her ting i virkeligheden meget sammen, både når det drejer sig om offentlighed i forvaltningen, og når det drejer sig om, om sager kan blive undersøgt, hvordan Folketinget kan rejse sager, og hvordan pressen kan få mulighed for at få indsigt i de sager, der bliver behandlet.

Så min afsluttende bemærkning skal være, at min indstilling er, at vi håber, at vi finder et bredt forlig, at vi håber, at det vil lykkes os at møde hinanden. Vi er indstillet på, at det her arbejde må tage den tid, det skal tage – hellere gøre det grundigt end gøre det hurtigt. Vi har defineret meget tydeligt, hvad det er for et rum, vi taler om, når vi siger, at der skal være et bedre rum for det politiske arbejde. Men vi har omvendt også sagt, at den demokratiske kontrol og pressens mulighed for indsigt heller ikke skal ødelægges på den bekostning. Så vi afventer de mange svar på de rigtig mange spørgsmål, der er stillet, og ser frem til de fortsatte forhandlinger og drøftelser og håber

på, at det vil lykkes Folketinget at finde hinanden i en bred enighed om en ny og mere moderne offentlighedslov.

Kl. 10:33

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er et par korte bemærkninger, og den første er fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 10:33

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Først og fremmest tog jeg ordet for at kvittere for fru Karen Hækkerups ønske om at drage spørgsmålet om offentligt ansattes ytringsfrihed ind i debatten om offentlighedsloven. Det er jo en kamp, som Socialdemokraterne og Liberal Alliance faktisk har ført sammen. Om ikke det fulde indholdsmæssige, så har vi dog være enige om, at man skulle gøre noget for at fremme offentligt ansattes ytringsfrihed og muligheder for at ytre sig. Så det synes jeg sådan set at der er grund til at kvittere for.

Det andet er så et lidt mere kritisk spørgsmål, det skal der jo også være plads til, og det er det samme spørgsmål, som fru Line Barfod stillede til Venstre: Altså, hvor er det, Socialdemokraterne ser de eksempler, der har været, på, at man ikke har kunnet forberede lovgivningen ordentligt, at man ikke har kunnet arbejde ordentligt, eller hvad ved jeg, på grund af den åbenhed og offentlighed, vi har i det danske demokrati?

Kl. 10:34

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:34

Karen Hækkerup (S):

Til det første kan jeg sige, at det glæder mig, at Liberal Alliance også bakker op om Enhedslistens forslag, som Socialdemokraterne for år tilbage har tilsluttet sig. Det ender måske med, at vi til sidst kommer hele vejen rundt, når man på den måde kan favne fløjene herinde, så det er jo kun glædeligt. De offentligt ansatte fortjener i hvert fald, at Folketinget står sammen om at forbedre deres muligheder og rettigheder.

Så stiller hr. Simon Emil Ammitzbøll mig det spørgsmål, som fru Line Barfod for ganske kort tid siden stillede hr. Kim Andersen, og til det må jeg jo kun svare, at det spørgsmål er blevet stillet skriftligt, og at vi selvfølgelig forventer, at man i ministeriet kan redegøre for, hvad det præcis er for nogle ting, man mener er nødvendige, i forhold til at man foreslår den ændring af loven, som man gør.

Kl. 10:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 10:35

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Bare til referatet vil jeg jo sige, som det også er fremgået af tidligere behandlinger af Enhedslistens forslag, at vi ikke har støttet Enhedslistens forslag i alle detaljer, men dog grundintentionen og flere af elementerne – bare så der ikke skal opstå misforståelser om det spørgsmål.

Det andet med, at der er stillet et skriftligt spørgsmål om begrundelsen, er jeg sådan set godt klar over. Jeg hørte bare, at fru Karen Hækkerup nævnte i sin ordførertale, at det var noget, man havde forståelse for, og så er jeg jo bare nødt til spørge: Hvor kommer forståelsen fra?

Kl. 10:35

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:35

Karen Hækkerup (S):

Jeg vil sige, at jeg har forståelse for, at der skal skabes det politiske rum, som jeg også talte meget om, hvor man har mulighed for at idéudvikle, og hvor det ikke nødvendigvis er ret og rimeligt, at det første udkast til et eller andet skal ende med at være offentligt. Hvis det er noget, der tidligt i processen er blevet afvist og fejlet af bordet, er det så længere relevant, at en minister skal stilles til regnskab for, hvad der er blevet udviklet et eller andet sted? Derfor synes jeg, det er vigtigt, at man kan se det arbejdsrum – i virkeligheden – som de politiske beslutninger bliver skabt i.

Men jeg er sådan set enig med hr. Simon Emil Ammitzbøll i spørgsmålets karakter, og jeg har selv stillet det samme spørgsmål, for jeg synes, at man også som regering og som forvaltning, når man kommer med et lovforslag som det, vi behandler her, må svare meget tydeligt på, hvad grundlaget egentlig er for det. Har man sidder ude i ministerierne og følt, at man ikke har kunnet rådgive sin minister ordentligt? Har embedsfolket følt sig tyngt af angsten for, at de papirer, som de udfærdiger, vil blive udleveret til aktindsigt? De spørgsmål mangler vi stadig at få svar på, for det er selvfølgelig relevant at stille lige præcis de spørgsmål.

Kl. 10:36

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod for en kort bemærkning.

Kl. 10:36

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det var en vældig konstruktiv tale, som ordføreren holdt. Jeg har lidt det samme spørgsmål, som jeg stillede før til hr. Kim Andersen, og som hr. Simon Emil Ammitzbøll nu også stillede til fru Karen Hækkerup: Har der været nogen eksempler? Altså, har fru Karen Hækkerup mødt nogen eksempler eller fra tidligere socialdemokratiske ministre eller nogle af de nuværende ministre hørt om nogen eksempler på, at her har der været et problem, at her har der været nogle ting, man gerne ville gøre, men som man ikke kunne gøre på grund af de nuværende regler om offentlighed? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål handler om, at fru Karen Hækkerup talte om, at vi skal have en grundig behandling, og det er jeg fuldstændig enig i. Mener fru Karen Hækkerup også, det kunne være fornuftigt, at vi får en høring, så man får en offentlig debat?

Det har været lidt sjovt, at Offentlighedskommissionens arbejde er foregået fuldstændig lukket uden offentlighed om kommissionens arbejde, så der er behov for at få en offentlig debat, og det kunne en høring i Retsudvalget jo være med til. Så vil Socialdemokraterne være indstillet på, at det prøver vi at få igennem i Retsudvalget?

Kl. 10:37

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 10:37

Karen Hækkerup (S):

Svaret på spørgsmål et er nej, og svaret på spørgsmål to er ja.

Når svaret på spørgsmål to om en høring er ja, er det selvfølgelig, fordi vi herinde har den præcedens, at når der i Folketinget bliver udtrykt ønske om en høring, så bidrager vi selvfølgelig til, at det kan ske. Jeg synes så bare, det er vigtigt at sige, at vi skal prøve at få det sat i gang rigtig hurtigt, for jeg tror, det også kunne være meget fornuftigt at prøve at tilrettelægge et forløb, hvor man regner med, at det her skal få en afslutning på et eller andet tidspunkt inden et eventuelt kommende folketingsvalg. Så lad os prøve at gøre det hurtigt.

Men herregud, det er jo heller ikke værre, end at hvis vi ikke når det, har de her folk siddet og lavet det her arbejde de sidste 8-10 år, og så ligger det der jo sådan set også efter et valg, og så kan man samle det op der. Men jeg vil selvfølgelig gerne bakke op om et forslag om en høring, jeg synes bare, vi skal gøre det hurtigt.

Kl. 10:38

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Så siger vi tak til ordføreren. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:38

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Jeg synes, som de to tidligere ordførere har udtalt, at det her er rimelig komplekst. Jeg skal ærligt indrømme, at vi i Dansk Folkeparti har sådan en afvejning af, hvad der er godt, og hvad der er skidt. Er der forbedringer? Der er jo ikke nogen, der er i tvivl om – det skal der i hvert fald ikke være – at vi i Dansk Folkeparti ønsker, at der er åbenhed i forvaltningen. Det skal være sådan, at man får aktindsigt, det skal være sådan, at den fjerde magt, altså journalister osv., får aktindsigt.

Der skal også samtidig være plads til et arbejdsrum. Jeg skal indrømme, at nogle af de argumenter og også nogle af de spørgsmål, der er stillet, om formålet med loven, har jeg måske lidt svært ved at forstå, netop fordi vi måske ikke har fået nogle helt konkrete eksempler på, hvad der er gået galt med den lov, vi har. Altså, hvor er problemerne? Vi kan lave tænkte eksempler, ja, men det kan vi jo gøre med alt. Så: Har der været nogle konkrete problemer? Det er det, jeg synes er væsentligt, i forhold til om man så også ønsker den her ændring.

Det er klart, at ministerierne ikke i dag fungerer, som de gjorde for 30 eller 40 år siden. Det har jeg også stor forståelse for. Jeg har også stor forståelse for, at man selvfølgelig kan spørge: Hvorfor er det relevant for journalister at få udkastet til ministerens første presmeddelelse? Det er jo ikke den, der er gældende, det er trods alt den, man sender ud i sidste instans. Det er ministerens holdning, og så kan der have været lidt frem og tilbage om at ændre nogle ord og sætninger. Men hvorfor ikke? Betyder det så meget?

Jeg ved godt, at man sender meget via mails, man skriver meget via sms. Jeg skal ærligt indrømme, at jeg jo har det sådan med mails, at en mail for mig er et brev. Der er ingen tvivl, det er et brev, og havde jeg skrevet det i hånden, puttet det i en konvolut, havde sat et frimærke på og sendt det med posten, så havde jeg, inden det røg i postkassen, i hvert fald kunnet overveje, om det nu også var kvikt, hvad jeg havde skrevet. Det er måske ikke lige det, man oplever med mails i dag, fordi det er en hurtig kommunikation, og derfor skriver man nogle gange lidt hurtigt. Det kan vi jo nok også selv som almindelige folketingsmedlemmer opleve med nogle af de spørgsmål, vi af og til får, eller hvis vi er kommet med en udtalelse og der er folk, der bliver vrede over det, vi har sagt, så kommer der lige sådan en 20-40 mails med vrede bemærkninger, fordi det er hurtigt og nemt. Ikke desto mindre opfatter jeg altså en mail som et brev.

Så jeg synes i hvert fald, det er meget, meget vigtigt i forhold til den her lov at finde ud af, hvor de konkrete problemer har været. Det er også derfor, at der allerede nu er, tror jeg, stillet 60 spørgsmål. Hvor har de konkrete problemer været? Er det så så store problemer, at det er vigtigt at få dem løst, og hvordan løser vi dem så, uden at der i øvrigt bliver mere lukket, med hensyn til hvad der sker bag dørene i det offentlige?

Jeg er faktisk glad for, hvad der er blevet sagt tidligere, og jeg er også sikker på, at ministeren egentlig er af samme mening, nemlig at det er vigtigt, hvis der skal laves ændringer, at det er et stort, bredt flertal blandt Folketingets partier, der står bag dem. Jeg vil skynde mig, inden fru Line Barfod stiller spørgsmålet, at sige, at jeg synes,

at forslaget om en høring er en rigtig god ting. Så vil jeg også godt sige, at jeg er meget, meget spændt på et møde, vi har i Retsudvalget i dag, hvor vi skal vedtage en tidsplan. Jeg er meget spændt på at se, om den tidsplan overhovedet kommer til at holde. Ganske vist har vi stillet 60 spørgsmål indtil nu, men det plejer at være sådan, at når man får svar, så afføder det nødvendigvis nye spørgsmål, og derfor kunne jeg godt forestille mig, at den her sag kommer til at trække ud. Men jeg synes også, det er vigtigt at understrege, at skal man ændre på det her, på noget, som de fleste nok mener fungerer, og som jeg i hvert fald ikke har set klager over – jeg har ikke set klager over den offentlighedslov, vi p.t. har – så er det i hvert fald vigtigt, at vi ikke ændrer det til noget, der kommer til at fungere dårligere.

Vi har i hvert fald i Dansk Folkeparti en positiv tilgang til det, men det er også meget vigtigt for mig at understrege, at man skal finde ud af, hvad de konkrete problemer er, og om det, der er foreslået i det her lovforslag, reelt er en forbedring.

Kl. 10:43

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Fru Meta Fuglsang som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:44

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Jeg vil starte med at slå fast, at vi i SF vil gøre meget for at arbejde for at få en bred løsning på det her. Jeg er enig i, at spørgsmålet om offentlighed i forvaltningen og også de ændringer, som er en konsekvens af det, er en slags grundlov, et helt afgørende fundament for det arbejde, vi har i et demokratisk samfund, og derfor er det vigtigt at have en meget bred enighed om det. Så jeg vil tilslutte mig de tidligere ordførere, som har sagt, at det er vigtigt, at vi gør det her sammen, i det omfang vi overhovedet kan nå til nogen form for enighed.

Vi behandler jo egentlig her tre forslag under et med fokus på offentlighedsloven, og det er også den, jeg vil tage udgangspunkt i i min tale.

Princippet om offentlighed i forvaltningen – i lov om offentlighed i forvaltningen – er et helt grundlæggende princip for at få samfundet til at fungere. En betingelse for at deltage i samfundsdemokratiet er, at man kan finde ud af, hvad det egentlig er, der foregår, at journalister og borgere kan søge aktindsigt og på den måde både få en viden om og udøve en kontrol med den administration, den lovgivning, der er. Det er vigtigt, når man skal holde øje med dem, der forvalter magten i samfundet.

Det banale spørgsmål for mange vil formentlig være: Jamen hvis det, man gør, er i orden, hvis der er orden i eget hus, hvad gør det så, at der er nogle, der kigger med? Den diskussion er jo vigtig, når man skal begrunde, hvorfor der i nogle sammenhænge ikke skal være aktindsigt.

Formålet med loven her er jo at sikre lovgrundlaget for at få åbenhed i og demokratisk kontrol med den offentlige sektor. Noget af det allerførste, der møder en, når man læser det forslag, der ligger her, er jo, at forslaget skal udbygge den nugældende lovgivnings princip om det, altså udbygge princippet om åbenhed og indsigt. Alligevel er det jo ikke den øgede åbenhed, der har præget debatten indtil nu, indtil førstebehandlingen her.

Der er en god grund til at være opmærksom på de kommentarer, der er kommet. Der er mange, der har givet høringssvar. Der er mange, der har sat sig grundigt ind i det her, og det er vigtigt at følge med i de høringssvar, der er kommet.

Helt overordnet gælder det jo, at hvis der ikke er en god ramme, en meget vid ramme for offentlighed i forvaltningen af den offentlige sektor, vil det kunne give bagslag på flere måder. Det vil betyde, at åbenhed kan komme på en vilkårlig måde, hvis nogen bryder ind i noget ved andre midler end åbenhed og kan komme med afsløringer,

og det er ikke ønskeligt. Adgangen til indsigt skal være en selvfølge, samtidig med at man har samfundsdebatten om det, der foregår. Det skal ikke være en efterrationalisering om noget, der er foregået, men man skal have adgang til at deltage i debatten der, hvor den foregår.

Manglende åbenhed vil også give grundlag for en manglende tilid til magthaverne og spørgsmålet om, om det, der foregår, nu også er rigtigt, hvis man ikke kan få lov at følge med i det. Det er også en mistillid, som vi ikke har nogen som helst gavn af, og som i hvert fald undergraver deltagelsen i demokratiet.

Hvis der ikke er en vid adgang til aktindsigt i den offentlige sektor, vil det også betyde, at der er en del offentligt ansatte, der vil kunne komme i klemme. Spørgsmålet om offentligt ansattes ytringsfrihed har været debatteret her af tidligere ordførere, og jeg er enig i, at det er en problemstilling, vi skal være opmærksomme på.

Vi har jo på den ene side i balancen åbenhed og den demokratiske kontrol, og på den anden side har vi nogle vigtige hensyn, hvor åbenheden må vige, og hvor der er undtagelser fra åbenheden. Vi har jo også balancen mellem på den ene side åbenheden og på den anden side det rum til indledende arbejde og det kreative arbejde, som den socialdemokratiske ordfører også allerede har været inde på. Så der er nogle balancer, som vi skal diskutere, og som det er vigtigt at få sat ord på og eksempler på, når vi skal lave den her lov færdig.

Men ud over selve indholdet om, hvad det er, man kan få aktindsigt i, er det for mig et spørgsmål om at diskutere tidsrum, altså hvor længe ting skal være lukkede, hvor længe der skal være åbenhed og lukkethed omkring ting, og den tidsdimension synes jeg også det er vigtigt at få med, når vi diskuterer, hvad der skal ske med det her forslag.

Det er jo rigtigt, at der er sket store ændringer af samfundet. Det gælder store ændringer af strukturerne i samfundet, opbygning af ministerier og styrelser. Det gælder store ændringer i teknikken, men det gælder faktisk også i de forventninger, vi har til borgerinddragelse, og forventninger til åbenhed. Så når vi kigger på, hvad der er sket i samfundet, skal vi ikke kun kigge på, hvad der er sket med hensyn til mails, med hensyn til de tekniske ting, men også, hvad forventningen i dag er til, hvordan et demokrati skal kunne fungere, sådan at den side af balancen, åbenhed og lukkethed, også bliver inddraget, når vi diskuterer det her færdigt.

Der er god grund til at fokusere på de stramninger, som der er lagt op til her – der er meget god grund til det – og ikke kun på de åbninger, der er. Det, der har været diskuteret i forslaget om offentlighed i forvaltningen, er jo først og fremmest udkastets § 24, det, der handler om ministerbetjening, og som bestemmelsen umiddelbart læses, vil der være tale om en meget vidtgående adgang til at lade dokumenter være undtaget fra aktindsigt. Det er sådan, man umiddelbart læser det, når man kigger på det, og det kan man også se på høringssvarene og på den debat, der har været i det offentlige.

Det er selvfølgelig en usikkerhed, der er uacceptabel, når vi skal vedtage lovforslaget, en usikkerhed om, hvor meget det her betyder, hvor meget man kan lukke ned. Udtrykket elastisk i metermål har været brugt med hensyn til § 24, og det er selvfølgelig et udtryk, man ikke må kunne bruge om lovgivning. Der skal være præcise rammer for, hvad man kan undtage, og hvad man ikke kan undtage.

Kl. 10:49

De spørgsmål og de undersøgelser er det vigtigt vi får. Der har, som det har været nævnt tidligere, allerede været stillet mange spørgsmål, og det bliver spændende at læse alle svarene, men det kommer til at tage tid både at få dem læst og at sætte sig ind i det hele, og det samme gælder med hensyn til at få lavet de undersøgelser, der skal til, for at komme til bunds i det. Hvis ikke vi kan forklare helt enkelt, hvad så store indgreb betyder, vil vi have et problem med at få det igennem. Så vi skal diskutere, hvad den ændring, forslaget lægger op til, rent faktisk betyder. Vi skal diskutere, om det er

en rimelig ændring, og om den ændring, der bliver lagt op til her, er rimelig i forhold til de ændringer, som vi kan se i samfundet.

En af de andre store knaster, der har været her, har været spørgsmålet om kommunikationen mellem ministre og folketingsmedlemmer. En af de ting, der har været oppe i debatten her, er jo spørgsmålet om, at flere og flere sager i vore dage bliver afgjort ved forligsindgåelse i stedet for ved lovgivning, og der kommer netop kommunikation mellem de forskellige ind, og vi er nødt til at finde en løsning på, hvordan vi på den ene side fastholder en åbenhed om, hvordan vores lovgivning, hvordan vores forlig bliver til, og på den anden side får de her rum, som vi snakker om, og der er en del spørgsmål, som skal besvares i den sammenhæng.

Så har der været spørgsmålet om ændringerne i forvaltningsloven, som er en følge af ændringerne i offentlighedsloven, og det, der har været fokus på der, er den ændrede ordlyd – en ordlyd, som kan betyde indskrænkninger i forbindelse med de faglige vurderinger, der indgår i sager. Bekymringen er formuleret meget tydeligt i de høringssvar, der ligger, og det er nogle bekymringer, vi forhåbentlig får udtrykt ved nogle spørgsmål, som vi får nogle klare svar på, og så må vi forholde os til, om den ændring betyder en reel ændring, eller om den ikke betyder en reel ændring, og så prøve at få sat nogle ord på det.

Der er en række udvidelser i det lovforslag, der ligger, og der er også nogle udvidelser, som både er vigtige, og som vi gerne vil have med. Det er spørgsmål om, om der er flere, der er omfattet af offentlighedsloven, det er spørgsmål om, om man kan lave en tematisk søgning og ikke skal kunne identificere et dokument, når man søger aktindsigt, og det er spørgsmål om søgning på databaseudtræk. Men det er klart, at spørgsmålet om forbedringer og indskrænkninger ikke er en byttehandel – man kan få tre forbedringer, og så kan der laves tre stramninger – men at vi skal se lovforslaget her som en helhed, hvor det hænger sammen, og den helhed håber jeg vi får fat på undervejs i drøftelserne.

Så min udgangsbøn her vil være, at vi får den åbenhed omkring arbejdet, at vi får de spørgsmål og svar, og at de tilsagn, der bliver givet her fra talerstolen, om at indgå konstruktivt i det og ikke låse sig fast på en bestemt position på nuværende tidspunkt, kan holde hele vejen igennem behandlingen af det her lovforslag, altså at vi får de svar, vi skal have, at vi eventuelt får en høring om det her, så vi kan få en debat om det, og på den måde får det bedst mulige grundlag for at bevare en enighed i det danske Folketing om, hvordan lov om offentlighed i forvaltningen skal være i fremtiden.

Kl. 10:52

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Den nuværende offentlighedslov er jo ved at være lidt gammel. Det er 25 år siden, den sidst blev revideret. Man kan sige, at hvis det var et menneske, var det jo ikke så gammelt, men når vi taler lovgivning, er det faktisk ret sjældent, at love får lov til at virke i så mange år, uden at der bliver set på, om ikke der er behov for, at man reviderer eller retter eller tilpasser undervejs.

Men netop på den baggrund og fordi den offentlige forvaltning og den offentlige sektor har forandret sig over årene, nedsatte man en kommission, som skulle se på, om vi kunne indrette og tilpasse offentlighedsloven bedre til nutidens og fremtidens behov, for på den ene side at vi har mulighed for aktindsigt i, hvad der foregår i den offentlige forvaltning, og på den anden side selvfølgelig også tage hensyn til, at den offentlige forvaltning kan fungere.

Kommissionen her fik jo den ære og fornøjelse at få vores ombudsmand som formand. Uden at tillægge ham alt for meget, har jeg

nu alligevel den holdning, at jeg tillægger det meget betydning, at ombudsmanden, som i den grad er meget opmærksom på, at den offentlige forvaltning skal være ordentligt, og at man skal kunne følge med i, hvad der sker i den offentlige forvaltning, som formand for den her kommission har fremlagt en betænkning på hele to bind. Jeg kan ikke huske i mine 20 år i politik, at vi tidligere har set betænkninger på hele to bind. Det her er så gennemarbejdet. Hver en sten er vendt i diskussionen og drøftelserne om offentlighedsloven. Det er et meget tykt og digert værk, som man har været nødt til at splitte op i to bind, men det skal så siges, at man også har siddet og arbejdet med det her i hele 7 år. En række interessenter, en række eksperter har forholdt sig til den lov, vi har, og er kommet med forslag til, hvordan en ny fremadrettet offentlighedslov skal se ud. Derfor er det meget gennemarbejdet, hvad vi står med i dag.

Hvad er det så, regeringen har gjort? Har regeringen smidt de to betænkninger i skraldespanden og sagt: Det er vi fuldstændig lige glade med, vi fremsætter vores eget forslag? Nej, regeringen har faktisk kopieret forslagene til de tre lovforslag, vi i dag står og drøfter, direkte fra betænkningen. Så jeg tror på, at det, vi har foran os her, er et forslag til en ny tidssvarende offentlighedslov. For meget er sket i den offentlige sektor, og derfor er det nødvendigt med en ny lov. Der er hele strukturen i den måde, man indretter den offentlige sektor på. Der er de arbejdsgange, der er i den offentlige sektor, men der er sandelig også det, at det jo i stigende grad er et privat-offentligt partnerskab, hvor man samarbejder om ting, hvor man lægger opgaver ud til private institutioner, firmaer osv., som får lov til at udføre offentlige opgaver. Derfor bør muligheden for aktindsigt i, hvad der foregår, selvfølgelig følge med derud, hvor opgaverne bliver varetaget. Så er der hele den teknologiske udvikling.

Noget af det, som man jo gør med forslagene her, er, at man udvider muligheden for aktindsigt, bl.a. sådan at Kommunernes Landsforening nu bliver omfattet, altså KL, og regionerne, delvis offentligt ejede eller offentlige-interessente institutioner og virksomheder bliver omfattet samt private, som træffer beslutninger på vegne af det offentlige. Altså, uanset om det offentlige egentlig har del i den pågældende virksomhed eller institution, er det sådan, at hvis der bliver truffet afgørelser på vegne af det offentlige, skal der selvfølgelig være aktindsigt. Sådan er der en lang række steder, hvor man sørger for at lukke op for mere offentlighed.

Om vi så skal diskutere, om antallet 26 er relevant eller ej, ved jeg ikke, men jeg tror, at praksis nogle af de steder, hvor man giver mere offentlighed nu og her, over årene har udviklet sig til, at der allerede er det. Men det er meget godt alligevel, at vi får det lovfæstet, og så er det ligesom skrevet ned, at sådan er det, så man ikke i den offentlige forvaltning sådan skal sidde efter overvejelser og vurdere, om man skal eller man ikke skal, men at man har en lovgivning, som er ret præcis på det her punkt.

Som konservativ ønsker jeg, at der er gennemsigtighed og åbenhed om det, der sker i hele den offentlige sektor. Som borgere og som skatteydere har man krav på at vide, hvad det er, der sker i den offentlige sektor, og hvad det er, de sidder og beslutter på vegne af os. I et frit og demokratisk land, som Danmark er, skal der naturligvis være offentlighed om den offentlige sektor og åbenhed, også selv om der kommer de såkaldte skandalesager. Skulle der være noget, der er gået galt i den offentlige sektor, så lad os få det frem i offentligheden. Det er i alles interesse. Selvfølgelig kan der begås fejl; ja, men så lad os få det frem, lad os få det vendt, og lad os få rettet op på fejlene, så vi kan komme videre. Det må være rimeligt.

Kl. 10:57

Det Konservative Folkeparti er absolut for åbenhed og offentlighed. Samtidig er der selvfølgelig også ting, der ikke er offentlighed omkring. Det er f.eks. personfølsomme oplysninger. Hvis der er nogen, der sidder derude og tænker, at der nu bare bliver offentlighed omkring alting, så vil jeg berolige med at sige, at det gør der selvfølgelig

gelig ikke. Altså, personfølsomme oplysninger kommer der ikke til at være offentlighed omkring. Vi skal selvfølgelig ikke have så meget offentlighed, at det krænker den personlige frihed hos borgerne her i landet. Så det er ikke omkring borgerne, det er mere omkring de processer, der er i det offentlige, hvad det er for beslutninger, der bliver truffet, hvad grunden er til, at man træffer de beslutninger, som man træffer.

Så der skal være offentlighed om alt af relevans i forhold til offentligheden, samtidig med at det også skal være muligt for f.eks. en minister at diskutere med politikere, uden at offentligheden kan kigge med. Der må og skal være plads til interne drøftelser, interne sonderinger uden aktindsigt, for det giver en fri meningsudveksling, inden der træffes afgørelse eller fremsættes lovforslag. Dermed er det mere end noget andet med til at sikre kvaliteten i de afgørelser, der bliver truffet, og i de lovforslag, der bliver fremsat, fordi man har muligheden for frit at diskutere noget, man har lov til at komme med dumme ideer og sige: Prøv at høre, jeg har en idé sådan og sådan – uden at det nødvendigvis kommer ud i offentligheden.

Hvis det var sådan, at der var agtindsigt i alt, hvad vi som politikere går og tænker, så ville vi blive hæmmet og begrænset ganske betragteligt, for så ville man altid, når man vågnede om morgenen, være nødt til at indstille sig på hele dagen kun at opføre sig hundrede procent korrekt. Sådan et samfund ønsker jeg ikke at leve i. Derfor er det godt, at der er en undtagelse her.

Men alt relevant materiale skal som sagt lægges frem, og al faktuel information, der ligger til grund, skal der som sagt være aktindsigt i. Den balance, der skal være mellem offentlighed på den ene side og beslutningsdygtighed på den anden side, mener jeg er med i de her lovforslag, der rammer meget præcist lige der, hvor det skal være. Hvorfor skulle de ikke også gøre det? Der er jo tale om, at der ligger et 7 års arbejde forud. En kommission har siddet i 7 år og drøftet og drøftet og er nået frem til nogle forslag, som er de forslag, vi står og drøfter her i dag.

Jeg ved godt, at der om nogle enkelte paragraffer har været lidt uenighed mellem nogle. Men den paragraf, som har været drøftet rigtig meget her i dag, nemlig § 24, altså ministerbetjeningsparagraffen, var der fuldstændig enighed om i udvalget – fuldstændig enighed. Det er sådan noget, man godt kan tage med, synes jeg, i det videre arbejde.

Men vi er også fra konservativ side meget interesseret i og indstillet på, at de love, vi behandler her i dag, er noget tung lovgivning, også fordi det har meget stor betydning for, hvordan fremtiden kommer til at se ud i forhold til den offentlige sektors ageren og muligheder og samtidig hermed offentlighedens mulighed for at have aktindsigt i og følge med i, hvad der sker i den offentlige forvaltning. Så det her arbejde skal ikke forceres på nogen måde.

Det er jo fristende at sige, at når nu nogle rigtig kloge mennesker, alle parter og interessenter har drøftet det her i 7 år, så er der vel ikke meget mere at diskutere, men det er jo stadig væk sådan, at det er Folketinget, der skal vedtage de her love, og derfor skal vi vide, hvad det er, vi vedtager, når vi når frem til en tredje behandling. Vi er fra konservativ side indstillet på, at det skal tage den tid, det må tage. I forhold til om der skal være en høring, vil jeg sige, at det har der jo allerede været. Der har faktisk været en høring, som Det Radikale Venstre og SF og jeg fra De Konservative deltog i her på Christiansborg, hvor vi netop drøftede noget af det her. Men hvis der er behov for yderligere en høring, hvis der er behov for at drøfte det ikke bare i udvalget, men sådan lidt mere i offentligheden og få nogle flere input, også få hørt nogle af de kritiske røster, så er vi selvfølgelig indstillet på det. Det vil vi bakke op om.

Kl. 11:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er foreløbig tre korte bemærkninger. Den første er fra fru Line Barfod.

Kl. 11:01

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er glædeligt, at De Konservative gerne være med til, at vi får en grundig behandling i Folketinget og får diskuteret det ordentligt.

Det, der undrer mig lidt, er, at ordføreren siger, at hver en sten er vendt i kommissionsarbejdet, for det store spørgsmål, som vi også har stillet flere gange her i dag, om, hvorfor det er nødvendigt at lave den indskrænkning i offentlighedens indsigt, og hvor de konkrete eksempler er, har man jo heller ikke kunnet få svar på i Offentlighedskommissionen. Selv om der ikke har været offentlighed om Offentlighedskommissionens arbejde, er der trods alt adskillige af deltagerne, der har sagt, at de ikke har kunnet få svar på det, og det fremgår også af betænkningen, at det ikke er noget, der er fremlagt konkret dokumentation, eksempler eller andet på. Så jeg vil gerne høre, om ordføreren på en eller anden måde har fået det svar, som vi andre ikke har kunnet få, og som man i Offentlighedskommissionen heller ikke har fået. Hvorfor er det nødvendigt?

Kl. 11:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:02

Tom Behnke (KF):

Det har jeg sådan set sagt i min ordførertale, og jeg kan godt spole tilbage og se, hvad det var for nogle noter, der lå til grund for det. Jeg tror ikke, at jeg kan citere mig selv hundrede procent korrekt.

Det, der gør sig gældende, er jo, at den offentlige forvaltning, den offentlige sektor har gennemgået forandringer over år. I dag er det jo ikke sådan, at en minister sidder med sine embedsmænd i sit ministerium, og så er det kun der, kommunikationen foregår. I dag er opgaver lagt ud i styrelser, direktorater og alle mulige andre steder, og når så ministeren skal have en vurdering eller et godt råd med på vejen, ja, så er det jo derfra, informationerne kommer, men idet det er to forskellige matrikelnumre, er der pludselig aktindsigt. Det var der ikke i gamle dage, for der sad man ved det samme skrivebord, om jeg så må sige. Det gør man ikke længere i dag. Så alene den fysiske indretning af den offentlige sektor har bevirket, at det er nødvendigt med en ny lovgivning, hvor man kan sige, at der bliver strammet op. Jo, men ikke strammet mere op, end at der ikke ville være nogen aktindsigt, hvis det var sådan, at regeringen besluttede sig for at trække alle styrelser og direktorater ind i ministerierne, så alle sad rundt om det samme bord. Det er bare derfor, at lovgivningen på det punkt hverken er mere eller mindre; det er en tilpasning til de fysiske forudsætninger for den offentlige forvaltning, som den er i dag.

Kl. 11:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Line Barfod.

Kl. 11:03

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig klar over, at verden har forandret sig på 30-40 år. Det, jeg spørger til, er, hvorfor den forandring nødvendiggør, at man laver den her indskrænkning. Hvad er det helt konkret, som den offentlighed, der er i dag, forhindrer kan ske? Hvad er det helt konkret for nogen lovforslag, politiske forslag af forskellig slags, handlingsplaner eller andet, der ikke bliver til virkelighed på grund af den lov om offentlighed, som vi har i dag? Det, der jo er spørgsmålet, er, om den lovgivning, vi har i dag, forhindrer en situation, som vi gerne vil have. Er der nogen konkrete udspil, vi ikke får? Embedsmændene, Djøf, Foreningen af Offentlige Chefer har jo været ude at sige, at de ikke mener, der er noget problem. De kan sagtens være kreative, så-

dan som loven er i dag. Så hvad er det helt konkret, den offentlighed, der er i dag, forhindrer, at vi får af politiske udspil?

Kl. 11:04

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:04

Tom Behnke (KF):

Jeg er absolut ikke enig i, at der er tale om en indskrænkning. Der er ikke tale om en indskrænkning set i forhold til, hvad intentionerne var med den lovgivning, man i sin tid lavede, og de ændringer, man lavede for 25 år siden. Der er intentionerne om, hvad det er, der er aktindsigt i, de samme i det her lovforslag. Når det ser ud, som om det er en forandring, er det, fordi de fysiske forudsætninger har ændret sig. Indholdsmæssigt og intentionsmæssigt er det det samme, og det er derfor, at jeg er ret afslappet over for den bestemmelse. Jeg er også ret afslappet over for det, i forhold til at alle kommissionens medlemmer var enige om, at § 24 skulle være formuleret sådan.

I forhold til konkrete eksempler, som der bliver cirklet meget omkring, så kan jeg ikke stå og ryste konkrete eksempler ud af ærmet her i dag. Jeg ved ikke, om der er nogen. Jeg kan ikke lige umiddelbart komme i tanke om nogen. Ved første behandling er det jo sådan en mere principiel drøftelse af forslag, og den principielle holdning til de her forslag er, at Det Konservative Folkeparti støtter forslagene. Vi mener, at der skal være offentlighed og aktindsigt i den offentlige sektor med de begrænsninger, der naturligvis altid skal være.

Kl. 11:05

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 11:05

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg synes, hr. Tom Behnke holdt en meget interessant tale, som endte lidt ud i, at det var antallet af sider og antallet af år, og hvem der har sagt hvad, og hvad ved jeg, der sådan nærmest var hovedargumenterne for lovforslaget. PET-kommissionens rapport må virkelig have været god, antal år og antal sider og bind taget i betragtning. Og da man så kom til det konkrete, blev der sagt: Nej, man kunne heller ikke lige komme med et eksempel osv.

Det er sådan det, jeg synes debatten ender ud med i dag, nemlig noget med at nu er lovforslaget her, og så kan vi vel lige så godt vedtage det-agtigt, fordi det nu er lavet. Men hvorfor synes jeg stadig væk står meget uklart, når man ikke har nogen konkrete grunde til at ville ændre lovgivningen.

Kl. 11:06

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:06

Tom Behnke (KF):

Altså, det var egentlig mest for at sige, at det her jo ikke er et lovforslag, der sådan er kommet til en sen aften, hvor nogen har tænkt: Skulle vi lige lave nogle ændringer i den her lov. Og så har man på bagsiden af et stykke brugt madpapir lige skrevet ned, hvordan man syntes det skulle være i fremtiden. Det her er gennemarbejdet materiale forud for, at vi som folketingsmedlemmer har fået det præsenteret, og det var egentlig bare det, jeg ønskede at sige. Altså, der er ikke tale om lovsjusk, som der jo nogle gange er beskyldninger om, nemlig at når processerne kører for stærkt, er der også lovsjusk, og så vedtager man noget, som man dybest set ikke ved hvad konsekvenserne er af.

Det med at efterlyse konkrete eksempler mener jeg faktisk ikke er rimeligt, forstået på den måde, at bevæggrundene for at lave ændringerne har jeg skitseret. Det har jeg gjort tre gange. Der behøver jo ikke være lig på bordet, før man finder ud af, at man vil have et forbud mod, at vi slår hinanden ihjel. Man behøver ikke have konkrete eksempler for at forestille sig, at det er nødvendigt med nogle spilleregler i forbindelse med offentlighed og aktindsigt.

Nødvendigheden af, at vi har spilleregler, er til stede. Nødvendigheden af, at man har muligheden for aktindsigt, skal være der og er der, men der må også være nogle begrænsninger. Det må være sådan, at hvis hr. Simon Emil Ammitzbøll diskuterer noget med en minister i en mailkorrespondance, kan det foregå, uden at offentligheden skal have aktindsigt i det bagefter og så måske sidde og dissekere, hvorfor det lige var, at de på det tidspunkt havde den holdning, men så 2 dage senere havde en anden holdning. Det er ikke frugtbart for processerne, det er ikke frugtbart for den frie debat, som jeg mener vi skal have her i landet.

Kl. 11:07

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:07

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg har personligt aldrig oplevet nogen problemer i forhold til aktindsigt, og jeg kan jo forstå, at det er der øjensynligt nærmest heller ikke nogen andre der har, for der er i hvert fald ingen, der vil komme med eksempler på de problemer, der har været, i forbindelse med begrundelsen for at indføre den her lovændring. Justitsministeriet har prøvet at lave sådan nogle tænkte eksempler, og det er jo altid underholdende, men konkrete eksempler synes jeg at vi stadig mangler.

Selvfølgelig skal der være en lovgivning og nogle rammer, det er vi sådan set ikke uenige om, men i Liberal Alliance var vi lovligt undskyldt både i 1970 og i 1985 for ikke at have stemt for. Men når man ændrer en lov, synes jeg bare, det må være meget logisk, at man siger, hvad det konkret er, der gør det, så det ikke bare er sådan en fornemmelse.

Jeg kunne selvfølgelig bede om at få andre eksempler på lovforslag, som hr. Tom Behnke har støttet i nyere tid, og hvor man bare har gjort det ud fra en fornemmelse, men jeg er ikke engang sikker på, at svaret ville være til gavn for nogen.

Men jeg synes bare, vi skal passe utrolig meget på den åbenheds-tradition, som der har været de sidste omkring 40 år med offentlighedsloven. Det er sådan set bare det, jeg gerne vil værne om. Jeg vil gerne være med til nogle af de gode elementer, der også er i lovforslaget, men jeg vil tillade mig at være meget skeptisk over for nogle af de indskrænkninger, der er, og som man ikke ønsker at eksemplificere.

Kl. 11:09

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:09

Tom Behnke (KF):

Forretningsordenen forhindrer, hvad jeg egentlig helst ville sige, for jeg synes, det er helt urimeligt at sige, at det her lovforslag bare er fremsat, fordi man har en fornemmelse af noget. Altså, nu har jeg – fire gange tidligere – redegjort for, at der bl.a. er den it-teknologiske udvikling, at der bl.a. er den fysiske indretning af den offentlige sektor, at der bl.a. er det, at man i dag har mange offentlige opgaver, der bliver varetaget ude i private virksomheder, og det havde man ikke i gamle dage. Der er en lang række ændringer i vores samfund, som nødvendiggør de lovændringer, vi laver her, uden at man behøver

have nogle konkrete eksempler på en eller anden sag, hvor det gjorde sig gældende.

Med hensyn til aktindsigt i, hvad folketingsmedlemmer f.eks. kommunikerer med en minister, vil jeg sige, at hvis der er fuldstændig aktindsigt i alt det, indfører vi tankekontrol i det her land, og det kan jeg ikke se at hr. Simon Emil Ammitzbøll, som påstår at være liberal, kan have nogen interesse i at der skal være. Og det er det, der ville ske, hvis ikke man kan få lov til at drøfte ting, uden at der skal være aktindsigt i alt.

Kl. 11:10

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Meta Fuglsang for en kort bemærkning.

Kl. 11:10

Meta Fuglsang (SF):

Tak. Jeg tror, at det, som går igen i de spørgsmål, der bliver rejst her, jo er det der med, hvorfor det er nødvendigt, og hvad det er for nogen ting. Der er en lang række ting i det her lovforslag, hvor man kan sige, at der jo er nogle gode grunde til det. Når f.eks. private virksomheder udfører arbejde, som det offentlige har gjort før, er der jo en god grund til at diskutere, om de ikke skal være omfattet af det, for hvis man er en privat virksomhed, der udøver offentlig myndighed eller løser offentlige opgaver, skal der så ikke være den samme mulighed for indsigt, som hvis det f.eks. var en offentlig? Så hvad angår en række ting her, er det jo ikke svært at begrunde, at det her hører med til den tankegang, vi har med hensyn til, hvad man kan kræve i forbindelse med den offentlige sektor.

Hvad angår det her med f.eks. kommunikation mellem folketingsmedlemmer og ministre, så er der heller ikke nogen eksempler, men nu leder jeg videre, for det, ordføreren siger, er jo, at vi nødig skal have, at man føler sig hæmmet, når man går på arbejde, og man ikke vil sige noget, fordi det så nok kommer frem. Så spørgsmålet er, om det er situationen i dag, siden man skal lukke den her kommunikation mellem ministre og folketingsmedlemmer.

Så spørgsmålet er måske, om ordføreren hver dag går på arbejde i Folketinget og føler sig hæmmet og ikke vil sige det hele, fordi man risikerer aktindsigt, for det ville være spændende at høre, om der er de der konkrete eksempler eller begrundelser i forbindelse med arbejdet. Så ordføreren kunne jo starte med at svare for sig selv og sige: Føler ordføreren sig hæmmet i sit arbejde af, at man kan kigge på kommunikationen mellem ministre og folketingsmedlemmer?

Kl. 11:11

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 11:11

Tom Behnke (KF):

Altså, man kan blive ved med at stille de samme spørgsmål igen og igen, og man vil få de samme svar igen og igen. På et eller andet tidspunkt bliver det trivielt for en af parterne, og hvis det så er den, der skal svare, det bliver trivielt for, lyder det, som om man ikke kan svare på det, der bliver spurgt om, og det er jo noget vrøvl, for der er blevet svaret.

Det, vi skal huske på, er jo, at pressens bevågenhed omkring det, der foregår i den offentlige forvaltning, også har skiftet karakter over årene. Efterhånden er det jo mere interessant at finde ud af, hvem der sagde hvad, hvem der mente hvad, og hvad processen var, end det er at forholde sig til, hvad resultatet blev, og hvad der så kom ud af det. Så det er også den måde, der arbejdes på.

Jeg føler mig ikke hæmmet som sådan, men jeg tænker da over, hvad det er, jeg skriver, når jeg sender mails rundt til folk. Når man ved, at der kan være aktindsigt i det, man sender frem og tilbage, er man da sådan lidt ekstra grundig med, hvordan man lige præcis for-

mulerer sig, for man tænker, at hvis der nu på et tidspunkt var en, der syntes, det kunne være interessant at få aktindsigt, er det så noget, der skal kunne tåle dagens lys. Men det synes jeg ikke er hensigtsmæssigt.

Jeg synes, det skal være muligt for os som mennesker, som politikere, som medlemmer af Folketinget, at vi kan drøfte ting frit, uden at hele Danmark skal sidde og følge med i ens tanker, for ellers bliver man med tiden hæmmet i sin tankevirksomhed, for så er det kun meget velovervejede tanker, man overhovedet tør tænke. Det er ikke hensigtsmæssigt, og jeg kan simpelt hen ikke forstå, at der er så mange medlemmer af Folketinget, der lige nu rejser præcis den debat.

Altså, den der mind control troede jeg faktisk vi alle sammen var enige om at vi i hvert fald ikke ville have, og nu kan jeg forstå, at man lige fra de yderste liberalister til de yderste socialister har den holdning: Jo, jo, offentligheden skal vide alt, hvad vi går og tænker, alt, hvad vi snakker om. Der skal vel så også sættes mikrofoner op på gangene, sådan at der, hvis vi taler om tingene i stedet for at skrive til hinanden, også kan være aktindsigt i det, eller hvad? Nej, selvfølgelig skal der ikke være det.

Kl. 11:13

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Meta Fuglsang.

Kl. 11:13

Meta Fuglsang (SF):

Jeg tror, vi er nødt til at have en afstemning af, hvad virkeligheden er i forbindelse med forhandlingerne af det her lovforslag, for det lyder, som om vi skal starte med at finde ud af, hvad der egentlig gælder i dag, før vi kan finde ud af, om der er grund til at lave om på det. Jeg synes, at det under arbejdet med lovforslaget må være vigtigt, at vi er enige om, hvordan reglerne er i dag, og hvordan de virker. Umiddelbart lyder det, som om det, ordføreren siger og skriver på mails i hvert fald, er udsat for stor interesse.

Den anden del af det, som er indholdet i ordførerens tale her, er jo spørgsmålet om, at der nu ligger de her rapporter. Der er blevet arbejdet med det i 7 år. Jeg håber, at vi er enige om, at det, der foregår i Folketinget, når vi diskuterer det, er en politisk proces, hvor man har nogle politiske holdninger til, hvad der skal være muligt og ikke muligt. Der er det selvfølgelig vigtigt at have hele det her forarbejde af specialister, men det, vi laver, er en politisk proces, hvor der ikke er et endeligt svar, som er det fornuftige svar, men hvor der er en politisk holdning til, hvor meget offentlighed der skal være eller ikke skal være. Og det er sådan set den proces, vi er i gang med nu. Så den politiske proces er startet nu, hvor vi behandler det i Folketinget, og det er så afslutningen på kommissionens arbejde, men det er en ny proces, vi starter på. Det håber jeg at ordføreren er enig med mig i.

Kl. 11:14

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 11:14

Tom Behnke (KF):

Lige nøjagtig, og det er også derfor, at der i det forslag, som kommissionen lægger frem i sin betænkning, faktisk er bestemmelser, som der ikke er enighed om i kommissionen. Det gælder f.eks. i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt der skal være aktindsigt i kommunikationen mellem ministre og folketingsmedlemmer. Der er kommissionen ikke enige. Der er det selvfølgelig sådan, at det er Folketinget, der træffer en afgørelse om, om der skal være eller ikke skal være det.

Der har jeg som folketingsmedlem den opfattelse, at der ikke skal være indsigt i den kommunikation, der sker. For hvis man virkelig tænker tanken til ende, forstår man, at der jo opstår det absurde, at fordi jeg som medlem har skrevet noget til ministeren, er der aktindsigt i det, men hvis jeg har talt med ministeren om præcis det samme, er der ikke aktindsigt. Så hvis man virkelig ønsker, at der skal være aktindsigt i al kommunikation mellem folketingsmedlemmer og ministre, så skal alt, hvad der kommer ud af min mund optages på bånd og lægges ud i offentligheden. Det tror jeg der var mange der ville betakke sig for. Men det er det, der er konsekvensen af det, hvis man virkelig skulle tænke den tanke til ende, som fru Meta Fuglsang er i gang med at give udtryk for her. Så kan alle jo høre, hvor absurd det er. Selvfølgelig skal man have lov til at drøfte ting, både mundtligt og skriftligt, uden at der skal være aktindsigt i dem. Men hvis der er faktuelle informationer, og når der bliver truffet afgørelser, skal der være aktindsigt.

Kl. 11:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Kim Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 11:16

Kim Andersen (V):

Jeg beder om ordet her, fordi jeg godt vil benytte lejligheden som spørger til også lige at komme med en kommentar, nemlig at slå fast, at vi fra Venstres side, som jeg også nævnte i min ordførertale, er helt, helt indstillet på, at vi skal have et meget grundigt og seriøst forarbejde omkring den her lovgivning, og at det er forudsætningen for, at vi også kan forvente at få et bredt flertal for lovforslaget, og det synes vi er vigtigt.

Nu blev det nævnt, at vi skal have en høring om lovforslaget. Det synes jeg er yderst fornuftigt og rigtigt, og derfor vil jeg bare gerne på denne måde tilkendegive, at det er et ønske, som Venstre bakker op om. Så vil jeg spørge min gode kollega, hr. Tom Behnke, om ikke han er enig i, at vi så skal se at få lavet sådan en høring her i Folketingets regi, i Retsudvalgets regi, meget hurtigt.

Kl. 11:17

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:17

Tom Behnke (KF):

Jo, bestemt. Det har jeg også tilkendegivet, og jeg er glad for at få lov til at præcisere det igen. Vi har også en interesse i, at der er en fælles forståelse af, hvad rækkevidden af de paragraffer, vi diskuterer, er. For som jeg hører debatten, tror jeg i virkeligheden ikke, vi er så uenige om den måde, paragrafferne er formuleret på. Men der er måske en forskellig opfattelse af, hvad der er rækkevidden af det, der står. Der kan godt være behov for, at det bliver præciseret, og det kunne meget vel være ved en høring eller på anden måde, hvor vi igen får nogle af de kloge mennesker og os, som måske også er lidt kloge, til at drøfte, hvor spændingsfeltet er, så vi er enige om rækkevidden af de her bestemmelser.

Der kan det meget vel være sådan, at der, når vi til sin tid når frem til en tredje behandling, skal være en betænkning, hvor vi politikere, Folketinget, tilkendegiver, hvad vi mener er rækkevidden af f.eks. § 24, stk. 3, eller en anden paragraf, hvor der kan være lidt diskussion og lidt forskellige meninger om, hvad rækkevidden egentlig er. Der tror jeg det er vigtigt, og det vil jeg gerne bidrage til, at vi har det samme udgangspunkt. Hvis vi så er uenige, er vi uenige, men jeg fornemmer i øjeblikket lidt, at vi er uenige om noget, som vi egentlig ikke behøver at være uenige om. Det er min opfattelse.

Kl. 11:18

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Hr. Kim Andersen ønsker ikke ordet igen. Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 11:18

Pia Adelsteen (DF):

Jeg sad og studsede lidt over det her med matriklerne, for det er jo rigtigt, at ministerierne har forskellige måder at arbejde på. Justitsministeriet har f.eks. deres fagfolk inde i ministeriet og er derfor ikke omfattet af den samme aktindsigt som f.eks. Beskæftigelsesministeriet, som bruger styrelser osv.

Jeg vil godt spørge ordføreren – for det fremstår jo, som om det egentlig har været et problem – om det *har* været et problem for f.eks. Beskæftigelsesministeriet. Nu er jeg godt klar over, at det kan ordføreren sandsynligvis ikke svare på, men det er bare sådan en opfølgning på noget af det, som vi egentlig spørger ind til, altså om der i den nuværende offentlighedslov har været problemer inden for de områder, netop i f.eks. Beskæftigelsesministeriet, som bruger styrelser osv., frem for i Justitsministeriet, som har en arbejdsgang, der fungerer på en lidt anden måde.

Kl. 11:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ordføreren.

Kl. 11:19

Tom Behnke (KF):

Jeg skal ikke lægge mig hundrede procent fast på noget, for der tror jeg nok, at man skal have meget mere indsigt i arbejdsgangene, end jeg har. Men hvis man skal læse den nuværende lovs bogstaver fuldstændig ordret, er der i princippet aktindsigt, når et stykke papir går fra en styrelse og ind i et ministerium. At man så i praksis i det daglige siger, at det er et internt papir – det har der ligesom været anerkendelse af at det er, for det ville det jo være, dengang man vedtog den her lov – er vi jo ude i, at man laver sin egen dagligdag, sin egen virkelighed.

Det er en praksis, der har udviklet sig, og der er ikke rigtig nogen, der protesterer over det, men dybest set – hvis vi spolede tilbage og spurgte, hvad der helt præcis står i den her lov – er det faktisk ikke helt korrekt, hvad man har gjort. Det er derfor, det er vigtigt, at man med den her lovgivning får det præciseret. Og det er også derfor, jeg siger: Jeg tror ikke, at der indholdsmæssigt, intentionsmæssigt er nogen forandringer. Det er bare en anden måde at skrive paragraffen på, så det indretter sig efter nutidens og fremtidens måde at indrette den offentlige sektor på.

Kl. 11:20

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 11:20

Pia Adelsteen (DF):

Det forstod jeg, og det er jeg rigtig glad for, for det synes jeg gav noget mening. Man kan så måske modsat hævde, at loven så ikke er blevet overholdt i de sidste mange år i forhold til aktindsigt; det er så en anden debat.

Men jeg synes i hvert fald, det er sådan nogle ting, man skal have afklaret i forhold til den her behandling af lovforslaget: Hvordan har tingene fungeret i praksis? Hvad står der i loven? Er det en tilretning? Er det noget, der vil have en betydning? Det er jo det, der er så væsentligt.

Nu har der jo været den debat om mails. Jeg nævnte fra talerstolen, at jeg betragter mails som breve, og breve er sådan noget, man

arkiverer i mapper osv., så man kan finde dem igen; sådan betragter jeg mails. Jeg kan så forstå på ordføreren, at han i hvert fald er begrænset i sit arbejde, i forhold til at de så skulle være offentligt tilgængelige. For sådan er sagen jo nu. I dag er det jo mig bekendt sådan, at vores mailkorrespondance er noget, der kan komme frem. Jeg ved godt, at vi som folketingsmedlemmer skal spørge, men de ligger arkiveret i ministerierne, og så bliver man spurgt, om vi er interesseret. Jeg vil da godt se det folketingsmedlem, der siger pænt nej tak til det.

Kl. 11:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:22

Tom Behnke (KF):

Jeg er meget enig i betragtningen. Resultatet af det her – det er også det, jeg hører af debatten, selv om der kan være lidt diskussion om rækkevidden af nogle af paragrafferne – er, at der er en fælles intention i Folketinget om, at der selvfølgelig skal være aktindsigt i den offentlige forvaltning. Man skal vide, hvad der foregår, dybest set, hvad vi bruger skatteydernes penge til. Hvad er det for nogle konklusioner, der bliver draget? Hvad er det for afgørelser, der bliver truffet? Og hvorfor gjorde man det, man gjorde? Men der må også være det hensyn, at det, som er irrelevant i forhold til offentligheden, kan man friholde for aktindsigt – i hvert fald det, der er personfølsomme oplysninger.

Så jeg tror, at vi dybest set er enige. Det er ikke sikkert, at debatten lyder sådan, men jeg tror dybest set, at vi er enige om det mål, vi ønsker at ramme. Spørgsmålet er så bare, om vi i den proces, der skal være fra nu af og frem til tredjebehandlingen, kan blive enige om, hvordan paragrafferne skal læses. Og det må vi jo sætte en ære i og gøre en dyd ud af i udvalget, og så må vi se, om ministeren kan følge med.

Kl. 11:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Hr. Manu Sareen for en kort bemærkning.

Kl. 11:23

Manu Sareen (RV):

Jeg tror også, at vi er enige, men spørgsmålet er bare, om vi har den kvalificerende viden til at nå derhen på nuværende tidspunkt. Men den får vi jo.

Ordføreren svarede stort set på mit spørgsmål tidligere, men jeg kunne godt tænke mig lige at stille det helt præcist igen: Er ordføreren positivt indstillet over for en eksperthøring afholdt fra Folketingets side?

Kl. 11:23

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ordføreren.

Kl. 11:23

Tom Behnke (KF):

Jeg synes bestemt, at der er behov for, at vi får en fælles større klogskab forstået på den måde, at vi som ordførere – og dermed Folketinget – er helt enige om, hvad det egentlig er, vi vedtager. Og kommer der så det frem, at der er uenighed, altså at et eller to eller tre andre partier er uenige med flertallet om en bestemt paragraf, så fred være med det. Men vi skal i hvert fald vide, hvad det er, vi i givet fald er uenige om.

Jeg fornemmer, at der i øjeblikket er lidt usikkerhed om, hvad det egentlig er, vi er uenige om, mere end at det er et spørgsmål om, hvilken ordlyd de forskellige paragraffer har. Det tror jeg kan blive

afdækket, når vi laver en høring. Vi arrangerer en høring. Hvem skal deltage i den høring? Det skal selvfølgelig være nogle folk, som kan bidrage med noget. Det skal også være dem, der er kritiske. For der er jo en eller to her i landet, som har ytret sig kritisk, har jeg hørt. Det er ikke mange, men det er dog kvalificerede mennesker, der ved, hvad de taler om. Jeg synes, det er vigtigt, at de også får lov til at ytre sig. De har gjort det i bogform, men de kan også få lov til at gøre det mundtligt. Så kan vi få den diskussion. Og så kan vi måske finde ud af, hvor uenigheden helt præcist ligger henne. Det ville være ønskeligt.

Kl. 11:24

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Og så er det hr. Manu Sareen som radikal ordfører.

Kl. 11:25

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Der skal da ikke herske nogen tvivl om, at vi i Det Radikale Venstre synes, at det er nogle meget, meget vigtige lovforslag, som vi nu skal til at behandle, og at de skal behandles samlet. Og offentlighed og gennemsigtighed i den offentlige forvaltning er en af grundpillerne i det danske demokrati.

I den forbindelse kan vi selvfølgelig kun hilse velkommen, at der nu fremlægges et forslag til en helt ny og gennearbejdet offentlighedslov, og som vi allerede har hørt, er lovforslaget jo blevet fremsat på baggrund af et meget, meget omfattende og meget, meget langvarigt kommissionsarbejde – 7 år er der blevet brugt. Og jeg tænker i mit stille sind, at når de har brugt 7 år, skal vi da i hvert fald ikke have travlt; vi skal i hvert fald bruge tiden inden for de næste par måneder til at få det her landet, vi skal bruge den tid, det tager, for at få lavet et kvalificeret stykke arbejde.

Med regler om aktindsigt kan borgerne og journalisterne kontrollere magthaverne, og det er naturligvis vigtigt for den enkelte borger, som kommer i kontakt med den offentlige forvaltning et utal af gange i løbet af livet. Men også for Folketinget er offentlighedsprincippet rigtig centralt. Mediernes aktindsigt kan nemlig være med til at vise, hvordan vores beslutninger virker i praksis, og Folketinget kan få indsigt i, om regeringen udøver magten på ordentlig vis.

I Det Radikale Venstre anerkender vi, at der selvfølgelig skal være et modhensyn til princippet om offentlighed, men efter vores opfattelse skal der rigtig, rigtig meget til, før udgangspunktet om offentlighed skal fraviges. Ingen tvivl om det. Derfor må vi også erkende, at der er elementer i L 90, som Det Radikale Venstre ikke kan bakke op om.

Men det handler også om det, som stort set alle har været inde på, nemlig den tolkning, der er omkring L 90, og her tænker jeg primært på den nye § 24, som forhindrer aktindsigt i dokumenter, som indgår i en ministerbetjening, og så tænker jeg også på § 29, som forhindrer aktindsigt i visse faglige vurderinger. Den første bestemmelse, § 24, betyder, at en lang række centrale dokumenter, som p.t. er offentlige, fordi de udveksles mellem forskellige myndigheder, nu skal til at holdes hemmelige med henvisning til, at de indgår i en ministerbetjening. Den anden bestemmelse betyder, at faglige vurderinger *ikke* må være offentlige, hvis de indgår i en ministerbetjening eller ikke har en endelig form. Og jeg må da ærligt indrømme, at jeg har haft meget svært ved at finde, hvor grænsen går for den endelige form, men der er vi altså også blevet lovet at blive klogere på det i den nærmeste fremtid.

Vi mener imidlertid, at det er vigtigt, at både politikerne og offentligheden kan tage stilling til politiske initiativer på baggrund af de faglige præmisser. I de mere kontroversielle sager skal det også være synligt, hvis den faglige ekspertise er blevet siddet overhørig,

eller hvis der på uacceptabel måde er foretaget politiske rettelser i de faglige vurderinger.

Det ville da uden tvivl have været nemmere, hvis der havde været nogle flere konkrete eksempler, og jeg har næsten ikke lyst til at sige det igen, for stort set alle har været inde på det, men i går fik vi at vide, at det ville der også komme, og det glæder vi os rigtig meget til. Og jeg er helt sikker på, at de konkrete eksempler vil kvalificere forhandlingerne i den nærmeste fremtid. Og man kan vel helt klart glæde sig over en ting, og det er, at vi alle sammen er enige om, at det vil være hensigtsmæssigt med et bredt forlig. Men vi synes, det er problematisk at gennemføre en lovgivning, inden der er styr på den lange række af tvivlsspørgsmål om rækkevidden af bestemmelserne, som eksisterer lige nu.

Vi ser på den baggrund frem til at modtage ministerens besvarelse af udvalgets utallige skriftlige spørgsmål.

Derudover vil vi også arbejde for, at udvalget får afholdt en ekserperthøring, som Folketinget selvfølgelig er medvirkende til, og jeg kan kun glæde mig over, at vi har fået et positivt tilsagn om det. Jeg ved godt, at der, som vi også hørte i går, er en stram deadline, men igen vil jeg sige, at det her skal arbejdes godt igennem, og at vi er villige til at bruge den tid, det selvfølgelig tager.

Kl. 11:29

Det er klart, at der selvfølgelig skal være et vist frirum i den politiske rådgivning – det anerkender vi – og det, som ministeren selv kalder et kreativt rum, tror jeg også er meget, meget vigtigt. Der skal derfor helt klart også være undtagelser fra princippet om offentlighed. Men undtagelserne skal efter vores opfattelse være snævre, og med den nuværende formulering særlig omkring §§ 24 og 29, er der efter vores opfattelse tale om en alt for stor hensyntagen til ministerens behov for fortrolig rådgivning på bekostning af kontrollen med og tilliden til forvaltningen.

Nu fik vi en meget, meget fin gennemgang af processen i går, og vi fik, synes jeg, også en god gennemgang af, hvor vanskeligt det kan være med for meget åbenhed i den spæde start, når et forslag og en idé fødes. Men igen: Hvor lang tid varer den spæde start? Er der et tidsparameter? Hvor mange eksempler på aktindsigt har der været i den spæde start osv.? Og heldigvis har vi også fået lovning på at få svar på de spørgsmål.

De mange kritiske høringssvar over for netop de her bestemmelser bekræfter os i vores opfattelse. Særlig interessant synes jeg at kritikken fra DJØF er, for når selv DJØF mener, at lovforslagets indskrænkninger på det her punkt er kritisable og kan skabe mistillid til systemet, synes jeg helt klart, at det bør mane til eftertanke. Om nogen, kender de arbejdsforholdene og de politiske vilkår i centraladministrationen og i kommunerne.

I Det Radikale Venstre anerkender vi selvfølgelig det store arbejde, der er lavet igennem de sidste 7 år i kommissionen, og selv om vores kritik af enkelte aspekter har fyldt mest i min tale, må den selvfølgelig ikke overskygge, at der selvfølgelig også er en del gode og positive initiativer i forslaget. Og hvis jeg skal fremhæve bare nogle enkelte, bliver det reglen i § 9 om, at man ikke længere skal identificere en konkret sag på forhånd, hvilket vi også tidligere har hørt, men at man bare kan angive et tema ved anmodning om aktindsigt, og det er jo rigtig godt. Og forsøget med åbne postlister ser vi også rigtig meget frem til det, og vi glæder os til at se resultaterne af, hvordan det forløber.

Vi er på den baggrund meget, meget glade for, at ministeren har signaleret åbenhed over for forhandlinger om de omdiskuterede §§ 24 og 29, og vi ser frem til det fortsatte udvalgsarbejde, ikke mindst ser vi frem til at blive klogere på, hvor snittet skal være, og til at få svar på de utallige spørgsmål, der er blevet stillet. Efter vores opfattelse skal vi være sikre på, at vi ved, hvad vi gør, når vi går ind og rører ved en så central lov som den eksisterende offentlighedslov,

der, som vi jo har hørt, ikke er blevet grundlæggende ændret siden 1985.

Kl. 11:32

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

I Enhedslisten synes vi, at offentlighed er en meget, meget væsentlig del af et demokrati. Vi synes, at det, vi burde arbejde for, er at få styrket vores demokrati, få styrket offentligheden. Danmark er i forvejen, når man sammenligner med demokratiske lande, et land, der har en meget lukket tradition. Der er meget mindre offentlighed på mange områder i Danmark end i flere andre lande, og vi har jo jævnligheds oplevet den absurde situation, at forskere og andre har kunnet få indblik i væsentlige dokumenter omkring Danmarks fortid ved at spørge i USA i stedet for i Danmark, og der har kunnet få adgang til det. Så jeg mener i den grad, at der er behov for at se på, hvordan vi styrker offentligheden og offentlighedens adgang i Danmark.

Jeg er også helt enig i, at der er sket en udvikling i samfundet over de sidste mange år, som nødvendiggør, at vi får revideret loven om offentlighed. Det, at flere og flere offentlige opgaver bliver udført af private selskaber, er alene nok til, at det er nødvendigt at ændre offentlighedsloven. Jeg synes jo så, at man skal gøre det ved at udvide adgangen til offentlighed, og jeg er bekymret for de gummibestemmelser, der er sat ind, som kan resultere i, at der bliver mindre offentlighed. Jeg synes, det er afgørende, at vi får sikret, at de ændringer, vi laver, alle sammen betyder mere offentlighed, at vi får sikret, at det faktisk er muligt at få indsigt i, hvad det egentlig er, der foregår.

Lovforslaget vil også lovfæste en række af de principper, som allerede er gældende, som flere ordførere har været inde på, så en del af de forbedringer, man opremser, som skulle være de store forbedringer med den her lov, er nogle, der allerede er gældende i praksis, men som man nu får lovfæstet, og det er selvfølgelig fint at få dem lovfæstet, så borgerne har mulighed for at slå op i loven og se, hvad det egentlig er, man har ret til offentlighed og aktindsigt omkring.

Vi synes selvfølgelig også, det er fint, at man går videre med postlister, men vi forstår ikke, hvorfor det er nødvendigt med endnu et forsøg. Det er jo ikke noget nyt. Det er altså noget, man har kørt forsøg med i årevis, så hvorfor får vi ikke bare gennemført de postlister, som jo er væsentlige. Hvis man gerne vil vide, hvad det er for nogle dokumenter, man skal have aktindsigt i, så er det jo vigtigt at kunne se postlisterne om, hvad det egentlig er for nogle dokumenter, der overhovedet eksisterer. Derfor synes vi, at det er noget af det, vi også skal kigge på, og om vi ikke bare skal få det gennemført.

Så er der spørgsmålet om indskrænkningerne. Det store spørgsmål, jeg stadig står tilbage med, er, hvorfor det er nødvendigt. De forklaringer, vi får, er, at det er udviklingen, ændringerne i samfundet, ændringerne i forvaltningsstrukturen, der gør det, men jeg har stadig ikke fået de helt konkrete eksempler på, hvad det konkret er for nogle dokumenter, som er nødvendige at undtage fra offentligheden. Hvor er det, der kan opstå situationer, der forhindrer, at man får lavet de gode udspil, man vil?

Der bliver sagt, at det kan være faglige vurderinger, som man får tilsendt, og som man så vælger ikke at følge. Ja, så må man jo ud og forklare, hvorfor man ikke følger dem. Jeg har svært ved at se, at det skulle give problemer med at sikre, at vi får en ordentlig lovgivning, at man kan risikere, at det bliver offentligt, at der har været en faglig indstilling, som man ikke har fulgt. Vi mangler at få nogle konkrete eksempler på, hvor det er, det betyder, at man så ikke vælger det, man politisk ønsker, og det, man mener er bedst, fordi man er bange

for, at der kommer noget offentligt frem, der skulle vise, at der havde været fagfolk, der pegede på noget andet. Det synes jeg at vi har brug for at få diskuteret grundigt igennem.

Som jeg har sagt under de korte bemærkninger, synes jeg jo, det har været lidt mærkeligt, at vi har haft en kommission, der skulle se på, hvordan vi får mere offentlighed, som selv har arbejdet fuldstændig lukket. Jeg mener, der er behov for, at vi får en god offentlig debat. Det har jo vist sig nu, hvor der kommer den offentlige debat, at nogle af de, der også har siddet i kommissionen, faktisk har en lang række spørgsmål og kommentarer og måske alligevel ikke bakker så meget op om det, der er kommet. Bl.a. har vi jo fået en henvendelse fra Danske Mediers Forum, der rejser en lang række spørgsmål til det lovforslag, der nu ligger, selv om de selv har siddet i kommissionen. Det mener jeg at der er et stort behov for at vi får diskuteret nærmere igennem.

Jeg mener, der er et behov for, at vi får en høring, hvor de mange interessenter kan få mulighed for at komme. Vi har jo især hørt fra mange af de journalister, som er nogle af dem, der virkelig bruger aktindsigten, som har været med til at sikre nogle af de store afsløringer i de store skandalesager gennem de sidste mange år, og som bl.a. har lavet bogen om ministerbetjening, hvor de gennemgår nogle af de dokumenter i de store skandalesager, og de siger, at de dokumenter ville der efter deres vurdering ikke være aktindsigt i, hvis dette lovforslag blev vedtaget.

Kl. 11:37

Som den socialdemokratiske ordfører rigtigt påpeger: Hvis ikke vi tager højde for det, får vi altså et stort problem med at sikre embedsmændenes og de offentligt ansattes ytringsfrihed, for det, der foregår i dag, er jo, at når der er offentligt ansatte, som bliver bekendt med, at der er et problem et sted, er der mange af dem, der ikke har lyst til at stå frem, fordi de godt ved, at det kan betyde, at de risikerer at blive fyret eller blive pålagt andre sanktioner. Så kan de i dag ringe til en journalist og sige: Måske skulle du søge aktindsigt i de og de dokumenter. Hvis de ikke længere kan det, kan det være, der er nogle sager, som vi ikke får kendskab til, men som offentligheden burde få kendskab til, fordi der er problemer. Og det giver altså nogle situationer, som vi ikke ønsker at have i et demokrati. Vi ønsker faktisk, at offentligt ansatte skal kunne blande sig; vi ønsker, at offentligt ansatte skal kunne komme med den viden, de har; vi ønsker, det skal blive afsløret, hvis der foregår skandalesager; vi ønsker, det bliver afsløret, hvis der foregår en ulovlig forvaltning; vi ønsker, det bliver afsløret, hvis der er nogle ting, der bliver holdt skjult for offentligheden, ting, som skulle være offentligt tilgængelige, og som skulle indgå i den offentlige debat.

Derfor er det afgørende, at vi får den her debat om, hvordan vi får lavet en formulering af paragrafferne, som sikrer, at vi får den offentlighed, som sikrer, at vi får den aktindsigt. Alle er enige om, at man skal have nogle muligheder for politiske drøftelser, uden at der er en mikrofon i lokalet under de drøftelser, men betyder det, at man ikke kan have aktindsigt i dokumenter?

Jeg har deltaget i masser af politiske forhandlinger mellem folketingspolitikere og ministre, og jeg har aldrig nogen sinde hørt, at man har sagt: Det her kan vi nok ikke skrive noget til jer om, for så vil der være aktindsigt, og vi har ikke lyst til, at det kommer offentligt frem. Det problem er jeg aldrig blevet præsenteret for, og derfor undrer det mig, at man nu pludselig kommer og siger, at det er et problem i praksis, og at vi derfor bliver nødt til at ændre loven. Hvis man virkelig mener, det er et problem, må man i hvert fald komme og sige, hvad det så er for en type dokumenter, man mener er et problem. Hvad er det for dokumenter man ikke tør sende til folketingspolitikere eller mellem styrelser og ministerier eller mellem ministerier, fordi man er bange for, at offentligheden får adgang til dem? Og hvad betyder det konkret for den politiske proces? Det mener jeg er

afgørende at vi får frem, for at vi kan få lavet loven, så den kommer til at passe til det, vi ønsker.

Hvis der faktisk er et bredt politisk ønske om, at vi skal have mere offentlighed, mere aktindsigtsadgang, end vi har i dag, jamen så må vi jo få formuleret paragrafferne, så det er det, vi faktisk får sikret, og derfor er det afgørende, at vi får ordentlig tid til grundige drøftelser og får det ordentligt belyst.

Så vil jeg bare lige til allersidst nævne, at lovforslaget jo også rummer, at man vil udvide forbuddet mod aktindsigt i kalendere til også at omfatte kommuner og borgmestre, og jeg vil sige, at jeg stadig ikke har forstået, hvorfor en kalender skal være undtaget fra aktindsigt. Enhedslisten var jo også klart imod, da man fjernede aktindsigten i ministerkalendere, fordi vi absolut ikke kan se, hvorfor de skal være undtaget fra aktindsigt, og det kan vi altså heller ikke i forhold til borgmestres kalendere. Vi synes, det er meget fornuftigt, at borgerne har en mulighed for at se, hvad det egentlig er, tiden bliver brugt på, har en mulighed for at se, hvad det er for nogle arrangementer, borgmestre deltager i osv. Og selvfølgelig kan man undtage private aftaler. Der er ingen grund til, at man skal undtage hele kalenderen fra aktindsigt, fordi der måske indimellem kan være en sygehusaftale eller andet, som man ikke ønsker der skal være aktindsigt i. Det kan man i forvejen undtage.

Så vi har meget svært ved at se begrundelsen for de indskrænkninger af aktindsigten, der ligger i lovforslaget, men er selvfølgelig meget positive over for de forbedringer, der ligger, og håber vi får en konstruktiv proces i det videre forløb.

Kl. 11:41

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:41

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Staten, det er mig! sagde Ludvig 14., den franske Solkonge, og det inkarnerer vel opfattelsen af enevældens statsopfattelse. Heldigvis er meget sket, også i Danmark, siden vi kom af med enevælden med grundloven i 1849, og vi har løbende demokratiseret vores samfund siden, bl.a. med grundloven for åbenhed og offentlighed, nemlig loven om offentlighed i forvaltningen, som vi fik den første dag i 1970, og den store revision i 1985, begge gange med det sigte at skabe mere åbenhed om de processer, der foregår i den offentlige forvaltning. Begge gange blev de vedtaget under borgerlige regeringer med konservative justitsministre – Knud Thestrup og Erik Ninn-Hansen, hvis vi skal være konkrete.

Der har været diskuteret meget, hvad intentionerne var i 1970 og i 1985. Personligt har jeg været inde at læse lovbehandlingerne, både fra 1970 og fra 1985, og sådan som jeg læser de to daværende konservative justitsministre, var deres intentioner at åbne op og egentlig et ønske om endnu mere åbenhed. Men nu skulle man tage lidt ad gangen, så man åbnede lidt og sagde begge gange: Vi håber, vi på et senere tidspunkt, hvis det her går godt, kan åbne endnu mere op. Det var i virkeligheden utrolig flot.

Det var jo sådan tidligere, siden Stauning første gang blev statsminister i 1924, at borgerlige regeringer var parenteser i en lang socialdemokratisk historie, og det var måske en af årsagerne til, at borgerlige regeringer skyndte sig at åbne statsapparatet op, når de havde chancen, når de havde magten. Ninn-Hansen kunne jo ikke i 1985 vide, at Poul Schlüter ville blive den næstlængstsiddende statsminister i det 20. århundrede. Der kunne man stadig tro, at det bare var endnu en parentes.

Nu har vi jo heldigvis længere perioder med borgerlige regeringer, og det er vi sådan set ikke utilfredse med i Liberal Alliance. Men vi kunne godt ønske os, at der var nogle, der en gang imellem

fik magten, som kun fik den til låns og derfor alene havde åbenhedsfokus, når vi skulle diskutere dette.

Der er mange elementer i de tre lovforslag, vi behandler i dag. Der er mange diskussioner i forhold til offentlighed i forvaltningen. Det er ikke, fordi alt er frygteligt og dårligt, det er ikke det, jeg prøver at sige. Men som fru Line Barfoed også var inde på, er der rigtig mange af de elementer, der er gode i lovforslagene, der i virkeligheden bare beskriver, hvordan man har sørget for at praksis er i forvejen, og det vil vi da altid gerne være med til at præcisere, nemlig at den praksis, der er fastlagt, også bliver fulgt fremadrettet. Men om det er en egentlig forbedring, kan man jo diskutere.

Til gengæld er der hele spørgsmålet om § 24 og § 29, altså spørgsmålet om ministerbetjening og spørgsmålet om dokumenter i deres endelige form. I begge tilfælde må jeg indrømme, at Liberal Alliance er skeptisk over for den måde, det ligger på i øjeblikket. Vi anerkender – det er faktisk ret vigtigt for mig at understrege, og det tror jeg også at regeringen vil sætte pris på – sådan set, at der skal være et rum for ministerbetjening. Det var også noget af det, man virkelig gik op i, både da man lavede loven, og da man reviderede loven. Men det rum må man, hvilket jeg tror at SF's ordfører, fru Meta Fuglsang, også var inde på, som vi ser det, definere mere konkret, så folk ved, hvad de kan forholde sig til, når vi vedtager lovforslaget.

Når vi så kommer til begrundelsen, er der flere, der har bedt om eksempler på, hvad det er, man ikke har kunnet, men det kan vi ikke rigtig få svar på. Så er der noget om mailkorrespondance for folketingsmedlemmer, og jeg må sige, jeg blev lidt overrasket over den konservative ordførers, hr. Tom Behnkes, udlægning. Altså, jeg må sige, at jeg ikke har følt mig overvåget indtil i dag, og jeg ved ikke, om der er nogle af mine kollegaer, der oplever, at de har store problemer med at sende mail til hinanden og til dem af deres kollegaer, der har været så heldige at blive udnævnt af statsministeren til en ministerpost. Jeg har ikke oplevet det, men hvis det er et problem, synes jeg da, at vi skal have det frem, om ikke andet så under andenbehandling, så vi kan komme nærmere ind i den problematik.

Kl. 11:46

De begrundelser, der er, er, at ministeriernes arbejde kan være besværliggjort. Det er vel sådan set hovedbegrundelsen for de konkrete ændringer, der er af § 24 og § 29. Det er nærmest synd for ministrene, for departementerne, for ministerierne, men hvad med borgerne, hvad med vælgerne, hvad med skatteyderne? Det er vel sådan set dem, der har ret til at få indsigt i, hvad det er, den offentlige forvaltning laver, hvad det er, vi bruger *deres* penge til.

Det er ikke vores penge, det er ikke vores stat, det er deres penge og deres stat, og derfor er det vigtigt for os, at borgerne kan få stor indsigt i, hvad det er, der foregår, så de kan vide, om pengene bliver brugt fornuftigt, så de kan vide, om beslutningerne bliver taget på et sagligt grundlag, og så de kan vide, om de har lyst til at genvælge de politikere, der har truffet de beslutninger, der måtte være tale om.

Så bliver der sagt, at der er meget, der er ændret, at der er meget, der er forandret. Der er kommet ny teknologi, der er mange ministerier, der har udlagt arbejdet i diverse styrelser m.v., men det lyder jo nærmest, som om vi har fået en forvaltningsreform i forgårs, når man diskuterer det her. Altså, for de fleste ministeriers vedkommende – måske med enkelte undtagelser, heriblandt Justitsministeriet – er den forandring af ministeriernes opbygning jo gennemført for 10, 15 eller 20 år siden. Og det har da egentlig fungeret meget godt, der er i hvert fald ikke nogen, der heroppe har kunnet give konkrete eksempler på de problemer, det har givet, på trods af at vi har spurgt igen og igen.

Jeg er glad for, at der er bred opbakning hele vejen rundt til, at vi kan få en ordentlig høring om den her lovgivning. Jeg tror også, vi skal huske på, at selv om der er gået 7 år, og det er lang tid – nærmest et citat fra filmen »Den eneste ene« – så gik der henholdsvis 14

og 12 år, fra man gik i gang med den første offentlighedslov og den reviderede offentlighedslov, og til loven kom. I 1956 kom betænkningen, i 1970 kom loven; i 1973 startede diskussionen, og i 1985 kom loven. Så hvis vi skal have lige så lang en behandlingstid, har vi i hvert fald rigelig tid.

Det er så ikke, fordi jeg siger, at det skal tage 5 eller 7 år, det er slet ikke det, jeg lægger op til. Jeg lægger bare op til, at vi ikke forhaster os i den her diskussion, for som debatten har vist indtil nu, er der mange tvivlsspørgsmål. Der er både tvivlsspørgsmål om, hvad loven mere konkret medfører, og tvivlsspørgsmål om nogle af intentionerne.

På den baggrund vil jeg sige, at Liberal Alliance gerne vil være med til at fastsætte gældende praksis og sætte det ind i offentlighedsloven, det er vi positive over for. Vi vil gerne være med til at definere et rum for ministerbetjening, det er vi sådan set positive over for, men vi er bekymrede over en del af de formuleringer, der er i det nuværende lovudkast. Men hvis man kan få ændret på det og man samtidig kan få styrket de offentligt ansattes ytringsfrihed, som jeg hørte flere af ordførerne være inde på, så vil vi ikke afvise, at man kan finde et balancepunkt, hvor også vi kan være med til at lave en bred aftale. Men jeg må indrømme, at det er med de skeptiske briller på, og at der ikke er nogen tvivl om, at vi med lovforslagets nuværende form, hvis ikke der bliver forandringer, ikke kan stemme for det.

Men det betyder ikke, at vi ikke – og det er faktisk det, jeg gerne vil understrege – er villige til at indgå i en dialog om, hvordan man så kan ændre det, så vi også kan ændre på det forhold, hvordan det er, vi skal stemme.

Kl. 11:50

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 11:50

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne og dermed også partierne for, synes jeg, en rigtig god og konstruktiv debat og også for, synes jeg, en positiv modtagelse af de tre lovforslag, som vi behandler her. Jeg er helt opmærksom på, at jeg ikke står her og konstaterer, at der er flertal for at gennemføre det, men jeg synes, at der er en positiv opbakning til, at vi skal lave en modernisering af vores offentlighedslov og gennemføre den nødvendige følgelovgivning, og jeg synes også, at der en konstruktiv og en saglig tone partierne imellem, som lover godt for det udvalgsarbejde og de forhandlinger, vi skal have i de kommende uger om lovforslagene.

Inden jeg kommer ind på, hvorfor det nu er sådan, at der er behov for en modernisering af offentlighedsloven, vil jeg godt slå fast, at det overordnede sigte med lovforslaget sådan set er, at vi skal videreføre og vi skal udbygge det grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning i Danmark og samtidig tilpasse loven til nutidens ændrede samfundsforhold.

Loven indeholder 26 elementer, der kan siges at udbygge åbenhedsprincippet, og fem elementer, som kan siges at begrænse det princip. Det er lidt forenklet sat op, og det er jeg opmærksom på, for der er jo gradforskelle på, hvad det vil sige at åbne og begrænse, men jeg siger det for at understrege, at debatten her selvfølgelig meget drejer sig om, kan man sige, de kritiske punkter, § 24 og andre elementer, hvor der sker nogle begrænsninger. Men det er jo vigtigt at være opmærksom på, som flere af ordførerne også retfærdigvis har været inde på, at der jo også er en række åbninger i den modernisering, der lægges op til.

En udbygning af åbenhedsprincippet skal jo bl.a. ses i sammenhæng med, at offentlighedsloven understøtter formål, der er væsentlige og fundamentale netop i et moderne og demokratisk samfund som det danske. Offentlighedsloven understøtter vores ytringsfrihed

og vores informationsfrihed og hører sådan set til grundstenene i vores demokrati.

Nu er jeg, som jeg håber ordførerne er opmærksomme på, konservativ, og det har noget at gøre med at bevare værdier, der er bygget op, men det har også noget at gøre med at forandre for at bevare de værdier. Det skal man gøre en gang imellem. Det er i hvert fald noget, vi i mit parti taler meget om. Det er sådan set en meget god illustration af det, der skal til her.

Vi har bygget et moderne demokrati op i Danmark med ytringsfrihed og informationsfrihed, et demokrati, hvor der er åbenhed, transparens, gennemsigtighed i vores forvaltning. Det er en meget afgørende og vigtig værdi, og den skulle vi meget gerne udbygge, men det er også vigtigt, når samfundet ændrer sig, omstændighederne ændrer sig, at vi så skaber forandringer, der kan sikre, at vi fortsat kan have den gennemsigtighed og de værdier, der ligger netop i offentlighedsloven.

Behovet for at modernisere offentlighedsloven skal bl.a. ses i lyset af, at det samfund, vi i dag lever i, på en lang række områder er forskelligt fra det samfund, der fungerede i 1985, hvor den gældende offentlighedslov blev til, ikke mindst spiller den digitale kommunikation en helt anden rolle i nutidens samfund. Desuden har det offentlige i videre omfang, end tilfældet var i 1985, henlagt opgaver af offentlige karakter til institutioner, der bliver drevet i selskabsform, og som den nugældende offentlighedslov ikke finder anvendelse på.

Derudover er der siden 1985 bl.a. sket betydelige ændringer i centraladministrationens samarbejdsstrukturer, der bl.a. har medført en øget inddragelse af direktorater og styrelser i behandlingen af de ministerrelaterede opgaver og i sekretariatsbetjeningen af ministre. Sådan nogle opgaver blev tidligere i meget vidt omfang alene varetaget af ministeriernes departementer.

Det er på den baggrund og i lyset af offentlighedslovens store principielle og praktiske betydning for det danske samfund min opfattelse, at der er god grund til, at vi nu reviderer offentlighedsloven med henblik på at tilpasse loven de ændrede samfundsforhold.

Kl. 11:55

Det var bl.a. også i lyset af de forhold, som jeg lige har været inde på, at regeringen i 2002 nedsatte Offentlighedskommissionen med den opgave at komme med et forslag til en ny samlet offentlighedslov. Kommissionen afgav som bekendt en betænkning i november 2009, som indeholder et udkast til en ny samlet offentlighedslov. Der var bortset fra enkelte elementer enighed i kommissionen om lovforslaget, og det lovforslag, jeg på regeringens vegne nu har fremsat, bygger i det væsentlige på det pågældende lovforslag.

Det bliver nok en lidt for omfattende øvelse, hvis jeg her fra talerstolen skal foretage en nærmere gennemgang af det omfangsrige og også på nogle måder ganske tekniske lovforslag, og vi har jo også allerede med Folketingets partier haft en, synes jeg, ganske grundig teknisk gennemgang af lovforslaget, som forhåbentlig har været nyttig, og hvor hovedelementerne i hvert fald er blevet gennemgået.

Helt generelt vil jeg godt sige, at lovforslaget efter min opfattelse er udtryk for en grundig og rigtig afvejning af de relevante og nogle gange modsatrettede interesser, der er i den her sammenhæng, og med forslaget til en ny offentlighedslov ønsker regeringen at fastholde lovens centrale position ved at ændre og udbygge loven, så den afspejler nutidens muligheder og udfordringer.

Derfor er det mit håb, at der blandt Folketingets partier vil være bred opbakning til lovforslaget, så vi kan få vedtaget en fremtidssikret offentlighedslov. I den forbindelse er det vigtigt, at vi får en grundig behandling af forslaget i Folketinget og i udvalget, og at vi får kastet lys over de eventuelle tvivlsspørgsmål, der måtte være – flere har jo også været rejst under debatten her i dag.

Jeg har noteret mig, at Retsudvalget allerede har stillet ganske mange spørgsmål til udvalget, og det er jeg glad for. Jeg ser det som et udtryk for, at udvalget og dermed Folketinget deler mit ønske om

en grundig behandling af forslaget med henblik på en bred opbakning til vedtagelsen af en fremtidssikret offentlighedslov. Og jeg vil gerne sige, at jeg som justitsminister lægger vægt på, at vi så vidt muligt får et bredt flertal bag denne lovgivning, for det er en lov, som bør understøttes af et bredt flertal i Folketinget. Snarere end at være en lov, som er underkastet skiftende politiske vinde, skal der gerne være en vis stabilitet og samling netop om en lov som denne, der er en slags grundlov for forvaltningen i Danmark.

Jeg har også noteret mig, at udvalget drøfter en høring. Jeg ser i givet fald frem til afholdelsen af en sådan høring, og vi vil fra Justitsministeriets side naturligvis bidrage positivt og konstruktivt til, at en sådan høring kan gennemføres, så vi alle sammen kan blive endnu klogere, end vi er i forvejen.

Kl. 11:58

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 11:58

Line Barfod (EL):

Det glæder mig, at ministeren går efter at få et bredt flertal. Det burde der jo også være mulighed for, hvis vi får nogle gode svar og finder ud af, hvad det egentlig er for nogle problemer, der skal løses, så vi kan finde nogle formuleringer og nogle lovbestemmelser, der kan løse de problemer, man siger der er.

Derfor vil jeg gerne høre, om ministeren ikke her kan forklare, hvilket konkret problem det er, man ønsker at løse med indskrænkningen af aktindsigt i forhold til ministre, altså de to paragraffer om ministre og om folketingsmedlemmer. Hvad er det helt konkret for konsekvenser, der har været af den gældende offentlighedslov, som man ønsker ikke skal være der længere? Hvad er det helt konkret for eksempler – eller tænkte eksempler – der har været på, at man ikke kan lave den politiske proces, man ønsker; ikke kan komme med de lovforslag, man ønsker, på grund af den adgang til offentlighed, der er i dag?

Kl. 11:59

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Ministeren.

Kl. 11:59

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu synes jeg godt, at jeg lige endnu en gang vil understrege, at udgangspunktet er, at vi så vidt muligt skal have endnu mere offentlig indsigt i, hvad der foregår i forvaltningen. Det er bl.a. derfor, at vi giver mulighed for at udnytte ny teknologi til bedre at søge i den offentlige forvaltning, og at vi udvider på en række andre punkter.

Der, hvor der sker en indskrænkning af den art, som fru Line Barfod nævner, drejer det sig for mig om at beskytte en politisk beslutningsproces for at skabe så meget åbenhed i udvekslingen af dokumenter og så meget kreativitet som muligt i forbindelse med tilbudsafgivelsen af politiske initiativer, således at vi får de kvalitetsmæssigt bedst mulige politiske beslutninger. Der skal være plads til en fordomsfri udveksling af dokumenter mellem embedsmænd og politikere i den fase, hvor man overvejer politiske tiltag og overvejer forskellige muligheder.

Det er det, der beskyttes med den begrænsning, der sker. Men det er sådan set ikke en materiel begrænsning – i den forstand, at det, der begrænses, jo ikke vedrører yderligere indskrænkninger, når det gælder dokumenter, der verserer i departementet. Det er jo bare sådan, som jeg også forklarede, at strukturerne i centralforvaltningen i dag er sådan på en række ministeriers områder, at direktorater og styrelser er langt mere inddraget i den politiske beslutningsproces. Derfor er det ikke hensigtsmæssigt, at den tilfældige omstændighed, at et dokument udfærdiges som et led i en politisk beslutningsproces

ude i et direktorat eller en styrelse, pludselig betyder, at der er aktindsigt, mens der, hvis det samme dokument blev udformet inde i departementet, ikke var aktindsigt. Det er jo ikke hensigtsmæssigt, og det er det, vi råder bod på med denne ændring.

Kl. 12:01

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Fru Line Barfod.

Kl. 12:01

Line Barfod (EL):

Jeg er helt med på, at man skal kunne have en fordomsfri diskussion. Men hvad er det i den nuværende lovgivning, der gør, at man ikke kan have det? De offentligt ansatte embedsmænd og topchefer organisation DJØF har sagt, at de ikke mener, de har noget problem. De kan sagtens være kreative med den lovgivning, der er i dag, så hvad er det i lovgivningen i dag, der gør, at man ikke kan have den fordomsfri diskussion? Hvad er det helt konkret for nogle konsekvenser, der er ved, at man har den lovgivning om offentlighed, man har i dag?

Af det forslag fra regeringen, der ligger, kan vi se, at en række af de dokumenter, der har været fremme tidligere i forskellige skandalesager, vil der ikke være aktindsigt i, og det er jo en alvorlig indskrænkning i forhold til mulighederne i dag. Hvis man skal sige ja til det, bliver man jo nødt til at få at vide, hvad det er for nogle ting, vi går glip af i dag. Hvad er det for nogle lovforslag, politiske initiativer eller andet, vi går glip af i dag på grund af den nuværende lovgivning?

Kl. 12:02

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Ministeren.

Kl. 12:02

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg er ked af, at jeg med mine begrænsede kommunikationsevner ikke helt er i stand til at nå frem til fru Line Barfod med mit budskab. Men det er jo netop sådan, at dokumenterne, når de vandrer fra styrelse og direktorat til departementet, er undergivet aktindsigt, og dermed er det jo ikke en fri og fordomsfri diskussion, der kan finde sted mellem embedsmænd, politikere og ministre, for når dokumenterne vandrer ind til ministeriet eller departementet, er de undergivet offentlighed.

Det er derfor, vi siger, at når det nu er sådan – og det her er jo ikke noget, regeringen har fundet på, det er jo kommissionen, som siger i sin betænkning, at vi skal have en regel som § 24; jeg har jo stort set bare ført den ind i lovforslaget – at forvaltningen i dag arbejder på en anden og mere decentraliseret måde, så må vi tilrettelægge den begrænsning i aktindsigten, der beskytter den politiske beslutningsproces, på en anden måde.

Kl. 12:03

Første næstformand (Mogens Lykketoft):
Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

:
Mødet er udsat. (Kl. 12:03).

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Bødeforhøjelser, obligatorisk konfiskation af køretøjer ved kørsel uden førerret, skærpelse af sanktionerne for kørsel under påvirkning af bedvidsthedspåvirkende stoffer m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 15.12.2010).

Kl. 13:00

Forhandling

Formanden :

Mødet er genoptaget.

Punktet hører under justitsministeren, som også er kommet rettidigt, til alles glæde.

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er hr. Karsten Nonbo som ordfører for Venstre.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Karsten Nonbo (V):

Tak. Færdselssikkerhedskommissionen satte jo for nogle år siden nogle mål op for, at vi skulle under 300 dræbte om året. Vi er heldigvis kommet under 300 dræbte nu, og vi har jo så ændret – kan man sige – målsætningen til, at nu skal vi under 200. Men jeg synes lige her ved nytårstide, at vi skulle have det glædelige budskab frem med, at vi er kommet under de 300 dræbte. Det betyder jo ikke, at vi skal hvile på laurbærene. Derfor er jeg glad for, at justitsministeren har fremsat det her lovforslag, som tager højde for nogle ekstra ting.

Det er sådan, at vi for et par år siden indførte obligatorisk konfiskation af køretøjer for dem, der var fløjttende ligeglade og kørte spirituskørsel i tide og utide. Vi har samme type mennesker, som blot ikke har erhvervet kørekort, og som også er fløjttende ligeglade med, at de ikke har erhvervet kørekort. Jeg tror egentlig, at mange af dem kører under mottoet, at når man ikke har erhvervet kørekort, så kan det heller ikke tages fra en. Der har vi så den mulighed nu med det her lovforslag, at så kan vi da i det mindste tage deres køretøj. Jeg synes, det er yderst velplaceret, at vi nu inddrager dem, som ikke har erhvervet kørekort, eller dem, som kører i frakendelsestiden, selv om de en dag måtte være taget i – det er måske tilfældigt – at køre ædru. Dem får vi også fat i med det her lovforslag.

Så er der, og det skal jeg sige på foranledning af Dansk Folkepartis hr. Kim Christiansen, en skærpelse af sanktionerne over for dem, der kører narkokørsel. Der var det sådan, at vi før som en blød opstart sagde, at vi lod det tælle som en promillegrænseovertrædelse. Det var før 0,5, men nu svarer det til at køre spirituskørsel med 1,2 promille. Man får altså en ubetinget frakendelse, når man kører narkokørsel, og ikke bare en betinget frakendelse.

Så er der endelig en konsekvensnedsættelse, altså en tilpasning til virkeligheden forstået på den måde, at da den kriminelle lavalder jo er sat ned fra 15 til 14 år, konsekvensretter vi, således at 14-årige nu kan få en bøde for at sidde i en bil uden sele. Vi pålægger ikke længere føreren den pligt, som han havde før, til at påse, at den 14-årige har selen på. Det gav jo før et klip i kørekortet, hvis man kørte rundt med en 14-årig, som ikke havde sele på, eller hvis han sad bag på

motorcyklen uden styrthjem, så det er en ren konsekvensrettelse af det andet.

Endelig bliver der en generel forhøjelse af nogle bødetakster. Her kan jeg ikke lade være med at fremhæve, at prisen for at køre og tale i håndholdt mobiltelefon altså bliver væsentlig højere. Den var før 500 kr., og nu bliver den sat op til 1.500 kr. Jeg tror, at der er ret mange færdselsdrab og færdselsulykker, som sker, på baggrund af at folk sidder og har deres koncentration alle andre steder end ud ad forruden. Det er da klart, at der er nogle, der stiller på radioen, nogle roder i handskerummet, og nogle snakker med barnet bagi. Dem kan vi komme efter med færdselslovens § 3, men der, hvor man direkte kan se, at her sidder de altså og koncentrerer sig om andet end at køre bil, er det jo bevismæssigt nemmere. Da der er mulighed for at dømme dem, synes jeg, at vi skal gøre det, for som sagt, er det noget af det, jeg er bange for koster mange liv.

Nu har justitsministeren velvilligt sidste år set på, at vi får undersøgt de færdselsdrab lidt mere til bunds i Havarikommisionen, og der tror jeg, at vi får syn for sagen, nemlig at der er mange, som taler i mobiltelefon og bliver skyld i uheld. Man kan også læse i beskrivelsen af mange ulykker, at vedkommende kommer over i den modsatte side af vejbanen. Det er altså ulykker, der sker – tror jeg – fordi man har kørt og talt i mobiltelefon, og så kommer man lige pludselig over i den modsatte side af vejbanen. Derfor er jeg glad for den her skærpelse af straffen for at tale i håndholdt mobiltelefon.

Som man kan høre, er der jo støtte fra Venstre til det her lovfor-

Kl. 13:05

Formanden :

Tak til hr. Karsten Nonbo. Der er ikke ønsker om korte bemærkninger. Så er det hr. Flemming Møller Mortensen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Vi synes fra Socialdemokratiets side, at det er helt på sin plads, at vi får kigget færdselsloven efter på nuværende tidspunkt. Vi har meget længe talt for en gennemgang af færdselsloven, netop med henblik på at vi skal sørge for, at færdselsloven til stadighed er tidssvarende, men også følelig. Det skal forstås på den måde, at hvis man overtræder færdselsloven og man bliver taget i at overtræde loven, skal det også kunne mærkes, at man rent faktisk har overtrådt loven. Hvis ikke man kan mærke det, tror vi heller ikke på, at loven har den præventive virkning, som er tilsigtet med loven.

Det, det hele jo drejer sig om i forhold til det her lovforslag, er, at vi vil have forbedret færdselssikkerheden. Derfor støtter Socialdemokraterne forslaget, som det er fremlagt her. Vi synes, det er rigtig godt, at ministeren har bedt Rigsadvokaten om at få foretaget en rigtig god og grundig gennemgang af hele færdselslovens bødekompleks. Det er nemlig sådan, at små bøder meget let kan blive opfattet som næsten latterlige og kan efterlade en opfattelse af, at overtrædelser har været næsten bagatelagtig set i forhold til samfundsmæssige sammenhænge. Hvis det sker, mener vi fra Socialdemokratiets side, at vi så begår en meget, meget stor politisk fejl.

Når jeg er ude i landet og taler om det, der foregår netop her i Folketingssalen, når vi lovgiver, så plejer jeg at sige, at der i hvert fald er tre grundlæggende ting, som skal være på plads, for at en lov er god. Vi skal sørge for, at loven er forståelig, at den giver mening i den større samfundssammenhæng. Så skal vi sørge for, at loven kan kontrolleres, og vi skal sørge for, at den kan sanktioneres. Skrider bare et eller flere af de her tre områder, skrider respekten og forståelsen for hele lovgivningsarbejdet også. Derfor er Socialdemokraterne overordentlig enige med både Rigsadvokaten og Rådet for Større Færdselssikkerhed, når de siger, at det, der er helt afgørende i for-

hold til færdselsloven, er, at loven bliver kontrolleret på politiniveau. Og begge instanser siger, at det niveau, der er for færdselspolitiets kontrol i dag, under ingen omstændigheder må falde, og det er også Socialdemokraternes holdning – hellere en intensivering af færdselspolitiets opgaver, men i hvert fald som minimum det niveau, det ligger på i øjeblikket.

Loven rummer rigtig, rigtig mange detaljer. Jeg vil ikke gå ned i dem alle, men blot lige nævne et par stykker. Det at forhøje bøderne giver rigtig god mening. Det giver også god mening, at cyklisterne, der overtræder færdselsloven, også kan mærke det. Og hvad angår de håndholdte mobiltelefoner, giver det virkelig mening, at man hæver bøden fra 500 kr. til 1.500 kr., for det er sådan, at når man er i trafikken, skal man have begge øjne rettet mod trafikken og begge hænder på rattet. Konfiskation af køretøjer er også en rimelig sanktion at sætte op, når folk måske ligefrem kan finde på at begive sig rundt i en bil uden at have et kørekort. De euforiserende stoffer kommer også med og bliver placeret fuldstændig retmæssigt set i forhold til spirituskørsel, for der er ingen tvivl om, at det ikke er nogen god kombination at have euforiserende stoffer i kroppen, samtidig med at man bevæger sig ud i trafikken.

Der er et punkt, hvor vi fra Socialdemokratiets side nødvendigvis bliver nødt til at sige, at vi gerne havde set tingene anderledes, og det er i forhold til den kriminelle lavalder. Det er jo klart, vi bliver nødt til at rette færdselsloven ind efter det, som flertallet her i Folketinget har bestemt skal være den kriminelle lavalder, men det er ikke noget, vi med glæde støtter, og det gav vi selvfølgelig også udtryk for, da den kriminelle lavalder blev debatteret. Vi er rigtig godt tilfredse med, at høringsvarene er blevet gennemlæst i ministeriet, og at ministeren har rettet ind efter høringsvaret fra Rigspolitiet, hvor Rigspolitiet siger, at de bliver nødt til at have længere tid til at få rettet deres elektroniske systemer, deres it-systemer, til, før de kan være sikre på, at de kan løse opgaven. Det er naturligvis fornuftigt, set i lyset af at andre instanser har haft meget, meget voldsomme indkørsproblemer i forhold til it-systemerne.

Men fra Socialdemokratiets side glæder vi os til at se effekten af lovforslaget, og derfor håber vi også, at ministeriet vil påtage sig den opgave at sørge for, at information og oplysning bliver sendt ud, så folk også kan få forståelse for de ændringer, der ligger i lovforslaget. Socialdemokraterne støtter lovforslaget, som det er fremlagt.

Kl. 13:10

Formanden :

Tak til hr. Flemming Møller Mortensen. Så er det hr. Kim Christensen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Vi har tidligere her i salen behandlet L 179 om skærpelse af sanktioner i forbindelse med unge menneskers vanvittige ræs på offentlig vej, og der fik vi heldigvis en masse gode stramminger. På det tidspunkt lovede justitsministeren også, at man ville kigge på Dansk Folkepartis forslag om at sidestille det med spirituskørsel, og det vil jeg sige, at når man er narkopåvirket, bliver det sidestillet med en promille på 1,21. Det ønske er blevet imødekommet med det her, og det vil vi gerne have lov at kvittere for. Jeg vil også gerne kvittere for hr. Karsten Nonbos rosende ord. Det er jo dejligt, at politikere en gang imellem, også på tværs af partierne, kan unde hinanden en lille succes. Så det er i hvert fald en stor glæde for os, at den her stramning er kommet, så man fuldstændig har sidestillet det med at køre i spirituspåvirket tilstand.

Der er slet ingen tvivl om, at det er et stigende problem, især blandt unge mennesker, at man måske frem for at være spirituspåvirket altså er påvirket af alverdens andre ting og sager. Der håber jeg så bare at vi også under behandlingen af det her forslag kan få mu-

lighed for ligesom at diskutere antallet af de kliniske test og den måde, hvorpå vi reelt får det her til at udmønte sig i, at vi får taget nogle flere for narkokørsel. Det handler meget om, at vi har ressourcerne til at foretage de test, der skal til. Så det håber jeg at vi lige får mulighed for måske at få ind i bemærkningerne til det her lovforslag.

Ellers indeholder lovforslaget jo, som det har været nævnt, en skærpelse af bl.a. obligatorisk konfiskation af køretøj ved kørsel uden kørekort og kørsel i frakendelsestiden. Det er ganske glimrende, at vi hermed sender et meget vigtigt signal om, at man ikke skal køre rundt uden førerbevis, og at man heller ikke skal køre bil, hvis man har fået frakendt sit kørekort af den ene eller den anden årsag.

Jeg og andre politikere er jævnligt blevet spurgt, hvad man skal gøre for at stoppe ditten, og hvad man skal gøre for at stoppe datten. Der har vi jo i hvert fald alle sammen nævnt, at det at hæve bødestrafpenne måske kunne være en god idé, sådan at den blev mere tidsvarende. Det sker med det her forslag, og det synes jeg er meget glædeligt. Forhåbentlig vil det have en større præventiv effekt, så vi, som også hr. Karsten Nonbo var inde på, kan følge op på de ganske flotte tal, vi har for 2010, med det laveste antal dræbte i trafikken i mange, mange år.

Så kan man også sige, at det virker lidt grotesk, at hvis man glemmer sit togkort, koster det 750 kr., men hvis man sidder og sms'er med 110 km/t. ude på motorvejen, koster det 500 kr. Så der er mange gode grunde til, at det her bøde-katalog bliver revideret og bliver mere nutidigt.

Det er også glædeligt, synes jeg, at man strammer lidt op over for cyklister. Der er minimumsbøden så 700 kr. Ligesom der er mange fornuftige bilister ud på vejene – det er heldigvis langt den overvejende del – så er der også rigtig mange fornuftige cyklister. Men ligesom der er bilister, som ikke kan finde ud af det, så er der jo altså også cyklister, som ikke kan. Det er også nævnt i lovforslaget, at det ved skærpelse omstændigheder såsom kørsel over for rødt, kørsel mod færdselsretningen, overtrædelse af vigepligtsregler osv. kan resultere i bøder på 1.000 kr.

Der vil jeg sige, at der skulle man måske indimellem stramme endnu mere op – ikke fordi det udgør den store fare for færdselssikkerheden, hvis en cyklist kører over for rødt, men fordi det altså er meget traumatisk for den bilist, der så eventuelt kommer til at køre en cyklist ned uden egentlig selv at være skyld i det. Så burde man måske også tage det lille element med, at ved kørsel, hvor der færdes fodgængere, som jo er de svageste af alle trafikanter, og det sker typisk i fodgængerfelter og på fortove, kunne man måske også skærpe bøden over for cyklister for at sende et signal om, at grunden til, at vi i disse år som en del af vores transport, vores infrastruktur investerer ganske mange penge i cykelstier, selvfølgelig er, at vi ønsker, at det er derude, cyklisterne skal køre, og ikke på fortovet. Så det kunne man måske overveje at tage med.

Jeg tror, det ligger nogenlunde klart for de tilstedeværende, at Dansk Folkeparti støtter varmt op om forslaget.

Kl. 13:14

Formanden :

Tak til hr. Kim Christiansen. Så er det fru Anne Baastrup som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 13:14

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

For et halvt års tid siden var jeg rundt med færdselspolitiet i en provinsby, og den pågældende færdselsbetjent gik efter mobiltelefon-snakker og fik naturligvis også fat i et par stykker. Det kostede jo dengang 500 kr., når man udstedte en bøde. Det var tydeligt for mig, at det var de sådan lidt ligeglade med, så derfor synes jeg, at det er en god idé, at vi nu får forhøjet bøden for brug af mobiltelefoner.

Samtidig har vi jo også haft adskillige historier med, at folk kørte uden kørekort og har været lidt ligeglade med, at vi andre ikke kunne gøre noget ved det. Så konfiskation af køretøjet, yes.

Så har Dansk Cyklist Forbund jo påpeget, at de synes, at det er mange penge – 700 kr. – for at køre ulovligt. Samtidig ved medlemmerne i Folketinget her, at SF for 1½-2 år siden fik vedtaget et beslutningsforslag, hvor vi skulle få undersøgt, støttet af hele Trafikudvalget, skal jeg lige minde om – eller også var det Retsudvalget – hvordan vi kunne lempe reglerne for cyklister. Vi har stadig væk en ambition om at få lempet reglerne for cyklister, således at de kan dreje til højre, selv om der er rødt osv., men indtil vi får det gjort, mener vi altså, at man skal overholde loven, og når vi kan se, at der tilsyneladende er en lidt ligegyldig holdning til en bøde på 500 kr., støtter vi den her forhøjelse til 700 kr.

Man har jo der også taget hensyn til, at når man er cyklist, er man ikke specielt ophidsende rig. Når man går, er det heller ikke, fordi man automatisk er velhavende. Så man har både det der særlige hensyn til, at tilsidesættelsen af færdselsreglen måske ikke er så alvorlig, og man tager hensyn til, at folk har en knap så høj indtægt – studerende cykler som regel, kan jeg minde medlemmerne om.

Den næste er så, at man naturligvis, og jeg anerkender justitsministerens forpligtelse til hele tiden at sørge for, at loven er i orden, også har harmoniseret gældende regler i straffeloven med gældende regler i færdselsloven, hvor man nedsætter den kriminelle lavalder til 14 år. Men da jeg somme tider har oplevet, at der er ministre, som ikke tager et ord for et ord, men som bagefter, når tiden er gået, siger: Jamen I støttede jo en nedsættelse af den kriminelle lavalder til 14 år i den der færdselslov. Så vil jeg, for at vi skal have helt styr på det, bede udvalgsafdelingen om at lave et ændringsforslag, som vi så stemmer for, og på trods af at det ændringsforslag til min store overraskelse vil blive forkastet, så vil vi så stemme for loven.

Til slut vil jeg godt lige minde alle medlemmerne om, at når man snakker færdselspolitik, er der meget stor opmærksomhed på, at det skal politiet satse på. Men når der så er en eller anden kriminel handling, der foregår med krudt og kugler og andet, kender jeg ikke et eneste medlem af Retsudvalget, i hvert fald på højrefløj, der ikke vil sige, at vi skal have flere politibetjente i gang med at lave lige præcis den der opklaring af den der kriminalitet. Så nu vil jeg minde færdselsordførerne om, når man sidder som straffeordførere, at huske, at vi kun har et politi, og de færdselsbetjente, vi har, skal beskæftige sig med beskyttelse af de mennesker, der befinder sig i trafikken, så vi ikke får drab der.

Det var bare sådan lige for at minde folk om, at tingene altså hænger sammen, men vi støtter lovforslaget.

Kl. 13:19

Formanden :

Tak til fru Anne Baastrup. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:19

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Der er jo med lovforslaget her i virkeligheden tale om en opdatering, en modernisering, en tilpasning af færdselslovens sanktionsområde, forstået på den måde, at det med de traditionelle bøder, der er på færdselslovområdet, nemlig typisk 500 kr. for en færdselsforseelse, i hvert fald nede i den milde ende, for langt de fleste bilister er dyrere at fylde tanken op med brændstof, end det er at betale en bøde. Det giver jo sådan lidt en skævvridning i forhold til respekten for, hvis man har lavet noget forkert i trafikken og bliver pågrebet og politiet siger, at det her skal man have en bøde for.

Så skal bøden ligesom også have en størrelse, sådan at det er føleligt, at det er mærkbart og det har en præventiv effekt, og at man lidt sidder og siger: Øv, det var også ærgerligt, kunne jeg da ikke ha-

ve undgået det? Og så tænker man sig om næste gang, man kører. Men hvis det er sådan, at bøderne med tiden bliver udhulet af pris- og lønfremskrivinger osv., så det til sidst er sådan med en bøde i trafikken, at man siger, at nå ja, det betyder vel ikke det store, så er det, den præventive effekt går fløjten. Så den ene del af forslaget, der handler om, at vi i praksis groft sagt fordobler bøderne fra typisk 500 kr. til typisk 1.000 kr., er et godt forslag, og det er tiltrængt, at vi får den opdatering af færdselslovens bødekatolog.

Der er så en lang række andre forseelser, hvor det bliver skærpet yderligere. Bl.a. bliver det gjort mere konsistent og ensartet, sådan at hvis man laver en forseelse, der også giver et klip i kørekortet, ja, så skal bøden selvfølgelig også være større end for andre forseelser, så man også dér i bøden kan se, at der er noget alvor bag det: Der er en god grund til, at man får et klip i kørekortet, og der er også en større bøde forbundet med at lave overtrædelser, der er så grove, at det giver klip i kørekortet.

Vi er også meget tilfredse med, at man nu skærper det i forhold til dem, der kører rundt i påvirket tilstand i forbindelse med euforiserende stoffer, sådan at man, om jeg så må sige, her går ind og lidt populært sagt har en nultolerance og siger, at det vil man simpelt hen ikke finde sig i. Altså, det er jo noget, som desværre ses mere og mere, nemlig at nogen kører rundt i påvirket tilstand, og det duer simpelt hen ikke. Det er nøjagtig lige så farligt og måske endda farligere end at køre rundt i spirituspåvirket tilstand. I det hele taget skal man ikke være påvirket af noget som helst bevidsthedsforstyrrende, når man kører bil, og derfor er det vigtigt, at der er nogle sanktioner forbundet med det her, der klart og tydeligt indikerer og tilkendegiver, at det vil vi ikke finde os i. Alle andre trafikanter skal have lov til at færdes i tryghed på gader og stræder uden risiko for at møde nogen, der er påvirket af alkohol eller euforiserende stoffer.

Så synes jeg også, at den del, der handler om, at vi nu gør det obligatorisk med konfiskation af køretøjet ved kørsel i frakendelsestiden, er en af de gode ting. Det har jo tidligere været en »kan«-bestemmelse, altså at man sådan har skullet vurdere det, skal/skal ikke, om det var rimeligt på nuværende tidspunkt, hvad personens situation var, og at domstolene skulle ind i nogle lange vurderinger og sådan noget. Det her er meget nemmere: Der bliver en »skal«-bestemmelse, og hvis ikke man kan finde ud af at lade være med at køre i frakendelsestiden, forsvinder bilen. Sådan er det. Det bliver til en »skal«-bestemmelse, og det støtter vi meget.

Så er der en sidste ting, som jeg har overvejet meget og drøftet med flere, og som ikke fremgår af det her lovforslag, men som jeg godt kunne tænke mig kunne komme med i overvejelserne frem mod den anden- og tredjebehandling, og det er i forhold til dem, der kører bil, og som er under 18 år.

Altså, det, at man ikke har noget kørekort, fordi man simpelt hen ikke er gammel nok til at have et kørekort, viser sig at være et stigende problem. Politiet pågriber flere og flere unge førere under 18 år, der derfor naturligvis også kører uden overhovedet at have erhvervet et kørekort. Det kunne godt være, at vi skulle prøve at lave en sanktion ud over, at de kan få en bøde osv., så man måske lavede en tillægsstraf i forhold til lige nøjagtig den her gruppe, der hed: Hvis ikke man kan finde ud af at lade være med at køre bil, før man er 18 år gammel og har fået et kørekort, udsætter vi tidspunktet for, hvornår man kan få lov til at erhverve et kørekort, f.eks. til man bliver 19 år.

Jeg tror, at det for rigtig, rigtig mange unge, specielt for mange unge mænd, er sådan, at det, at man bliver 18 år og får et kørekort, ligesom er manddomsprøven, det er det vigtigste her i livet. Og hvis man har udsigt til, at man kan blive taget i at køre rundt i mors og fars bil, som man har snuppet uden at få lov, som 17-årig, fordi man synes, det er sjovt, og hvis man ved, at den risiko, der er, ikke bare er, at man får en bøde, men at det rent faktisk er tidspunktet for,

hvornår man kan få et rigtig kørekort, der bliver udsat med f.eks. et år, så tror jeg, det har en enorm præventiv effekt.

Så det vil jeg gerne kaste ind i debatten allerede her, så vi har det med ved førstebehandlingen, og så er det også noget nemmere, hvis det er sådan, at vi skal i gang med nogle ændringsforslag til andenbehandling.

Kl. 13:23

Formanden :

Ja. Der er ønske om kort bemærkning. Hr. Karsten Nonbo.

Kl. 13:23

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil blot sige om sidstnævnte forslag, at det er ret klogt, det er ret godt, og jeg vil give tilsagn om, at jeg vil se på det med samme velvilje og samme konsekvens, som det er fremsat med.

Kl. 13:24

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:24

Tom Behnke (KF):

Tak.

Kl. 13:24

Formanden :

Så siger jeg også tak til ordføreren. Der er ikke ønsker om andre korte bemærkninger. Tak til hr. Tom Behnke. Så er det hr. Manu Sareen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Der foreslås en forhøjelse af en række af bøderne på færdselsområdet og så en udvidelse af muligheden for at konfiskere køretøjer fra førere uden kørekort samt mulighed for frakendelse af førerretten for kørsel efter indtagelse af euforiserende stoffer. Alle dele er vi helt enige i, især er muligheden for at konfiskere køretøjet, når man ikke har kørekort, rigtig, rigtig fin. Der er for mange eksempler på, at der er mennesker, der er fuldstændig ligeglade med, at de kører rundt i en bil uden at have kørekort, og når man ikke har et kørekort, er der en grund til det. Det er enten, fordi man ikke har taget et, eller også fordi det er blevet taget fra en, men uagtet hvilken en af delene, det er, skal man ikke køre bil. Der er ingen tvivl om, at man især er til fare for sig selv og også andre.

Så har en stor del af bødetaksterne ikke været reguleret siden 2000, og derfor mener vi i Det Radikale Venstre også i tråd med forslaget, at bøderne sagtens kan forhøjes. Vi mener også, at der i den her sag, ligesom det også er tilfældet i L 102, er gode argumenter for at følge indstillingen og dermed også stemme for en forhøjelse. Det skal selvfølgelig ses i lyset af størrelsen på bøden, og det skal naturligvis også balancere, så det både virker præventivt og rimeligt i forhold til andre bødestørrelser. Sagens kerne er vel, at de nuværende størrelser på bøderne for langt de fleste mennesker på ingen måde er præventive.

Så skal bødestraffen naturligvis også være af en sådan størrelse, at den rent faktisk også bliver betalt, at man har mulighed for at betale den, og det mener vi også at langt de fleste mennesker har i det her land. Den balance er der i lovforslaget, hvilket vi stemmer for. Vi skal i hvert fald væk fra det, som flere har været inde på, med at trække på skulderen, når man får en bøde. Jeg tror helt klart, at det her vil modvirke det og også som sagt virke præventivt.

Så er der det med skærpelsen i forbindelse med brug af håndholdt mobiltelefon. Det er uden tvivl en rigtig, rigtig god idé, som vi også

har hørt fra rigtig mange. Man skal ikke tale i mobiltelefon, mens man kører i bil. Jeg tror ikke, man skal særlig langt væk her fra Christiansborg, før man møder de første mennesker, der taler i telefon, mens de kører. Specielt når det handler om landevejene og motorvejene, bliver det rigtig, rigtig farligt. Man er igen som sagt ikke kun til fare for sig selv, men også for sine omgivelser.

Så vi stemmer helt klart for forslaget, og jeg vil også gerne kvittere for det konservative forslag om at smide ind, hvad man gør ved unge mennesker, der er under 18 år, og som også kører bil. Det er helt klart også et stigende problem, som jeg synes at man skal kigge på.

Kl. 13:27

Formanden :

Tak til hr. Manu Sareen. Så er det hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:27

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Enhedslisten er positiv over for de intentioner, der ligger bag lovforslaget. Det formål, man beskriver med at forbedre trafikikkerheden, skærpe trafikanternes opmærksomhed over for, hvad der sker omkring dem, samt ændre på risikobetonet adfærd, er jo rigtige, gode og fornuftige formål, og det er jo også fornuftigt nok at se på, om bød størrelserne trænger til en regulering, efter at de i en årrække har ligget fast. Det er jo sådan, at vi skal sikre, at færdselsloven respekteres, at fartgrænserne overholdes, og at køretøjet skal kunne føres på betryggende vis, hvilket jo betyder, at trafikanterne hverken må være berusede, skæve eller påvirkede på anden vis, så de er til fare for omgivelserne. Det er vi helt enige i.

Men der er nu alligevel i hvert fald tre problemer i det lovforslag, der ligger her. Det første er den konfiskationsbestemmelse, som alle andre tilsyneladende er rigtig glade for bliver en »skal«-bestemmelse. Hr. Tom Behnke sagde, at så blev det meget enklere. Og det er jo rigtigt, at hvis vi laver lovgivningen om til »skal«-bestemmelser, minimumsstraffe osv., så bliver domstolenes arbejde betydelig nemmere, for så skal man jo bare sætte et stempel, når man har konstateret, at folk har overtrådt reglerne. Vi tror sådan set, domstolene er i stand til at løfte den opgave at administrere en »kan«-bestemmelse – eller i hvert fald en »skal«-bestemmelse med nogle klare undtagelsesmuligheder – på en hensigtsmæssig og fornuftig måde, og vi er lidt bekymrede, når man vil lave retssystemet så entydigt, at der i virkeligheden sættes spørgsmålstegn ved, om domstolene har nogen frihedsgrader at bevæge sig inden for.

Det andet er, at vi synes, at man måske nok er gået frem med en lidt for bred pensel, når man vil sætte alle bød størrelserne op. Det kan jo være rigtigt, at nogle bød størrelser for de fleste af os, der sidder herinde i Folketinget, kan opfattes som ubetydelige og ligegyldige, men derfor kan de jo godt være af stor betydning for andre mennesker. I Enhedslisten synes vi, at man skulle have koncentreret sig om at gå målrettet efter de overtrædelser af færdselsloven, som giver de største risici, og det er mobiltelefoner, fart og spritkørsel. Det skulle man have gjort i stedet for at gå alle mulige og umulige bød størrelser igennem. Og netop på cykelområdet – jeg tror, fru Anne Bastrup var inde på det – kan det godt virke lidt besynderligt, for nogle af de ting, vi nu vil sætte bøden op for, kan det være vi om 2 år beslutter os til skal være lovlige, og det synes jeg måske er en lille smule paradoksalt. Vi har jo tidligere set eksempler på, at man ændrer lovgivningen på det her område.

Så til det allersidste og det drejer sig om, at det at have et aktivt stof i blodet, som er euforiserende eller narkotiserende, ligestilles det med at have en promille på 1,21. Det er jo forholdsvis vilkårligt. Det var forholdsvis vilkårligt, da man for nogle år siden sagde, at det svarede til 0,5 promille, men da tog man udgangspunkt i, at man jo i

virkeligheden havde lægevidenskabens udsagn for, at det, at der bliver påvist sådan nogle stoffer i blodet, ikke nødvendigvis med sikkerhed påvirker bilkørslen, præcis ligesom vi jo stadig væk går ud fra, at hvis man har under 0,5 promille alkohol i blodet, så kan man køre bil på rimelig forsvarlig vis; det kan måske ikke anbefales, men det kan lade sig gøre. Nu vil man så indføre det, selv om det har været helt umuligt at finde egentlig dokumentation for, hvorfor man vælger at sige, at hvis en trafikant bliver pågrebet med et narkotisk stof i blodet, f.eks. hash, som jo kan måles i hvert fald 14 dage efter at det er indtaget, skal vedkommende straffes med 1,21. Måske skyldes det, at nogle partier her i Folketinget ikke synes, at vi straffer folk hårdt nok for at indtage narkotiske stoffer, men så var det vel et andet sted, man skulle tage fat. Vi mener sådan set, at man her gennemfører en fuldstændig vilkårlig, usaglig og ubegrundet generalisering i forhold til de her ting, som vi ikke mener er holdbar, og vi vil i hvert fald ikke støtte, at man gennemfører en sådan lovændring.

Så der er altså, må jeg sige, tre vigtige elementer i det her lovforslag, som vi ikke er enige i. Det er dele af forslaget, som vi selvfølgelig vil forsøge at få ud af loven. Man kan sige, at debatten i dag jo ikke giver den store forhåbning om, at det kan lykkes, men det vil vi.

Jeg er også nødt til at sige, at vores konklusion altså er, at hvis man opretholder de efter vores mening urimelige elementer, der indgår i lovforslaget, som det er nu, vil Enhedslisten ved tredje behandling stemme imod lovforslaget, på trods af at vi sådan set i forhold til en række af de konkrete tiltag, der ligger i lovforslaget, er enige i, at det er fornuftigt og rigtigt at gøre det, der bliver foreslået.

Kl. 13:31

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning, og det er fra hr. Karsten Nonbo.

Kl. 13:31

Karsten Nonbo (V):

Nu kan det godt være, at jeg fik overhørt, hvad det tredje element var – hr. Per Clausen sagde, at der var tre elementer – men de to, som jeg hørte, vil jeg godt lige kommentere. Så kan det være, at hr. Per Clausen vil fortælle mig efterfølgende, hvad det tredje element var.

Det, at folk ryger hash, er der jo en straf for, og det her er ikke for at straffe dem hårdere; det her er for at straffe dem, hvis de sætter sig ind i en bil, fordi det er der, grænsen går. Jeg vil ikke have dem ind i en bil, fordi der er de farlige for trafikken, og det er det, de skal straffes for, når de sætter sig ind bag rattet. De kan for min skyld sætte sig ind på bagsædet. Der må de sidde alt det, de vil. Det samme gælder passagersædet, men ikke bag rattet. Så her er jeg knivskarp.

Det andet, hr. Per Clausen snakkede lidt om, var, at det måske var lidt tosset at sætte bøden op for at køre over for rødt lys, fordi det skulle gøres lovligt. Nej, det skal ikke gøres lovligt. Det, man gør og allerede har gjort nogle steder, er, at man laver en shunt, sådan at cyklister kan køre til højre for lyskurven, eller også sætter man et lille skilt under lyskurven, hvor der står: Højresving for cyklister tilladt. Så ved alle, at her må man gøre det, og så er der ikke tale om en overtrædelse. Men der, hvor det er tale om en overtrædelse, skal man fortsat straffes, og man skal egentlig straffes ret hårdt. Det, vi kan åbne op for, er som sagt, at man kan køre højre om, hvis man skal dreje til højre.

Kl. 13:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 13:33

Kl. 13:36

Per Clausen (EL):

Jeg forstår selvfølgelig godt den vanskelighed, man står i, når det handler om narkotika og andre euforiserende stoffer såsom hash, fordi man ikke rigtig kan måle, hvor alvorligt folk er påvirket. Det forstår jeg godt. Jeg synes så bare, at det er en meget, meget rigoristisk løsning, man nu anfører, for den vil betyde, at folk, hvis de 14 dage eller en uge tidligere har røget hash – og det bliver man straffet for, i den udstrækning man bliver straffet for det, hvis det bliver opdaget – og så kører i bil, kan risikere at få frataget kørekortet. Det mener jeg faktisk er urimeligt, hvis jeg skal være helt ærlig.

Omkring det med cykler vil jeg bare sige, at det, der er vores hovedindvending i den sag, i virkeligheden er, at vi synes, at i hvert fald nogle af bødestørrelserne burde man nøjes med, om jeg så må sige, at regulere i forhold til løn- og prisudviklingen, siden den blev reguleret sidst, og så ville man få et lavere beløb end det, man har fået nu, i hvert fald i nogle tilfælde.

Det tredje, jeg nævnte, var spørgsmålet om konfiskation, hvor vi ikke er tilhængere af, at man ændrer en »kan«-bestemmelse til en »skal«-bestemmelse. Det kan godt være, at man skal skærpe formuleringerne omkring »kan«-bestemmelser, sådan at det sker oftere, end det gør nu. At man gør det med en »skal«-bestemmelse, er vi ikke tilhængere af.

Kl. 13:34

Formanden :

Hr. Karsten Nonbo.

Kl. 13:34

Karsten Nonbo (V):

Tak, fordi hr. Per Clausen igen nævnte det, som jeg ikke fik hørt.

Det der med bødegraduering – det er så det, jeg kan forstå jeg fik overhørt – hvor studerende skal have halv pris osv., kan jeg slet ikke gå ind for. Det er altså sådan, at bliver jeg kørt ned af en eller anden, er jeg altså ligeglad med, om han er lærling eller han er pensionist eller han får 100.000 kr. i løn om måneden. Jeg vil vende den om og sige, at det er bedre at motivere lærlingen, den studerende til, at især han skal overholde færdselsloven. Han har den fordel, at han sparer mange penge ved at overholde færdselsloven. Så det er jo et ekstra incitament til, at han overholder færdselsloven. Han skal ikke have halv pris. Man kan ikke køre folk ihjel til halv pris.

Kl. 13:35

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 13:35

Per Clausen (EL):

Nu får man jo typisk en bøde for at overtræde en bestemt paragraf og ikke for de konsekvenser, overtrædelsen har, medmindre man går over i nogle helt andre paragraffer.

Men det har jo tidligere fra adskillige ordføreres side været nævnt, at det var vigtigt, at bøderne havde en størrelse, så de kunne mærkes. Så er jeg nødt til at sige, at for at bøder skal have en størrelse, så de kan mærkes af mig, så skal de have en meget, meget rigoristisk og indgribende karakter i forhold til nogle af de grupper, som hr. Karsten Nonbo nævnte. Så jeg tror sådan set, det er fornuftigt nok også at se på folks indtægtsgrundlag, når man snakker om bødestørrelser. Det tror jeg faktisk er en vigtig pointe. Jeg vil i hvert fald sige, at jeg synes, man skal nøjes med at gennemføre voldsomme stigninger – og en fordobling er en voldsom stigning – af bøder til de områder, hvor vi virkelig dokumenterbart har nogle problemer, som kræver hårdere straf.

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen. Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger, og så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:36

(Ordfører)**Simon Emil Ammitzbøll (LA):**

Det her er jo et samleforslag af en masse småting om, hvordan man kan justere på diverse ting inden for færdselssikkerhedsområdet med det smukke formål at få endnu færre trafikdræbte, på trods af at vi står her året efter et år med bundrekord, hvilket jeg synes at vi alle sammen i virkeligheden skal glæde os utrolig meget over. Det er et meget målrettet arbejde, der er gjort i meget lang tid, også fra Færdselssikkerhedskommissionens side. Det synes jeg faktisk man skal sætte pris på og anerkende.

Hovedelementerne i forslaget er Liberal Alliance jo som sådan egentlig o.k. over for, hvis man kan sige det på den måde. Vi synes, at der er sådan en masse småting, som man måske godt kunne kigge lidt på. Vi har ikke samme reservation over for den kriminelle lavalder, som fru Anne Baastrup gav udtryk for, men det har vi måske nogle andre steder. Jeg synes måske i parentes bemærket også, at det er lidt morsomt at høre den diskussion, som hr. Per Clausen og hr. Karsten Nonbo havde, fordi der jo både er elementer af bøder, der hæves nominelt, og der er sådan set også bøder, der hæves procentuelt af folks løn i det her forslag, så der er sådan set lidt for enhver smag, hvis det endelig er det, der skal skille folk ad.

Vores holdning er jo dybest set, at når man hæver bøder fra f.eks. 500 kr. til 1.000 kr., så giver det jo ingen effekt. Altså, enten skal man anerkende, at det er for at få lidt flere penge i statskassen, at man uddeler bøder, så er det det, eller også skulle man sige langt højere bøder, så det havde en effekt. Jeg tror, at det for langt de fleste danskere er fuldstændig ligegyldigt, om det er 500 kr. eller 1.000 kr. Det synes jeg bare at vi skal erkende, når vi nu vedtager det. Ikke fordi det sådan gør den store praktiske forskel, men jeg tror dybest set ikke på, at 500 kr. eller 1.000 kr. gør den store forskel, desværre. Hvis det gjorde det, kunne vi jo bare juble og vedtage det her og sige yes, så ryger det nedad. Men jeg tror overhovedet ikke på, at det får nogen som helst effekt.

Så ved jeg ikke, om jeg skal lave sådan en Baastrup, hvis vi kan kalde det det, forstået på den måde, at der også er et element her, hvor man så skærper en straf, som vi ellers ikke går ind for. Skal vi så tage forbehold for den, da vi i Liberal Alliance ikke mener, at det bør være strafbart at tale i mobiltelefon, mens man f.eks. kører bil? Det er alene af den grund, at der findes andre lande, hvor de ikke gør det, bl.a. fordi de med forskningsmæssig baggrund siger, at det ikke nødvendigvis gør en forskel, om man holder den i hånden eller man ikke holder den i hånden. Spørgsmålet er, om man taler. Det er faktisk det, der er problemet. Så hvis man virkelig mener det, skulle man forbyde, at vedkommende talte, og ikke at vedkommende havde den i hånden. Der er ikke nogen dokumentation for, at det er det, der skulle gøre, at der sker flere ulykker. Det er uopmærksomheden. Men det vil så ikke få indflydelse på, hvad vi vil stemme i forhold til lovforslaget. Jeg nævner bare, at der jo findes elementer, hvor det også påvirker den lovgivning, som vi i øvrigt er imod, men om vi så skulle gå ind og sige, at der vil vi godt bevare bøden på et lavere niveau end alle andre steder i færdselsloven, har jeg svært ved at se skulle give den store mening.

Hr. Per Clausen var – og det skal være min sidste pointe – inde på spørgsmålet om det her med, at det bliver obligatorisk med fradømmelsen. Jeg må indrømme, at det ikke var en pointe, jeg var opmærksom på, da jeg læste forslaget. Jeg synes sådan set, at det er en udmærket pointe, og jeg kunne godt tænke mig, at vi i hvert fald fik

stillet nogle spørgsmål til justitsministeren i løbet af lovbehandlingen for at se, om vi ender med at lave nogle dumme grænsetilfælde, hvor det eneste, vi får ud af det, er at straffe nogle mennesker, det går ud over, og så se de herrer og damer i fjernsynet, der skal forsvare en lov, som ingen mennesker kan forklare. Jeg synes i hvert fald, at det er vigtigt, at vi lige får afsøgt det, inden vi bare glad og hurtigt siger, at det også bare var Enhedslisten, der stillede det spørgsmål. Det kunne jeg også godt tænke mig at vi fik boret lidt mere i, inden vi sådan lader os rive med af stemningen.

Men alt i alt har vi en positiv tilgang til forslaget. Vi har en række småspørgsmål, vi gerne vil stille i løbet af lovbehandlingen.

Kl. 13:40

Formanden :

Tak til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Så er det justitsministeren.

Kl. 13:40

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Tak til ordførerne for en vældig positiv modtagelse af det her lovforslag. Jeg er meget glad for den opbakning, der er til forslaget, som jo efter regeringens vurdering vil få en gavnlig betydning for færdsels-sikkerheden.

Regeringen lægger stor vægt på, at vi løbende forbedrer færdsels-sikkerheden, og i den forbindelse er det af væsentlig betydning, at vi har et effektivt sanktionssystem, som følger med samfundsudviklingen.

Størstedelen af de bødetakster, vi har på færdselsområdet, har ikke været reguleret i mange år, og det er derfor regeringens opfattelse, at tiden nu er moden til, at vi foretager en generel forhøjelse af færdselsbøderne, så det sikres, at taksterne også fremover har den fornødne præventive effekt.

Som det fremgår af lovforslaget, har regeringen derudover et særligt ønske om at sætte hårdere ind over for folk, der kører, selv om de har indtaget euforiserende stoffer eller ikke har noget kørekort. Det er jo en sag, vi drøftede med Dansk Folkeparti sidste år, og vi gav der et tilsagn om at gå nærmere ind i den problemstilling, og det har så ført til den konklusion, som vi har draget med det her lovforslag.

Med de tiltag, vi foreslår, vil trafikanter, som på denne måde ser stort på trafik-sikkerheden, fremover bliver mødt med nogle endnu mere følelige sanktioner end i dag, ikke mindst med obligatorisk konfiskation af deres bil i gentagelsestilfælde.

Det er mit håb, at de skærpselser, der lægges op til her, kan være med til at sikre en hensigtsmæssig – og dermed mener jeg ikke mindst en sikker – afvikling af trafikken i Danmark.

Med de ord vil jeg gerne takke for bemærkningerne. Jeg ser frem til behandlingen af lovforslaget i Retsudvalget, og i den forbindelse står jeg naturligvis også til rådighed for de spørgsmål, der måtte være.

Kl. 13:42

Formanden :

Tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut-tet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om politiets virksomhed samt lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v. (Skærpe-lse af bødestrafen for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen m.v.).

Af justitsministeren (Lars Barfoed).

(Fremsættelse 15.12.2010).

Kl. 13:42

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:43

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Vi synes i Venstre, at det her er et rigtig godt og fornuftigt forslag, som justitsministeren lægger frem. L 102 drejer sig om at skærpe bødestrafen ved overtrædelse af ordensbekendtgørelsen m.v.

Umiddelbart kan det måske synes som en mindre ting. Nogle vil måske opfatte det som en lidt inferior ting, men vi ser det i en lidt større sammenhæng. Vi ønsker at få mere konsekvens ind i retspolitikken. Vi ønsker med det samme og på så tidligt et tidspunkt som overhovedet muligt at hæve pegefingern og gøre det gældende over for unge – ja, over for alle, som overtræder loven, som kommer på kant med en ordensbekendtgørelse eller overtræder en straffelov eller en færdselslov – at her er noget, som samfundet ikke tolererer; det vil vi ikke acceptere, det skal have en konsekvens.

Det gør vi, fordi vi tror, det er bedst for den enkelte i forhold til at kunne forme en tilværelse med perspektiv fremadrettet. Vi gør det også, fordi det er det bedste for samfundet. Vi tror, at jo før vi kan gribe ind og vejlede, hjælpe, retlede den unge ind på det rigtige spor igen, jo hurtigere undgår vi, at et enkelt fejltrin eller en vildfarelse bliver til en mere permanent tilstand, som kan lede ud i egentlige lovovertrædelser, i egentlig kriminalitet.

I det lys ser vi også det her lovforslag. Det her er jo et spørgsmål om at sikre den offentlige orden; det er et spørgsmål om at sørge for, at alle almindelige, normalt fungerende mennesker kan færdes sikkert og trygt i det offentlige rum. Der må vi sige, at vi synes, at bødestørrelsen, som den har været indtil nu i forbindelse med overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, er gået hen og blevet for lille, for ringe. Vi synes, at den har stået stille i for mange år, og derfor har vi ønsket at få bødestørrelsen hævet, sådan at den, der overtræder ordensbekendtgørelsen, virkelig bliver klar over, at her er tale om en lovovertrædelse, en forseelse, som samfundet tager afstand fra, og også sådan, at det får en økonomisk konsekvens for almindelige menneskers pengepung i den daglige husholdning, som gør, at det får en præventiv effekt. Det skulle det jo meget gerne have. Og det er vi sikre på at det her også får.

Det skal naturligvis have en konsekvens, når en gruppe unge drenge en sen aften står og tisser i en viadukt. Det skal selvfølgelig have en konsekvens, når man råber efter damer på strøget og skælder dem huden fuld for noget, de aldrig har gjort, og således forstyrrer den offentlige orden. Det skal selvfølgelig have en konsekvens, når man sådan lidt for kraftigt – efter at have fået en øl eller to en aften – giver sig til sådan at slå lidt for voldsomt på skulderen af nogle, man i øvrigt ikke kender og har noget med at gøre, blot for at komme til at virke truende. Det skal naturligvis påtales, det skal have en konsekvens, og der er det jo godt, at vi kan holde det på bødeniveauet, så lang tid det er inden for ordensbekendtgørelsen, og det er det, som vi her lægger op til.

Det har været sådan, at sanktioner hidtil har ligget i størrelsesordenen 400-600 kr., og det hæver vi nu markant, sådan at den mindste økonomiske sanktion bliver på 1.000 kr. Er der tale om voldelig optræden eller decideret slagsmål, er der et minimum på 3.000 kr. i bøde. Er der problemer med at kunne opføre sig ordentligt på gade eller vej, og man overtræder bekendtgørelsen i forhold til gadeuorden, er det 1.500 kr., vi taler om. Det synes vi er yderst fornuftigt og rimeligt.

Samtidig indeholder lovforslaget en række moderniseringer og opstramminger af bødestraffene i forbindelse med restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling, og det sanktioneres vi naturligvis også. Vi synes, at det her er yderst fornuftigt, og vi ser frem til, at ordensbekendtgørelsen bliver anvendt af politiet – det er faktisk det, den er til for. Vi tror, at jo hyppigere den bliver anvendt med grund, jo oftere vil vi undgå at se, at unge kommer ud i egentlig kriminalitet. Vi støtter forslaget.

Kl. 13:48

Formanden :

Tak til hr. Kim Andersen. Der er ikke korte bemærkninger. Så er det fru Maja Panduro som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Selvfølgelig skal der være konsekvenser, og der skal være mærkbare konsekvenser, når man overtræder loven. Socialdemokraterne deler intentionerne i lovforslaget om, at man skal lade være med at genere andre mennesker på gaden. Vi er også meget optaget af, at vores bødesystem giver mening, at det virker retfærdigt, og at der er proportioner i, hvor store bøder man får for hvad. Vi er også enige i, at der bestemte kan være brug for, at vi går de sammenhænge efter i det nuværende bødesystem og også, at vi hæver niveauet for nogle af de bøder, vi giver, sådan som min gode kollega også redegjorde for under behandlingen af det forslag, som er behandlet før det her.

Derfor er vi også i udgangspunktet positivt indstillet over for lovforslaget her, men vi har også nogle betænkeligheder og nogle spørgsmål, som vi har brug for at få besvaret, før vi endelig kan støtte lovforslaget, og derfor kan jeg varsle, at der vil blive sendt nogle spørgsmål fra os. Det, vi er bekymret for, er netop spørgsmålet om proportioner og mening i bødernes størrelse, men vi har også en mere overordnet bekymring med hensyn til den måde, vi prioriterer politiets begrænsede ressourcer på.

For at tage det sidste først er vi bekymrede for, om vi er ved at skabe en gal incitamentsstruktur over for den ordensmagt, som på forhånd er presset på kapaciteten. Vi har jo hørt også for ganske nylig, at konsekvenserne af, at politiet skal rejse et vist antal sigtelser om året, opfyldte en kvote, kan man sige, giver en potentiel vældig uheldig prioritering af de begrænsede ressourcer i politiet. Formanden for Politiforbundet, Peter Ibsen, har bl.a. sagt til tænketanken Cerepo, at konsekvensen er, at alt bliver noteret, at intet er for småt. Politibetjentene kan sendes ud med blokken blot for dele bøder ud til højre og venstre.

Det er klart, at det her jo er en diskussion, som er større end lovforslaget her, men ikke desto mindre er det jo også relevant nok, hvis det betyder, at de minimumsbøder, som man her vil indføre, så vil blive uddelt med lige lovlig mild hånd. Intet er for småt, som politiforbundsformanden sagde, hvis de bliver uddelt med lige lovlig mild hånd i december måned, når kvoterne begynder at presse sig på og skal opfyldes. I så fald er det selvfølgelig meget belejligt, at det netop er i december måned. Uden at have statistisk belæg for det tør jeg godt vove en påstand, nemlig at både snebolde og eventuel fuldemandstissen i porte er der større chance for at kunne udskrive nogle bøder for i december måned, men det er jo ikke nødvendigvis ensbetydende med, at det er specielt hensigtsmæssigt.

Vi håber, at ministeren er opmærksom på det her og på, at der jo er forskel på det, som mange vil betegne som drengestreg, og så på alvorlige kriminelle handlinger. Det er noget af det, som vi vil spørge ind til. Derudover vil vi også bede justitsministeren om at forholde sig til den henvendelse, som er kommet til Retsudvalget fra Gadejuristen, og som handler om lovforslagets betydning for grupperne af socialt udsatte på Vesterbro. Vi er altså umiddelbart positive, men kan endnu ikke støtte lovforslaget endeligt, før vi har fået svar på nogle spørgsmål i udvalgsbehandlingen.

Kl. 13:51

Formanden :

Tak til fru Maja Panduro. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:51

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

I Dansk Folkeparti er vi tilhængere af de forhøjelser af bødestraffene, som er foreslået. Vi synes også, det virker fornuftigt, ganske fornuftigt, at indføre den her minimumsbøde for voldelig optræden eller slagsmål. Specielt set i lyset af at bødestørrelsen gerne skulle have en præventiv effekt, så overtrædelserne ikke finder sted, er det jo vigtigt at følge lidt med tiden og med prisudviklingen, for i bund og grund er det vel egentlig det, man ønsker at opnå ved at indføre en bøde, nemlig at det har den her præventive effekt.

Af samme grund kan jeg ikke lade være med måske at drille lidt, for jeg har lidt svært ved at forstå, at man regner med, at staten får et merprovenu på 7,5 mio. kr. Nu ved jeg selvfølgelig ikke, om man i beregningen af merprovenuet har kalkuleret med, at antallet af bøder bliver mindre, men at bødebeløbet er større og det derfor giver et merprovenu, men min mavefornemmelse siger mig nu altså, at man blot har lavet en beregning ud fra, hvor mange bøder der gives på nuværende tidspunkt, og hvor meget mere det så vil indbringe med de foreslåede forhøjede takster, og så er der jo ikke ret meget præventivt i det.

Så hvis argumentet om, at bødeniveauet skal virke præventivt, skal holde – et argument, som i øvrigt også Rigsadvokaten bruger – så vil jeg gerne vide, hvordan man er nået frem til de 7,5 mio. kr. i merindtægt. For er det, som min mavefornemmelse siger, bør bøderne jo forhøjes yderligere, så det får den præventive effekt, som man ønsker.

I øvrigt synes jeg også, at forslaget giver et udmærket indblik i, hvilke regler der gælder i ordensbekendtgørelsen. Nu er det ikke så forfærdelig længe siden, jeg blev medlem af Retsudvalget, så for mig har det i hvert fald været interessant læsning, og jeg synes også, jeg kan fornemme, at det er det, fru Maja Panduro lægger op til, nemlig at der er nogle ting, man måske skal overveje: Er det relevant, mere relevant eller ikke relevant osv.? Vi vil gerne have, at folk opfører sig ordentligt, men der er da nogle sjove ting at læse i hvert fald.

Altså, jeg blev overrasket over, at man rent faktisk kan få en bøde for at kaste med snebolde eller vand, hvis det kan medføre fare eller ulempe for forbipasserende. Jeg tænkte: Ja, hvis jeg går forbi nogle børn, der leger, og får en snebold i nakken, kan det godt være, jeg vil synes, det er en ulempe, men jeg synes sådan set ikke, at børnene skal have en bøde, heller ikke selv om det er til den halve pris.

Jeg vil derfor sige, at vi i Dansk Folkeparti er positive over for forslaget. Altså, det er bødestørrelserne, vi diskuterer, og måske ikke så meget selve reglerne eller ordensbekendtgørelsen. Men jeg vil selvfølgelig gerne have et svar på mit spørgsmål om beregningen af merprovenuet.

Kl. 13:54

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Og så er det ordføreren for SF, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:54

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Der skal selvfølgelig være nogle spilleregler, for at vi kan holde ud at være her alle sammen. Jeg tror, det er det, man med et godt gammeldags ord kalder opdragelse. Jeg vil godt medgive, at det ikke altid slår til, og derfor kan det måske være relevant at have nogle bøder for forskellige ting og sager. Jeg tror i hvert fald, at erhvervsdrivende er rigtig, rigtig trætte af folk, der stiller sig op og tisser op ad deres forretninger. Det er ikke just indbydende, når der kommer kunder til og det så lugter værre, end jeg ved ikke hvad.

Det er vel også o.k. at have sådan et lov og orden-katalog, og en gang imellem skal vi vel justere priserne på det, men jeg synes helt ærligt, at nogle af de ting, der ligger i det, er lidt pjattede, og vi kunne måske godt have ryddet op i bunken af forslag om, hvad der kan give bøder. Jeg har det lidt som fru Pia Adelsteen med de her snebolde. Nu er jeg selv lærer, så jeg har stået i ret mange skolegårde, hvor det har været heftigt med snebolde. Skal vi nu til at straffe de her 8.-klasser-elever, når de kommer til at ramme ved siden af og der ryger snebolde over på en gammel dame, eller hvad det nu er? Det er vist det, der sådan kan ske, og som man normalt ordner med en samtale, hvor man prøver at opdrage lidt. Jeg synes ærlig talt, det lidt er noget fjolleri.

Så vil jeg også godt tilslutte mig de synspunkter, fru Maja Panduro havde med hensyn til politibetjentene. Det er måske vigtigt at have en bagatelgrænse for, hvad vi synes politiet skal beskæftige sig med. Skal de virkelig kigge efter børn, der ringer på ringeklokker uden rimelig grund, eller sneboldkampe? Det synes jeg måske er sådan lidt overdrevet i forhold til de sparsomme ressourcer, de har. De har ikke for meget tid i forvejen. Jeg tror, at det her kun vil virke præventivt, hvis vi virkelig sætter ind med håndhævelsen, og der er vel ingen, der forestiller sig, at betjentene skal ud i stimer og hobetal med bødeblokken, efter det her forslag er indført.

Jeg vil gerne være med til at se på forslaget, men jeg synes også, vi skal se på, om vi ikke kan gøre bøderne indkomstdifferentiere, altså efter den indtægt, man har. Så vil man nemlig kunne se, at det rammer lige hårdt, i forhold til hvem man er, og hvilken indtægt man har her i samfundet. Jeg har oven i købet mødt nogle betjente, som havde et godt forslag til, hvordan man kunne gøre det fremover, og jeg vil gerne diskutere med ministeren under udvalgsarbejdet, om vi ikke kan se på den del. Det tror jeg i hvert fald virkelig vil være præventivt, for det er klart, at en bøde på 1.000 kr. ikke betyder lige meget for en direktør og en rengøringsassistent. Der kunne vi godt se på, hvordan vi kunne indkomstdifferentiere det.

Jeg skal nævne en bekymring her til sidst, og den handler om zonestrædbudet. Der er her i sidste øjeblik kommet et høringssvar rundt fra Gadejuristen, som nævner, at det her indebærer en risiko for at give en stor gæld til udsatte stofmisbrugere, som færdes på Vesterbro. Det var jo oprindeligt et redskab, der, som jeg husker det, blev udviklet til banderne, men det, Gadejuristen siger, er, at det altså i vid udstrækning bliver brugt på socialt udsatte mennesker på Vesterbro, som kommer for at benytte sig af de tilbud, der er der.

Jeg synes jo ikke, det er rimeligt, heller ikke formålstjenligt; jeg tror slet ikke, det vil virke, hvis man er afhængig af stoffer og oven i købet er på overførselsindkomst, at man bliver ved med at få et antal bøder for simpelt hen at færdes i et område, hvor man måske er nødt til at komme for at hente en ren sprøjte. Så jeg vil gerne i dialog med ministeren om, hvordan vi sikrer, at det her ikke fører til yderligere social marginalisering af en hårdt trængt gruppe.

Så jeg vil sige, at vi i SF er lidt afventende over for det her forslag. Vi har en masse ting, som vi gerne vil diskutere under udvalgsarbejdet, og så vil vi tage endelig stilling.

Kl. 13:58

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kim Andersen.

Kl. 13:59

Kim Andersen (V):

Tak for det. Når jeg beder om ordet til en kort bemærkning til SF's ordfører, skyldes det bemærkningen i ordføreren tale om differentierede bøder. Det er jo et synspunkt, som ordføreren også har været kraftigt ude i medierne med, og et eller andet sted må jeg sige, at der kan jeg godt forstå, hvad det er, ordføreren mener, fordi det jo også er rigtigt, at der er forskel på, hvordan en bøde virker sådan rent realøkonomisk på den enkelte person og den enkelte familie. Modsat har vi jo også et rigtig godt princip i vores retssamfund om, at der er lighed for loven.

Det er derfor, at jeg tager ordet nu, fordi det her er lidt principielt, ikke bare i forhold til det her lovforslag, men i forhold til de drøftelser, vi løbende har om retspolitikken. Skal jeg virkelig opfatte det her forslag fra SF sådan, at man fraviger det grundlæggende princip om, at der er lighed for loven, og vil lade sanktionerne, bøderne, straffene afhænge af den enkeltes sociale situation og indplacering i samfundet?

Kl. 14:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:00

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg ved ikke, om det overrasker hr. Kim Andersen, men vi gør det jo faktisk i forvejen, når det handler om spirituskørsel. Så det er ikke et nyt og farligt princip, som SF er ved at snige ind ad bagdøren. Jeg synes jo netop, at lighed for loven er, at det rammer lige hårdt, og det gør det ikke i dag, fordi direktøren kan trække på skulderen af en bøde på 1.000 kr., men for en person, som gør rent eller er renovationsmedarbejder, vil det faktisk ramme hårdere. Så det er jo ikke et ukendt fænomen, og det er i øvrigt noget, man gør i lande, som vi sammenligner os med, bl.a. Sverige og Finland.

Kl. 14:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Så er det hr. Kim Andersen.

Kl. 14:00

Kim Andersen (V):

Det er jo netop det, der er tilfældet, nemlig at vi rent faktisk i vores lovgivning, f.eks. i straffeloven, har forskellige strafferammer, som også på bødeområdet kan udmøntes af retten af dommerne. Det synes jeg er udmærket, for her kan domstolen tage højde for alle de mange forskellige aspekter, der jo som oftest er i en sag, herunder også økonomiske og sociale forhold.

Men jeg forstår det sådan, at SF på det her område vil koble domstolene af og politisk via lovgivning lave sådan nogle differentierede bødesatser. Det er det, jeg spørger til det principielle i. Der vil jeg sige, at jeg jo, når vi snakker om det i forhold til den her sag, bliver en lille smule betænkelig, for vil det sige, at den store lømmel, der tilfældigvis er søn af en direktør i Hellerup, som har mange millioner på bankbogen, måske skal have en bøde på 1.000 kr., mens den notoriske lømmel fra Ishøj, som begår overtrædelser af ordensbekendtgørelsen igen og igen, qua sin sociale status kun skal have en bøde

på 50 kr.? Hvor tror ordføreren så at opdragelselementet ligger henne der, hvor det virkelig er nødvendigt?

Kl. 14:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak, og så er det ordføreren.

Kl. 14:02

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes altså lidt, der er tale om en forvanskning af vores forslag. Selvfølgelig har vi ikke tænkt os at koble domstolene af, det må vi finde en model for. Vi har jo systemet i forhold til spritkørsel. Hvad er det, hr. Kim Andersen er så bange for ved det her? Det kan jeg simpelt hen ikke forstå. Det er jeg overbevist om der findes løsninger på. Vi synes bare, at når der er forskellige indkomstsituationer i det her land, må bøderne også skulle ramme lige hårdt, alt efter hvor man er i samfundet.

Jeg tror også, at hr. Kim Andersen er interesseret i den præventive effekt, og den får vi jo netop, hvis det mærkes lige hårdt. En direktør kan jo trække på skuldrene, når han får en bøde på 1.000 kr., og så kan han i øvrigt gøre det samme næste dag igen, for det vil ikke betyde noget, og derfor synes jeg godt, at vi kunne indrette et sådant system, hvad man i øvrigt har gjort i andre lande uden problemer. Så jeg tror ikke, at det er et særlig farligt eller aggressivt tiltag.

Kl. 14:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Tom Behnke som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:03

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget her. Vi ser i høj grad forslaget som en opdatering af et bødekatalog i forbindelse med overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, hvor de bødesatser, der er i dag, efterhånden er løbet fra økonomien, forstået på den måde, at de sanktioner, man kan blive pådømt ved overtrædelse af ordensbekendtgørelsen, efterhånden har så lille værdi, at det ikke rigtig har den store betydning. Derfor kan det være nødvendigt og ønskeligt, at man opdaterer bødekataloget, således at de, der overtræder den her ordensbekendtgørelse, får en sanktion, som er til at tage og føle på, så de opdager, at de skulle have ladet være med at gøre det, de gjorde; at det ikke bare var ligegyldigt.

I forhold til om der så er forskel på rig og fattig, med hensyn til hvordan en bøde rammer i den her sammenhæng, vil jeg sige, at jeg tror, at der er rigtig mange socialister, der har overset, at grunden til, at der er nogle folk, der har mange penge, er, at de passer godt på dem. Jeg tror ikke, der er nogle mennesker, der har mange penge, som har sådan en laissez faire-holdning til penge, for så har de ikke længere mange penge. Så enkelt er det jo.

Det andet, der gør sig gældende, er, at man skal huske på, at når der f.eks. er mulighed for at give differentierede bøder ved spirituskørsel, er det, fordi vi taler om en hel månedsløn i bøde. Og man skal vel ikke af med en månedsløn i bøde for højtrøstet råben på gader og stræder en festlig aften. Det er vel ikke det, SF foreslår. Hvis det er sådan, at man skal til at hente informationer om indkomstgrundlag osv. for enhver, der skal betale en lille bøde for at have overtrådt bekendtgørelsen, så vil de administrative omkostninger jo løbe langt, langt højere op end det, som bøderne tjener ind. Der vil simpelt hen ikke være proportionalitet i tingene. Det ville være helt ude af proportioner, hvis man skulle til at gøre det. Derfor kan man ikke bare gøre det, at man beregner, om den ene skal have en bøde på 751 kr., og den anden en på 912 kr. Det ville være et stort administrativt kaos, så selvfølgelig kan man ikke gøre det.

Vi støtter forslaget her, og jeg kan forstå, at der er nogle, der sådan har lagt op til, at man måske i den her forbindelse skulle have en diskussion af, om der er nogle af de her elementer, der skal pilles ud. Altså, er der noget af det, som i dag er forbudt, der skal være lovligt i fremtiden? Det synes jeg da er en interessant diskussion, specielt fordi vi ikke har haft den debat før. Men den får vi så, når man sætter bøderne op til en størrelse, hvor det begynder at gøre lidt ondt at betale en bøde. Så er det pludselig relevant at begynde at diskutere, om det overhovedet skal være ulovligt. Det er jo noget sludder, men det understreger måske meget godt behovet for, at bøderne bliver sat op. For bøderne har tilsyneladende tidligere været så lave, at det var ligegyldigt, om det ene eller det andet var lovligt eller ulovligt. Sådan må jeg forstå debatten.

Så vil jeg bare sige, at hvis ikke det er ulovligt at kaste med snebolde, så det er til fare og ulempe for andre, så er det lovligt. Vi taler jo ikke om børn, der leger med sne. For det første kan børn ikke straffes, og for det andet er det ikke leg, vi taler om, men om, hvis det er sådan, at man optræder på gader og stræder med sneboldkastning på en sådan måde, at det er til fare for andre mennesker. Det synes jeg ikke man skal have lov til. Jeg synes da, at det skal være muligt at gå på gader og stræder uden at få en snebold i nakken til evig tid – hele tiden og så igen. Det ville man jo kunne risikere, hvis vi sagde, at det var fuldt ud lovligt.

Eller hvis der er nogle børn, der laver noget pjat – jeg tror ikke, at man kan bruge et andet ord her – og ringer på dørklokker, så kan jeg heller ikke forestille mig, at der er ret mange voksne mennesker, der vil ringe efter politiet og sige, at der er nogle børn, der ringer på døren. Det tror jeg ikke man vil gøre. Men skulle det ske, må vi igen sige: Hov, hov, børn kan jo ikke straffes.

Det, det her er rettet mod, er selvfølgelig, hvis der er nogle mennesker, som chikanerer andre ved at blive ved med at ringe på igen og igen, således at man ikke kan få lov til at have fred og ro i sit eget hjem. Så er spørgsmålet: Skal det være fuldt lovligt? Skal vi have lov til at rende rundt og chikanere hinanden her i samfundet? Nej, selvfølgelig skal vi ikke det. Derfor er de bestemmelse, der er her, udmærkede, og det er fint, at vi får sat bødesatserne op, sådan at man, hvis ikke man i forvejen kan forstå, at man skal lade være med noget, i hvert fald når man får et bødeforelæg i hånden, kan forstå, at her bør man ændre adfærd.

Så vi Konservative støtter fuldt ud forslaget her.

Kl. 14:07

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Det har givet anledning til en kort bemærkning fra fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:07

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg skal bare lige bede ordføreren bekræfte, at lavalderen er sat ned til 14 år. Det kan da godt være, at vi definerer børn forskelligt, men i 8. klasse er man altså 14 år, og derfor er den situation, jeg nævner, med skolegården ikke så utænkelig. Nu har jeg selv været lærer på en skole, som ligger midt i byen, og hvor skolegården ikke er særlig stor, og man kunne sagtens forestille sig, at en meget hård snebold rammer forkert, den rammer en dame, og skal det så give en bøde, eller hvordan skal det forstås? Hvorfor har vi egentlig en bødestraf for at ringe på dørklokken? Det lyder nærmest, som om den konservative ordfører ikke vil bruge den, for hvis det bare er nogle børn, der render rundt og ringer på dørklokker, så er det ikke nødvendigt, men hvis der bliver ringet efter politiet, ja, så må man jo tage affære. Det lyder altså nærmest, som om ordføreren ikke synes, at det her skal bruges alligevel, og også selv egentlig erkender, at det lidt er noget pjat. Det her er jo noget, som vi burde tage en snak om for at få opdraget de unge mennesker, som gør det her.

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:08

Tom Behnke (KF):

Jeg mener faktisk, at de her bestemmelser er ganske alvorlige, men nogle ordførere prøver på at legalisere og latterliggøre det her ved at sige: Det er jo bare børn. Er det dem, vi ønsker at straffe? Nej. For det første ønsker vi ikke at straffe børn. Sådan er det. Det er kun dem over den kriminelle lavalder, som kan ifaldes en bøde. For det andet er den her bestemmelse jo ikke møntet på børn, der laver sjov; de her bestemmelser er jo møntet på dem, der laver chikane.

Men lad mig så tage det med skolegården for lige at vende tilbage til den. Hvis det er sådan, at der rent faktisk er en skolegård, der er indrettet på en sådan måde, at snebolde kan ryge ud på vejen med risiko for, at bilister bliver ramt af snebolde, mister koncentrationen, mister måske herredømmet over køretøjet og kører ind i hinanden, bilerne er altså baldret sammen, og der er sket et større færdselsuheld, er det bare ligegyldigt? Er det bare ligegyldigt, at sneboldkastning er til fare for trafikssikkerheden? Nej, det er det ikke. Men hvis det er et problem og man synes, at det også er forfærdeligt, at de, der går i 8. klasse, kunne komme til at gøre det, så må skolen jo sørge for, at de kan lege sneboldkamp i skolegården, uden at det generer andre mennesker, for det er skolens opgave at sørge for det – ikke trafikanternes opgave.

Kl. 14:09

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Tak. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:09

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Selvfølgelig er det et problem, hvis det går ud over trafikssikkerheden, og skulle der ske noget, er det jo også et rent erstatningsspørgsmål.

Med hensyn til bøderne, for lige at vende tilbage til dem, nemlig de indkomstdifferentierede bøder, skal jeg bare lige bede ordføreren bekræfte, at der i dag er en lang række af grupper, som kan få halveret deres bøder, hvis deres indtægt er til det, og at det jo sådan set også er et system, man bruger administrative kræfter på. Så ordføreren må medgive, at det her selvfølgelig kan lade sig gøre, hvis man vil have indkomstdifferentierede bøder, for det er noget, man bare skal prioritere og gøre.

Kl. 14:10

Den fg. formand (Jens Vibjerg):
Ordføreren.

Kl. 14:10

Tom Behnke (KF):

Men det er jo så ikke, fordi de er differentierede – det er, bare fordi der er to satser – at man kan få halveret sin bøde. Det er jo noget nemmere at administrere og have med at gøre, det vil jeg gerne give medhold i. Men vi skal også huske på, at i alt det, vi taler om her, er der jo stadig væk det helt overordnede hensyn, der hedder proportionalitetshensynet, at tage, og det vil sige, at der jo altså også vil ske en afvejning og en vurdering af det strafbare i det, der begås. Det er jo ikke det, at det er den, der kaster en snebold, som måske/måske ikke har været til ulempe. Der ligger jo stadig væk en vurdering af, om man skal gribe ind. For det første er der den almindelige politimæssige vurdering, for det andet er der det, om det overhovedet bliver anmeldt til myndighederne, og for det tredje vil der være det juridiske proportionalitetshensyn at tage i de her sager. Men det er vigtig-

tigt, at der er nogle klare regler for, at det her må man altså ikke gøre. Det er udgangspunkt. Og derfor skal folk lade være med det. Det er også en klar tilkendegivelse af, at hvis vi alle skal kunne være her i samfundet, og det skal vi kunne, så bliver vi nødt til at have nogle spilleregler om, at vi skal opføre os ordentligt over for hinanden, og hvis der er nogen, der ikke kan finde ud af opføre sig ordentlig og måske har en adfærd, der er til fare eller ulempe eller direkte chikane for andre mennesker, så skal det være muligt for myndighederne at gribe ind i de situationer for at stoppe den adfærd, herunder ved give en bøde, som nu bliver sat op til stort set det dobbelte.

Kl. 14:11

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører. Så er det ordføreren for Det Radikale Venstre, hr. Manu Sareen.

Kl. 14:11

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Formålet med lovforslaget er at skærpe bødestraffen for overtrædelse af den såkaldte ordensbekendtgørelse, som bekendt indeholder bestemmelser, som sikrer den offentlige orden og sikkerhed og ikke mindst enkeltpersoners sikkerhed.

I indstillingen kan man læse, at den mindste bøde for overtrædelse af bekendtgørelsen skal være 1.000 kr., og i dag udmåles de fleste bøder i størrelsesordenen 400-600 kr. Hvis man så tager hensyn til løn- og prisudviklingen, vil en typisk bøde stige fra 400 kr. til 500 kr. Spørgsmålet er selvfølgelig, om det er en tilstrækkelig stigning, eller om den skal forhøjes endnu mere, så det bliver mindst 1.000 kr., som forslaget lægger op til. Vi mener det sidste, for som andre også har været inde på, er der desværre nogle unge mennesker, der spekulerer i, at man godt kan slippe for nemt. Der er unge mennesker, og når jeg siger unge mennesker – nu har der været tale om alder – er det dem over 18 år, jeg taler om lige nu, f.eks. unge mænd mellem 22 og 25 år, som ligefrem har fået skabt sig en diskurs om, at man kan slippe lidt nemt, hvis man laver dit og dat osv. Så der er ingen tvivl om det: at sætte bøden op til 1.000 kr. tror vi helt klart kunne virke præventivt.

Når man forhøjer bøderne, er der selvfølgelig en naturlig bekymring for de mest udsatte grupper i samfundet, og i mit univers er det dem, der er økonomisk mest trængt, heriblandt også unge under 18 år. Tager forslaget så hensyn til det? Ja, det mener vi det gør. Det er naturligvis betryggende, at bøder til unge under 18 år nedsættes, som vi også har hørt fra andre ordførere, og bøder til personer med særlig lav indtægt kan også nedsættes til det halve, hvis man selvfølgelig fremlægger den fornødne dokumentation om indtægtsforhold osv.

Jeg håber, at vi i udvalget kan få en drøftelse af og eventuelt nogle tal på, hvad det her forslag vil betyde for de allermest udsatte grupper, og her tænker jeg på narkomaner og hjemløse, der desværre også har en tradition for at kunne oparbejde en kæmpegæld også netop på grund af bøder. Det håber jeg selvfølgelig vi også kan snakke om hen ad vejen i udvalgsarbejdet.

Derudover er det bl.a. hensigten, at bøder for voldelig optræden eller slagsmål skal udmåles til minimum 3.000 kr., og bøder for gadeuorden skal være 1.500 kr., hvilket vi også er positivt indstillet over for. Specielt i lyset af den hooliganisme, der åbenbart bliver mere og mere udbredt i Danmark og resten af Europa, tror og i hvert fald håber vi, at forhøjelsen af bøderne vil kunne afhjælpe det problem. Men det er en problemstilling, som vi bliver meget klogere på efter konferencen omkring samme emne den 27. januar.

Vi er også positivt indstillet over for en ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling, som betyder, at bødestraffen skærpes for overtrædelse af bestemmelser om forstyrrelse af bl.a. den offentlige orden på restauranter. Det Radikale Venstre mener, at der er gode argumenter for at følge indstillingen og derved også for

en forhøjelse af bødestraffen. Det skal selvfølgelig, som jeg også sagde i min ordførertale omkring L 101, ses i lyset af, at bøden naturligvis skal balancere, så det virker både præventivt og rimeligt i forhold til andre bødestørrelser. Ligeledes skal bødestraffen selvfølgelig også være af en sådan størrelse, at den rent faktisk er til at betale. Den balance er der i lovforslaget, som vi som sagt har sagt vi selvfølgelig vil stemme for.

Så har der været en masse snak om snebolde, skolegårde osv. Der har jeg lyst til at sige, at jeg er fuldstændig enig med den konservative ordfører: Det kommer selvfølgelig an på, i hvilken kontekst det her sker. Jeg har så stor tillid til politiet, at jeg ved, at de ikke vil rende rundt i skolegårde og tjekke, om børn render rundt og kaster med sne, og hvilke konsekvenser det kan have osv. Det sker kun, når det går hen og bliver ret alvorligt.

Så blev der også – nu er ordføreren væk – talt om drengestreger. Vi skal huske på, at drengestreger – der sker desværre en udvikling i den retning blandt specielt drenge og unge mænd – kan være rigtig, rigtig alvorlige. Der er også en tendens til, at de her drengestreger, når de går hen og blive rigtig alvorlige, fører til førstegangskriminalitet, andengangskriminalitet osv. Jeg tror på, at hvis man har et præventivt redskab såsom en bøde, der måske går ind og skaber lidt alvor, kan det hjælpe.

Vi er også meget interesseret i det, som der har været talt om fra SF's side om indkomstdifferentiering af bøderne. Der kunne det være fantastisk, hvis vi kunne få nogle tal på, om det overhovedet kunne lade sig gøre, og hvad konsekvenserne ville blive.

Alt i alt er Det Radikale Venstre meget positive over for det her forslag og vil stemme for.

Kl. 14:16

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den radikale ordfører. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Kl. 14:16

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Fra Enhedslistens side er vi selvfølgelig fuldstændig enige i, at der er behov for at have en ordensbekendtgørelse, at det er nødvendigt, at der er nogle ting, der kan straffes for, og vi er også meget enige i, som flere andre har været inde på, at det er afgørende, at det er politiet, der har mulighed for at foretage vurderingerne af, hvornår man skal bruge de her bestemmelser, hvornår man skal ud og kontrollere, om de bliver overtrådt, så det ikke er noget, der skal indgå i nogle måltal eller andet, altså så der skal udskrives så og så mange bøder for det ene eller det andet. Man kunne i hvert fald hurtigt nå måltallet for udskrivelse af bøder for at kaste med snebolde, når den første sne falder, men jeg synes ikke, det er den måde, man skal bruge det på, jeg synes ikke, det er den måde, politiet skal styres på. Med de bemærkninger synes jeg ikke vi skal snakke så meget om snebolde, selv om jeg selvfølgelig godt kan undre mig over, hvorfor det lige er snebolde, der er nævnt, og ikke alt muligt andet, pinde f.eks. eller andre ting, man kunne finde på at kaste med. Jeg synes, der er vigtigere ting at diskutere her.

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt bøderne skal hæves så meget, som der er lagt op til, synes jeg, det er svært at finde argumentation for, hvorfor det lige er de størrelser. Jeg har det lidt sådan, at det måske, som andre også har antydnet, handler mere om at få penge i statskassen, og jeg er fuldstændig enig med fru Pia Adelsteen i, at vi har behov for at få en beregning af, hvordan man er nået frem til det merprovenu, der er, for hvis man mener, det har en præventiv effekt, burde der jo blive færre. Så det må vi have tallene på. Jeg er med på, at bødeniveauet selvfølgelig skal følge den almindelige pris- og lønudvikling, for at det giver mening, men ud over det har jeg svært ved at se, hvad det præcis er, der gør, at det lige er de her bødestørrelser,

man tror vil have en præventiv effekt. Jeg mener altså, det er afgørende at sige, at vi også skal se på, hvad det så kommer til at have af konsekvenser for forskellige mennesker.

Til den debat, der har været om indkomstregulering af bøderne, vil jeg bare sige, at vi er hundrede procent tilhængere af det. Vi har det jo i et vist omfang allerede i dag. For nogle grupper, studerende, lærlinge og pensionister, er det jo sådan, at bøden er væsentlig mindre, uanset hvilken bøde vi taler om, stort set. Så det findes jo, vi synes da bare, man skulle gøre det i et større omfang. Hvis det virkelig skal have en præventiv effekt at få en bøde, er den nødt til at have forskellige størrelser, afhængig af hvilke indkomstgrupper der er tale om. Det må man så se på hvordan man kan gøre, så det ikke administrativt bliver fuldstændig uoverkommeligt, men det tror jeg der er dygtige folk der vil kunne se på.

Så er der det meget alvorlige, nemlig den henvendelse, vi har fået fra Gadejuristen, som jeg mener vi skal tage meget alvorligt, og som vi bliver nødt til at se på under udvalgsarbejdet, for de har jo prøvet at gøre opmærksom på det før. Vi har nogle store sociale problemer med narkomisbrug og med prostitution, der også kan ses på gaden, og politiet får så gang på gang at vide, at de skal gøre noget ved det, og de kommer til at stå med opgaven, men så bliver det politiet, der kommer til at skabe nogle problemer, som går ud over dem, som vi egentlig ønsker at hjælpe, nemlig de mennesker, der er ude i misbrug, de mennesker, der er i prostitution, i stedet for at man tager fat med en social indsats for at prøve at hjælpe de her mennesker.

Vi synes, det er rigtig vigtigt, at vi tager højde for de ting, som Gadejuristen påpeger, ligesom man gjorde, da man indførte den meget store forhøjelse af straffene i forhold til overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, hvor man gik ind og sagde, at det ikke var meningen, at det skulle ramme de mennesker, der var afhængige og var ude i misbrug. Vi bliver nødt til også at se på det, hvis det, vi reelt gør her, medfører, at mange flere misbrugere, mange flere mennesker i prostitution, nogle af dem kvinder, der er tvunget ud i prostitution og er ofre for menneskehandel og meget alvorlige forbrudelser, rammes endnu mere af det her. Det går jeg ikke ud fra der er en eneste retsordfører der ønsker, og derfor bliver vi altså nødt til at tage det problem meget alvorligt og bruge noget tid på det i Retsudvalget for at finde ud af, hvad det egentlig er, vi ønsker. Det, vi gerne vil have, er jo ikke, at politiet med jævne mellemrum skal lave razziaer og udskrive bøder og fjerne de kvinder fra gaden. Det, vi ønsker, er faktisk, at de skal bruge deres tid på at gå efter de bagmænd, der er, at det er dem, de skal gøre noget ved.

I forhold til narkoen ønsker vi, at de skal gøre noget ved det store problem med, at der står folk med våben og sælger. Det kan være utrolig utrygt for dem, der bor på Vesterbro, at der faktisk er så mange våben i gadebilledet, og det er utrygt, at der er bander, der styrer det osv. Det er der behov for at politiet gør noget ved, og vi skal se på, hvordan vi kan få flyttet indsatsen, fra at man jagter dem, der er misbrugere, og jagter dem, der er i prostitution, over til, at man bruger kræfterne på at fange dem, der står bagved, og det tror jeg altså ikke man gør ved det her med at hæve bøderne, for det går kun ud over dem, der har problemer i forvejen. Så det håber jeg justitsministeren også vil være indstillet på at vi prøver at arbejde med.

Kl. 14:21

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det her forslag hænger jo egentlig lidt sammen med det, vi beskæftigede os med tidligere – det drejer sig om højere bøder, men det er bare på et andet område.

Som jeg også sagde i forbindelse med det tidligere forslag, er vi i Liberal Alliance generelt bekymrede for, hvis man bare hæver bøder for at få flere indtægter til statskassen, og ikke fordi det skulle have en særlig præventiv effekt. Det lagde jeg også mærke til at Dansk Folkepartis ordfører var inde på, og jeg glæder mig til at høre svaret på det spørgsmål, som fru Pia Adelsteen stillede her fra talerstolen.

Da vi diskuterede L 101 lige før, kunne man jo ikke være uenig om, at det havde et godt formål. Vi vil gerne have færre dræbte i trafikken – det er en meget vigtig sag. Derfor holdt jeg også en lidt usædvanlig tale, hvor jeg sagde, at vi, på trods af at vi havde en række småforbehold over for de ting, man gjorde, faktisk syntes, at sagen var så vigtig, og at der var så mange ting, der også trak i den rigtige retning, at vi alligevel godt kunne stemme for.

Jeg synes, det er svært at hævde det samme om dette lovforslag, for nu at sige det pænt. Altså, er det særlig vigtigt at gå ind i diskussioner om, som nogle har nævnt, sneboldkampe, uriner i porte eller færden på usikker is? Personligt har jeg den holdning til færden på usikker is, at det burde der ikke være nogen bøde for, men til gengæld må man få en regning for redningsaktionen, hvis man ryger igennem. Det tror jeg ville have en langt større præventiv effekt, hvis det endelig skulle være. Udgiften ville i hvert fald også være større for den, der fik regningen, og jeg tror også, at forældre og unge mennesker med lave indkomster osv. ville være langt mere påpasselige end i dag. Så vi synes overordnet set egentlig ikke, at det her forslag er særlig godt.

Så er der også den måske mest alvorlige ting, som også fru Line Barfod var inde på – jeg tror egentlig også, at fru Pia Adelsteen var inde på det, eller også har vi bare talt om det; tilgiv mig, hvis det er sådan – nemlig det her med Gadejuristens opfordring til os om at være opmærksomme på, hvordan man bruger zoneforbuddet. Der vil vi i Liberal Alliance i hvert fald være bekymrede, hvis de har ret i, at det bliver brugt på den måde, som de siger, altså til at genere mennesker med særlig socialt belastede forhold. Vi synes ikke, det er det, der er hensigten med, at man kan bruge sådan et zoneforbud. Vi er ikke tilhængere af det generelt, skal jeg lige sige, men når det nu skal være, er det ikke vores forømmelse, at det overhovedet har været intentionen fra nogens side, at det skulle kunne bruges på den måde. Jeg har forstået, at der allerede er stillet skriftlige spørgsmål om det, og jeg glæder mig til at se det svar, der måtte komme der.

Man kan sige, at der ikke er meget, der tyder på, at vi vil stemme for det her lovforslag, men vi glæder os dog til at få svarene på de to spørgsmål, som Dansk Folkeparti har stillet.

Kl. 14:25

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det justitsministeren.

Kl. 14:25

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg vil gerne sige tak for en positiv modtagelse af lovforslaget. Det er jo et lovforslag, hvori der sker en rimelig markant – i hvert fald relativt set – skærpelse af straffen for overtrædelse af de forbud og bestemmelser, der er i ordensbekendtgørelsen. Den indeholder jo regler, som sikrer, at mennesker i det her samfund kan færdes trygt og sikkert i det offentlige rum. Den indeholder forbud mod gadeuorden, mod voldelig optræden og slagsmål, og det er også forbudt at udvise uanstændig eller anstødelig opførsel, der er egnet til at forulempe andre eller vække offentlig forargelse.

Det er jo ikke de store forbrydelser, den omhandler, men den omhandler de adfærdsmønstre, som sikrer en nogenlunde orden i det offentlige liv, og som sikrer, at vi ikke bliver generet, når vi går på gader og stræder. Lovforslaget skærper i almindelighed bødestrafpen for at overtræde ordensbekendtgørelsen, så den mindste bøde bliver på 1.000 kr. I dag udmåles de fleste bøder til beløb i størrelsesordenen 400-600 kr.

Så sker der derudover det, at bødestrafpen skærpes for en række overtrædelser af ordensbekendtgørelsen til større beløb end 1.000 kr. F.eks. skærpes straffen for voldelig optræden eller slagsmål fra i dag enten 800 eller 1.500 kr. til fremover 3.000 kr., og med bøder i den størrelsesorden, som indføres med lovforslaget, vil sanktionerne for overtrædelse af ordensbekendtgørelsen opleves som reelle og følelige. Endvidere vil sanktionerne afspejle overtrædelsens karakter og alvor, og derudover vil bøder i den størrelsesorden i højere grad have en præventiv virkning. Skærpelsen af straffene vil altså medvirke til at sikre, at almindelige mennesker som sagt i højere grad kan færdes trygt og sikkert i det offentlige rum. Strafskærpelsen foreslås gennemført ved at ændre den bemyndigelsesbestemmelse i lov om politiets virksomhed, som ordensbekendtgørelsen er udstedt i medfør af.

Så indeholder lovforslaget en ændring af lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling. Herved skærpes straffen for overtrædelse af forbud i den lov mod forstyrrelse af bl.a. den offentlige orden på restauranter. Herved bliver strafniveauet det samme som for overtrædelse af et lignende forbud i ordensbekendtgørelsen.

Med de ord vil jeg gerne takke for bemærkningerne. Der er jo været mange bemærkninger, også lidt lystige bemærkninger om det at slås med sne, som der har været rigelig lejlighed til i denne vinter, men jeg synes, som andre også har bemærket, at det jo ikke er børns uskyldige leg med sne, som skal belægges med bøder på 1.000 kr. Jeg har også selv kastet et par enkelte snebolde her i vinterens løb uden at blive antastet af politiet af den årsag, så det kan man såmænd udmærket fortsætte med, men det er jo der, hvor det er til fare for andre eller til alvorlig ulempe for andre, at vi sætter ind. Det kunne eventuelt være børn, som ikke bare kaster mod hinanden, men kaster med knaldhårde snebolde mod cyklister eller bilister eller lignende, altså så man optræder på en måde, så det er til fare for andre.

Jeg hører, at der er bemærkninger eller spørgsmål til nogle af bestemmelserne i ordensbekendtgørelsen, og dem vil vi selvfølgelig besvare under udvalgsbehandlingen, så jeg ser frem til behandlingen af lovforslaget i Retsudvalget, og i den forbindelse står jeg selvfølgelig til rådighed for en hurtig og konstruktiv behandling.

Kl. 14:29

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 19:

Forslag til folketingsbeslutning om åbenhed i pensionssektoren.

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Fremsættelse 04.11.2010).

Kl. 14:29

Forhandling

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Forhandlingen er åbnet. Økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 14:29

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Forslaget har vi jo set før – endda i næsten samme udformning. Det blev fremsat i foråret 2010 og trukket tilbage af forslagsstillerne kort forinden førstebehandlingen. Forslaget er nu på banen igen. Ønsket er fortsat, at regeringen skal fremsætte et lovforslag, som vil forpligte pensionsselskaberne til at offentliggøre simple nøgletal om omkostningerne ved en pensionsordning, samt at selskaberne skal være enige om en beregningsmetode for ÅOK og ÅOP.

Regeringen støtter åbenhed og gennemsigtighed i pensionsordningerne, idet pension er et kompliceret område. Regeringen er således enig i, at forbrugerne skal have adgang til information om, hvilke omkostninger de betaler for deres pensionsordninger. Det er dog fortsat regeringens opfattelse, at vi skal give pensionsselskaberne mulighed for selv at finde ud af at gøre markedet mere åbent og gennemsigtigt, inden vi hiver værktøjsskassen frem og begynder at lovgive.

Som bekendt har pensionsselskaberne også de senere år arbejdet på at give kunderne adgang til flere oplysninger om netop omkostninger. Som alle her ved, har vi siden 2008 haft en bred politisk aftale om, at branchen havde til udgangen af 2010 til at implementere deres forbrugerplan for åbenhed og gennemsigtighed med 18 initiativer, hvor et af initiativerne var åbenhed om omkostningerne. Dette er accepteret af Forsikring & Pension, som siden 2008 har fulgt en implementeringsplan i flere faser.

Både min forgænger og jeg har fulgt med i denne plan, og vi har været i løbende dialog med Forsikring & Pension om status på omkostningsinitiativerne. Derfor er det også tilfredsstillende, at Forsikring & Pension har meddelt mig, at planen er fuldført, idet stort set alle selskaber er kommet i mål, herunder samtlige store selskaber svarende til 95 pct. af markedet.

For så vidt angår forslagsstillerens ønske om, at branchen skal have en beregningsmetode, kan jeg fortælle, at også her har branchen selv taget teten. På Forsikring & Pensions årsmøde den 6. maj 2010 lancerede branchen nemlig endnu en plan: »Forbrugerplan 2010«. Formålet med denne plan er at styrke forbrugernes mulighed for at sammenligne produkter og selskaber. Det skal bl.a. ske ved, at kunderne skal oplyses om både et samlet tal for årlige omkostninger i kroner, ÅOK, og et samlet tal for årlige omkostninger i procent, ÅOP.

Som jeg præciserede i min tale til branchen på årsmødet, er det vigtigt, at branchen hurtigt kommer på plads med disse to let sammenlignelige nøgletal. Desuden mener jeg, at det er afgørende, for at det kan blive en succes, at alle selskaber støtter op omkring de standarder, branchen bliver enig om. Hvis det ikke er den samme måde, selskaberne beregner tallene på, så mister forbrugerne et væsentligt redskab i beslutningen om valg af forsikrings- og pensionsselskab.

Jeg kan oplyse, at Forsikring & Pension har meddelt mig, at alle selskaber er enige om, at der skal benyttes en ensartet beregningsmetode, og at det yderligere er Forsikring & Pensions forventning, at selskabernes eksterne revisorer vil få til opgave at kontrollere selskabernes regnemetode, så det sikres, at alle følger standarderne. Ifølge branchens egen tidsplan skal ÅOP og ÅOK være implementeret senest den 1. juli 2011, kun et halvt år fra nu.

Som det ser ud nu, har Forsikring & Pension levet op til den tidsplan, som der var bred politisk enighed om for så vidt de simple nøgletal. Derfor forventer jeg, at branchen også kommer i mål med initiativet om ÅOK og ÅOP senest 1. juli 2011. Som et ekstra lod i skålen er det endvidere hensigten med »Forbrugerplan 2010«, at kommercielle selskaber skal udvikle en omkostningsmåler. Formålet med en omkostningsmåler er at give potentielle kunder et redskab, som let vil kunne beregne de samlede omkostninger forbundet med den enkelte ordning. Forbrugeren får dermed bedre mulighed for at kunne sammenligne beregninger på tværs af selskaberne.

Beslutningsforslaget er blevet overhalet af branchens egen »Forbrugerplan 2010«. På baggrund heraf finder regeringen det uensigtsmæssigt at gribe ind med lovgivning på det her tidspunkt, hvor branchen jo er i mål i forhold til de simple nøgletal og har givet tilsagn om at offentliggøre både ÅOP og ÅOK efter en standardmodel senest fra 1. juli 2011. Vi vil naturligvis fortsat følge branchens arbejde med implementering heraf, og hvis den mod forventning ikke kommer i mål, er situationen en anden.

Med disse bemærkninger finder regeringen, at der ikke er grundlag for at fremme det stillede beslutningsforslag.

Kl. 14:34

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

I 2005 holdt den daværende økonomi- og erhvervsminister, Bendt Bendtsen, en tale ved Forsikring & Pensions årsmøde, og der sagde han, at regeringen ville komme med et lovforslag, hvis branchen ikke selv kom i hus. Han sagde helt konkret:

Kunden skal vide, hvad han betaler for, hvor meget han betaler, og hvem han betaler.

Det var i 2005. Vi skriver nu januar 2011, og branchen er ikke helt i hus, for når vi snakker med branchen, viser det sig jo, at det kun er F&P's medlemmer, som er 95 pct. i hus. Hvad med banksektoren, som også er en del af det her spørgsmål? Der er jo ingen forpligtelse i banksektoren til at oplyse omkostninger ved ens pensionsordninger. Vil ministeren så lægge pres på banksektoren i forhold til det?

Kl. 14:35

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:35

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Der er jo to dele i spørgsmålet. Jeg tror ikke, man skal blande F&P, altså Forsikring & Pension, sammen med hele banksektoren. Det er jo to vidt forskellige ting.

Hvis vi tager Forsikring & Pension, blev der indgået en bred politisk aftale i 2008, også med deltagelse af SF. I den var man enige om, at man skulle implementere forbrugerplanen, hvoraf et af initiativerne var åbenhed i omkostningerne. Der har F&P så siden 2008 fulgt en implementeringsplan i flere faser for de her simple nøgletal, og det er jo lykkedes at gennemføre den implementeringsplan i størst mulig udstrækning. Så er der nogle småting, som ikke er lykkedes endnu. Det ser ud til, det siger F&P selv, at man kan blive færdig med det inden sommeren. Så det er den ene del af det. Det er altså en usik, synes jeg, en meget stor usik, at Folketinget lovgiver om noget, som man selv vil lave frivillige planer for.

Med hensyn til den anden del vil jeg godt positivt tilkendegive over for spørgeren, at jeg godt vil tage en dialog med Finansrådet om, hvorvidt man kunne indføre de samme kriterier, de samme indikatorer på Finansrådets del, altså med hensyn til bankerne.

Kl. 14:36

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil sige, at det synes jeg selvfølgelig er positivt at ministeren vil gøre. Men jeg synes jo, der er en vis træghed i det her. Altså, det var

i 2005, at den daværende økonomi- og erhvervsminister løftede hammeren, og nu er vi i 2011.

Hvordan ser det så ud? Forbrugerrådet har lavet en undersøgelse, hvor de har sendt nogle markedsagenter ud, 60 personer, der er gået ud og har undersøgt markedet for at finde ud af deres egen pensionsordning. De har fået et skema over, hvad det var, de skulle spørge om, og når de ringede til pensionselskaber – det er vel at mærke 2 uger siden – var det alligevel hovedparten af dem, næsten 50 pct., som ikke kunne få oplyst de tal, de havde brug for.

Så der må jo stadig væk være et kæmpe problem, når forbrugerne ikke kan sammenligne de pensionsordninger, de har, og det må vel være det, der er optimalt, hvis man ønsker fair konkurrence. En fair konkurrence må være, at forbrugerne kan se prisen og selskabernes konkurrere, men det ønsker regeringen altså ikke.

Kl. 14:37

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 14:37

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Det er alligevel hurtig retorik – regeringen ønsker bestemt sammenlignelige tal. Regeringen ønsker, at kunderne får mulighed for at sammenligne, bytte og flytte rundt, og det er jo derfor, vi med interesse har noteret os, at F&P den 6. maj på årsmødet lancerede »Forbrugerplan 2010«, så man får styrket forbrugernes mulighed for at sammenligne produkter og selskaber. Der er flere elementer vedrørende omkostninger.

Så det er vigtigt at understrege, at branchen selv har taget fat. Af mange forskellige principielle grunde, og det kan være, fordi jeg er borgerlig, synes jeg ikke, man skal lovgive på områder, hvor branchen selv frivilligt indgår aftaler. Mindst mulig lovgivning, flest mulige frivillige aftaler.

Der har branchen så tilkendegivet, at man bliver færdig med det her senest den 1. juli 2011, så kunderne kan få sammenlignelige tal. Og hvis branchen ikke gør det, er vi selvfølgelig parate til at gå ind og se på, om man ikke skal gribe ind politisk. Men det er altså en uskik, at man laver lovgivning på et område, hvor branchen selv er i gang med at implementere tingene.

Kl. 14:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Vi går i gang med ordførerrækken, og den første ordfører er så Venstres ordfører, og det er hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Lad mig starte med at sige, at vi i Venstre finder det positivt, at rigtig mange danskere sparer op til deres pension. Det betyder faktisk, at vi i Danmark har et fornuftigt og afbalanceret pensionssystem, som jeg tror ret mange vil sige ligger i tråd med de anbefalinger, som bl.a. OECD er kommet med om, at en tredjedel af pensionen skal komme fra en pay as you go-model, altså en folkepension, en tredjedel fra en såkaldt fondsordning, ATP, og en tredjedel fra en privat opsparing. Så at danskerne selv lægger til side til alderdommen, er en rigtig god idé.

Der findes mange forskellige produkter og mange forskellige selskaber, der sælger pensionsprodukter. Det er vigtigt, at der er klarhed over, hvilke omkostninger og vilkår der gælder for de enkelte produkter, så i Venstre deler vi naturligvis ønsket om, at der skal være åbenhed og gennemsigtighed på pensionsmarkedet. Klarhed over afkast og omkostninger har stor betydning for, hvor stor en pensionsopsparing man kan forvente at have, når man går på pension. For

det er sådan, at i en pensionsopsparing, der jo normalt strækker sig over mange år, vil selv umiddelbart små forskelle i afkast og omkostninger over en lang årrække kunne få store konsekvenser, i forhold til hvor meget ens opsparing er vokset til, når man når pensionsalderen.

Som økonomi- og erhvervsministeren sagde, har vi en bred aftale tilbage fra 2008 om, at vi ønsker denne gennemsigtighed. Og uden at skulle ud i en lang gentagelse af, hvad ministeren sagde, vil jeg sige, at der netop er taget en lang række initiativer for at sikre den åbenhed og gennemsigtighed og mulighed for sammenligning. De fleste krav er ved at være på plads, og endelig er det sådan, at når vi kommer til juli i år, er meldingen, at alle er med, og så har vi det billede, som vi ønsker. Så når der ligger en brancheaftale, som betyder, at der skal gives de samme oplysninger, som beslutningsforslaget lægger op til skulle komme via lovgivning, så kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Vi forventer selvfølgelig, at branchen lever op til det ønske om åbenhed og gennemsigtighed, som har været diskuteret siden 2008. Vi forventer naturligvis, at det falder på plads, og at de løfter og tilkendegivelser, der er kommet fra branchen, bliver indfriet. Men skulle der mod forventning ikke ske dette, foreligger der naturligvis en ny situation, og så vil vi fra Venstres side selvfølgelig være klar til at genoverveje sagen og se på, om der så måtte være brug for noget. Men det er altså vores klare forventning, at vi har en aftale. Vi kan se, at det skrider godt fremad med den, så vi forventer naturligvis, at de ønsker, som vi i fællesskab har til, at danske pensionsopsparere kan få åbenhed om og klarhed for, hvad deres pension koster, og hvad den kan give i afkast, indfries, så alle har et klart billede, så de kan træffe deres beslutninger på det mest oplyste grundlag. Det kan vi selvfølgelig bakke varmt op om.

Men som jeg sagde, kan vi ikke tilslutte os at lave lovgivning om det på nuværende tidspunkt.

Kl. 14:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Orla Hav.

Kl. 14:41

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det. Som det allerede er fremgået af debatten, er det her jo desværre en gammel sag. Desværre er det også stadig aktuelt, selv om branchen er på vej med en udmøntning af den frivillige aftale, som den indgik med den tidligere erhvervsminister.

Ønsket om åbenhed og gennemsigtighed i pensionssektoren deler vi fra socialdemokratisk side til fulde. Alene det forhold, at danskerne i høj grad har været ansvarlige og har taget budskabet om nødvendigheden af at spare op til alderdommen til sig i stor stil, bør inddebære, at samfundet bakker op om denne opsparing ved at sikre åbenhed og gennemsigtighed, så borgerne kan se, hvad der spares op og på hvilke vilkår. Det signal vil vi gerne give med vores opbakning til dette forslag. Åbenhed og gennemsigtighed er et mål i sig selv, men det er væsentligt, at det også er muligt for borgerne at sammenligne de enkelte valgmuligheder, når man er på vej ind i en pensionsordning.

Vi har desværre talrige eksempler på, at manglende sammenlignelighed nærmest er et salgspareparameter over for borgerne. Lad mig bare nævne mobiltelefonbranchen, hvor det er så godt som umuligt at sammenligne noget som helst. Sådanne tilstande ønsker vi ikke, når det gælder et så vitalt område for den enkelte som at spare op til sin alderdom igennem en fornuftig pensionsordning. Her er det borgeren, der skal være i centrum, det er ikke afsætning og udbydere.

For os må ministeren gerne tage afsæt i de bestræbelser, som vi anerkender at branchen har udfoldet, for at få et sæt ordentlige spil-

leregler på pensionsområdet. Og der, hvor det kniber med de tre nøglebegreber, åbenhed, gennemsigtighed og sammenlignelighed, ja, der må ministeren jo lægge intentionerne fra beslutningsforslaget ind, hvis der skulle vise sig at være et flertal her i dag, hvad jeg håber at der er. Så fra socialdemokratisk side støtter vi forslaget.

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og det er Dansk Folkepartis ordfører, fru Colette L. Brix.

Kl. 14:44

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Dette beslutningsforslag har vi kigget på sidste år, og da mente vi, at vi skulle vente på at få afslutningen af det arbejde at se, som brancheorganisationen Forsikring & Pension skulle have afsluttet i 2010. De har i 3 år arbejdet med en plan for, at alle pensionskunder med udgangen af 2010 kan se omkostningerne forbundet med administration og investeringer.

Nu kan vi konstatere, at Forsikring & Pension ikke kan levere, hvad de har lovet. Der er ikke kommet nøgletal, så man på tværs af pensionselskaberne kan sammenligne administrationsomkostningerne, men til gengæld kan vi konstatere, at medlemmerne af Forsikring & Pension har travlt med løbe fra de rente- og uddannelsesgarantier, som de har stillet pensionsopsparerne i udsigt, og det endda med tilbagevirkende kraft. De står i kø for at løbe fra tidligere givne løfter.

Jeg har selv forrige sommer stillet to spørgsmål til tidligere økonomi- og erhvervsminister, udenrigsminister Lene Espersen om arbejdet med at sikre sammenlignelige oplysninger for samtlige administrations- og investeringsomkostninger i pensionsbranchen. Ministeren svarede, at såfremt branchen ikke lever op til løfterne om større gennemsigtighed, vil ministeren reagere på det, men giver arbejdet det ønskede resultat, er der selvfølgelig ingen grund til at lovgive. Så regeringen har faktisk lovet at være aktiv på dette område.

Forsikring & Pension har senest i deres pressemeddelelse den 9. februar sidste år lovet, at pensionskunderne vil kunne se alle administrations- og investeringsomkostninger senest med udgangen af 2010, og ifølge pressemeddelelsen kan omkostningerne sammenlignes på tværs af pensionsselskaberne. Det fremgår også, at branchen arbejder videre med at skabe nøgletal for administrationsomkostningerne, der kan sammenlignes på tværs af selskaberne. De har også i august sidste år lovet, at arbejdet nu ville være færdigt – de startede i 2007. Nu fremgår det så i sidste uge på deres hjemmeside, at de først bliver færdige den 1. juli 2011. Kan vi nu stole på det? Bliver de så færdige i 2011?

Vi har immer væk ventet siden 2007, vores tålmodighed er sluppet op, og vi støtter derfor beslutningsforslaget.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for SF, fru Pia Olsen Dyhr. Fru Pia Olsen Dyhr er samtidig ordfører for forslagsstillerne og venter til sidst, for så har man dobbelt taletid. Så derfor går vi til den konservative ordfører, fru Carina Christensen.

Kl. 14:46

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

Tak for det. Pension er et vigtigt, men også meget kompliceret område for de fleste mennesker, og derfor er vi også i Det Konservative Folkeparti meget optaget af, at der skal være størst mulig åbenhed og størst mulig gennemsigtighed i pensionsbranchen. Derfor er vi også meget tilfredse med, at der jo allerede har været lagt et meget stort

politisk pres på Forsikring & Pension for bl.a. at sikre, at kunderne får de her flere og bedre oplysninger, bl.a. om hvilke omkostninger de betaler for en given ordning. Det politiske pres har jo været en succes, for det har netop ført til, at Forsikring & Pension har lavet en stor forbrugerplan med hele 18 gode initiativer, som er i fuld gang med at blive implementeret og nærmest er færdigimplementeret.

Som vi har fået det oplyst, og som ministeren også har oplyst det her i dag, er det jo rent faktisk gået godt i branchen med indfasningen af de her nye åbenhedsinitiativer. Vi er f.eks. glade for, at der er kommet et nyt omkostningsinitiativ, der fra og med 2011 skal sikre åbenhed om alle omkostningerne ved en ordning. Det vil sige, at alle kunder fremover får oplyst både de direkte og de indirekte administrationsomkostninger. De får oplysninger om de omkostninger, der finansieres ud af de forsikredes fælleskasse, og de får oplyst alle de direkte og indirekte investeringsomkostninger. Som vi har fået det oplyst, er det 96 pct. af alle selskaber, der har gennemført initiativet, og man har så 4 pct., der resterer, men dem er man i fuld gang med også at få på plads, og det forventer vi vil ske hurtigst muligt.

Vi er sådan set også glade for, at branchen har besluttet, at alle selskaber fra juli 2011 skal oplyse kunderne om årlige omkostninger i kroner og årlige omkostninger i procent i deres pensionsoversigter. Selskaberne skal beregne ÅOK og ÅOP på samme måde, og der vil være nogle statsautoriserede revisorer, som så skal påse, at de enkelte pensionsselskaber følger den aftalte beregningsmetode. Det synes vi i høj grad sikrer åbenhed. Vi synes også, at det sikrer gennemsigtighed, og igen er vi her meget, meget tæt på implementeringen, altså 1. juli 2011.

Så helt overordnet mener vi, at man må sige, at branchen har taget en række initiativer for at styrke åbenheden og gennemsigtigheden særligt i forhold til omkostningerne, og på den baggrund ser vi fra konservativ side ikke, at der er behov for – lige her og nu – yderligere at gå ind og lovgive om mere åbenhed på det her område. Vi kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

I SF er vi meget interesserede i at sikre fair konkurrence på markedet, og det kræver, at kunden kan gennemskue prisen. Hvis vi nu forestiller os, at vi kom ned i et supermarked og ikke kunne få oplyst prisen på mælk, men at vi sådan måtte gætte os til det, ud fra hvordan den så ud, hvad vi måtte føle, eller hvor den nu stod i butikken, og så kom op til kassen og først der fik lov til at betale prisen, når vi var på vej ud ad døren, så svarer det i virkeligheden til det, som der er tale om på pensionsmarkedet, og som der har været tale om i rigtig mange år.

SF's forslag er et forsøg på at rydde op i det. Derfor vil jeg gerne spørge den konservative ordfører om, hvordan hun ser på, at Bendt Bendtsen allerede i 2005 sagde, at nu måtte branchen levere. Når De Konservatives tidligere partiformand sagde sådan, handlede det så om mange år ud i fremtiden? Og når De Konservative i fremtiden siger, at nu er der nogle, der må levere, skal vi så forvente et spænd på 6, 7, 8 år?

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:50

Carina Christensen (KF):

Jeg synes jo altid, at der er god grund til at rose Bendt Bendtsen, og jeg vil jeg gerne rose ham for hans initiativ tilbage i 2005, hvor han

jo vitterligt tog teten på det her område og satte en masse ting i gang. Det her store politiske pres, der bl.a. har været fra Bendt Bendtsens side, har jo betydet, at der er kommet en forbrugerplan, som nu er så godt som hundrede procent implementeret. Det synes jeg der er grund til at rose ikke kun Bendt Bendtsen, men også branchen for, nemlig at den rent faktisk frivilligt er gået ind og har løftet den her opgave og nu nærmest også er hundrede procent i mål.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:50

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil egentlig også gerne rose den tidligere økonomi- og erhvervsminister, Bendt Bendtsen. Hvis han havde været minister, er jeg sikker på, at der havde været lovgivet for længst. Det er han så ikke, det er jo ærgerligt. Men det, jeg synes er interessant, er jo, at hvis vi spørger kunderne, og det gør Forbrugerrådet bl.a. ved at have de her markedsagenter, der undersøger deres egen pension ved at ringe til pensionselskaber – de har ringet til nogle af de pensionselskaber, som Forsikring & Pension siger er med i den her aftale, altså som har leveret – så kan kunderne alligevel ikke få oplyst deres tal. 25 pct. af kunderne kan ikke få oplyst de tal, de gerne vil have, på trods af skriftlig henvendelse, på trods af telefonisk henvendelse.

Tyder det så på, at de har leveret de tal, de skal levere?

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 14:51

Carina Christensen (KF):

Nu kender jeg ikke den undersøgelse, men hvis det er rigtigt, er det selvfølgelig ikke godt nok, og det skal vi selvfølgelig rejse over for Forsikring & Pension, og det er jeg sikker på at de vil se med stor alvor på, og at de også vil arbejde på at få rettet op på det og gribe ind over for dem, der så måtte skulle gribes ind over for. Men at gå ind og lovgive på det her område, hvor vi nu er så tæt på at have implementeret 18 rigtig, rigtig gode initiativer, synes jeg simpelt hen vil være forkert, og jeg synes også, det vil være unødvendigt.

Jeg troede sådan set også, at man i SF gik ind for regelsanering, og at vi kun skal lovgive, når det er absolut nødvendigt, og her mener jeg simpelt hen ikke der er behov for yderligere lovgivning.

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den konservative ordfører. Så er det den radikale ordfører, og det er hr. Manu Sareen.

Kl. 14:52

(Ordfører)

Manu Sareen (RV):

Da den radikale ordfører, fru Bente Dahl, er blevet forhindret i at være til stede i eftermiddag, skal jeg fremføre De Radikales synspunkter vedrørende beslutningsforslaget på ordførerenes vegne.

Det er rigtig sympatisk og nødvendigt at få større åbenhed i pensionssektoren. Vi Radikale går altid ind for, at forbrugeren kan vælge produkter på baggrund af kvalificerede oplysninger. Hvis der er uklarheder i måden at oplyse på, kan der ikke tales om et kvalificeret grundlag for valget. Derfor hilser vi forslaget velkommen med dets underpunkter om indførelse af oplysningspligt om simple nøgletal for prisen på at spare op til pension: at nøgletallene skal defineres ud fra direkte og indirekte omkostninger; at alle skal følge samme be-

regningsmetode, hvilket skal fremme fair konkurrence på området; og at prisen skal oplyses, når pensionen tegnes.

Hvis de fire elementer indføres, skabes der reelle valgmuligheder og en bedre konkurrencesituation, hvor forbrugerne kan danne sig et overblik over tilbuddenes indhold. Det vil skabe større gennemsigtighed på området med sund konkurrence til følge.

Vi støtter et hundrede procent op om forslaget.

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til den radikale ordfører. Så går vi til ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Pia Olsen Dyhr.

Der er 10 minutters taletid, men man behøver ikke bruge 10 minutter.

Kl. 14:53

(Ordfører for forslagstillerne)

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF har fremsat forslaget om åbenhed i pensionssektoren for at gøre det muligt for forbrugeren at vælge mellem pensionselskaberne baseret på pris og kvalitet. Det er ikke muligt i dag. Det er en af de få brancher, hvor kunden helt bliver holdt i uvidenhed om prisen på varen. Ud over at det er helt absurd, at det er muligt, hindrer det også reel konkurrence på markedet og den dynamik, som vi ser som nødvendig for at udvikle pensionsmarkedet yderligere.

Det er et svært marked med rigtig mange faktorer. Der er private selskaber, der er arbejdsmarkedspensioner, nogle forbrugere er frit stillede og kan selv vælge deres pensionstype, og hovedparten af forbrugerne er tvunget ind i en ordning ud fra faggruppe eller baseret på virksomhedens faste pensionsaftale. Ligeegyldigt hvem der er tale om, skal det være muligt for vedkommende at kunne kigge sin pensionsaftale efter i sømmene.

Når der nu er alle de typer, forestiller vi os heller ikke i SF, at vi som lovgivere skal lave den helt korrekte beregningsmodel for de oplysninger, den enkelte forbruger skal have. Men vi vil have oplysningerne frem, og der skal indføres oplysningspligt om simple nøgletal for prisen på at spare op til pension. Nøgletallene skal defineres ud fra de direkte og indirekte omkostninger, og alle skal følge samme beregningsmodel, hvilket vil fremme en fair konkurrence. Og sidst, men ikke mindst, skal prisen oplyses, når man tegner sin pension.

Beregningsmetoden må branchen gerne selv udvikle, og man er godt på vej i forhold til beregningsmetoden. Men den skal være ens for alle, så man som forbruger har reel mulighed for at sammenligne.

Betyder det så noget? Ja, ifølge en undersøgelse, som Dagbladet Børsen gennemførte den 19. juli 2010, kan den enkelte opsparer op-
leve en forskel på lidt over 900.000 kr. i opsparat pension ved et reelt valg, så der er vel at mærke tale om mange penge for den enkelte pensionist. Hvis man bare taler om en besparelse på 1 pct. i pensionsomkostningerne, som vi har beskrevet i forslaget, er der tale om 300.000 kr., og det svarer jo alligevel til prisen for en mindre bil.

Så kan man jo indvende, at branchen selv er på vej med noget. Ja, det er rigtigt, og det har jeg faktisk kørt på i adskillige år. I 2005, da den daværende økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen fremlagde en større rapport, som Økonomi- og Erhvervsministeriet havde udviklet, gav han branchen en frist for selv at udvikle en metode, men metoden er stadig væk ikke endeligt på plads. I går havde jeg selv et møde med Forsikring & Pension, og her var min klare oplevelse, at vist arbejder de hårdt, og de er næsten ved målstregen. Men arbejdet har fungeret siden 2006, i dag skriver vi altså januar 2011, og det er bare ikke godt nok.

For det første har branchen været længe undervejs og burde for længst have udviklet det; for det andet er branchens forslag en frivillig ordning, og for det tredje lægger vores forslag jo netop op til, at det skal være obligatorisk. Men indholdet må branchen selv bestem-

me, og derfor har branchens forarbejde heller ikke været spildt. Derudover har vi en aftale mellem Folketingets partier om åbenhed i sektoren, og branchen skulle have fremlagt et endeligt forslag primo 2010. Men nu er det altså for sent, tiden er løbet fra muligheden for frivillighed.

Hvis man kunne sige, at branchen var nået langt, burde Forbrugerrådets nye markedsagentundersøgelse af pensionsomkostninger, som blev foretaget for nogle uger siden, have vist et andet resultat. Undersøgelsen viser, at de 60 agenter, som alle sammen har meldt sig frivilligt og har en stor interesse i pensionsforhold og vel at mærke også har fået udleveret et skema, så de vidste, hvilke tal de skulle gå efter, har haft utrolig svært ved at finde deres pensionsoplysninger. 25 pct. fandt dem overhovedet ikke, og de 75 pct., der fandt nogle tal, var stærkt i tvivl om, hvorvidt de overhovedet havde fundet de rigtige tal selv efter telefonisk henvendelse til pensionsselskaberne. Hvis de ikke havde haft Forbrugerrådets hjælp med et klart skema, havde de slet ikke fundet dem, og det er bare ikke godt nok.

Man forestiller sig et almindeligt marked, hvor man skal købe en telefon med abonnement eller en computer med opkobling. Det er ikke helt simple produkter, men her skal man alligevel kunne sammenligne, og priserne skal være tilgængelige. Alt andet ville være helt grotesk, og vi ville aldrig købe et produkt, hvis vi ikke kunne få oplyst prisen. Men på pensionsmarkedet er det det modsatte, der er herskende, og det må høre op. Forbrugeren har krav på at vide, hvad vedkommende betaler, og hvad vedkommende kan forvente at få ud i den sidste ende.

Åbenhed kan også få andre konsekvenser for branchen. SEB har lige modtaget en påtale fra Finanstilsynet, fordi de har overtrådt § 21, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed. Firmaer, som de har gjort forretninger med, har fået tilbageført en del af medarbejdernes pensionsindbetalinger via pensionsselskabet, og den slags ville jo også komme hurtigere frem i offentligheden, hvis der var total åbenhed. Så ville den slags skinaftaler, hvor medarbejdernes indbetalinger decideret går i firmaets lommer, være synlige.

Jeg vil gerne takke mine kolleger i Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre for at støtte det her forslag. Regeringen har altså nu et flertal imod sig i Folketingssalen og bør derfor gennemføre forslaget, og i udvalget arbejder vi selvfølgelig videre på, at vi kommer så langt, at regeringen selv fremsætter et lovforslag på dette område.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra fru Carina Christensen.

Kl. 14:59

Carina Christensen (KF):

Det er bare sådan et generelt spørgsmål til SF i forhold til frivillige aftaler.

Altså, hvad er SF's holdning til frivillige aftaler? Jeg hører ikke et eneste rosende ord til Forsikring & Pension i forbindelse med den kæmpe indsats, de rent faktisk har leveret de sidste 3 år i forhold til at leve op til den her plan, de har præsenteret for os alle sammen. De er så godt som i mål, det hørte vi også lige ordføreren sige i sin egen ordførertale. Det kan være, der er få procenter, som lige skal på plads, men de arbejder ihærdigt på at lande de sidste procenter.

Som vi hører her, har de haft en deadline, der hed udgangen af 2010. Nu er vi i januar 2011, og prompte siger SF: Nu skal vi ind og lovgive på hele området. Man er fuldstændig ligeglad med, hvad branchen har leveret de sidste 3 år, har kæmpet for og leverer igen og igen. Nu skal man ind at lovgive på det her område.

Hvad baserer man det så på? En lille undersøgelse lavet af Forbrugerrådet, det er så det, der bliver evalueringen af hele den kæmpe indsats. Der er lavet én undersøgelse af Forbrugerrådet, som vi andre i øvrigt ikke kender, og det gør så nu, at det, man har lavet, ikke er

godt nok. Nu må vi lovgive på hele området. Er det helt ærligt ikke lidt tyndt?

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 15:00

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er ked af, at den konservative ordfører ikke følger pensionsmarkedet tæt, for så ville ordføreren have noteret sig, at samtlige aviser, Børsen, Berlingeren og Politiken, løbende har lavet undersøgelser af området. DR's Kontant har lavet undersøgelser af det her. DR's TV-Avisen har lavet undersøgelser af det her.

Jeg valgte at nævne en af undersøgelserne – for jeg syntes ikke, der var nogen grund til at nævne dem alle sammen – som viser, at pensionsopsparerne ikke kan gennemskue markedet. Og det er rigtig ærgerligt, at de desværre ikke kan gennemskue deres marked.

Det her med frivillige aftaler synes jeg er en rigtig god idé på nogle punkter, altså, hvis man kan lave en frivillig aftale og branchen overholder den. Det gør vi faktisk på andre områder, bl.a. på miljøområdet, men problemet er, hvis branchen ikke overholder eller gennemfører de aftaler, de laver. Så kan man ikke regne med dem, og så må man hjælpe dem på vej med lovgivning.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 24:

Forslag til folketingsbeslutning om en effektiv lettelse af erhvervslivets administrative byrder.

Af Colette Brix (DF) m.fl.

(Fremsættelse 18.11.2010).

Kl. 15:01

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er økonomi- og erhvervsministeren.

Kl. 15:01

Økonomi- og erhvervsministeren (Brian Mikkelsen):

Vi skal i dag behandle B 24, som jo handler om en effektiv lettelse af de administrative byrder. Det er en sag, som ligger mig, hele regeringen og begge regeringspartier rigtig meget på sinde. Det er nemlig vigtigt, at vi får fjernet unødigt bureaukratisk bøvvl, for det bidrager til at sikre de danske virksomheder gode vækstvilkår.

Derfor satte vi i 2001 en meget ambitiøs målsætning. Målsætningen handlede om, at vi ville sænke de administrative byrder med 25 pct. og være et af de lande i verden, som har sænket de administrati-

ve byrder mest, både effektivt og på en måde, så det virkelig betyder noget for virksomhederne. Vi vil her i løbet af meget kort tid have lettet byrderne for dansk erhvervsliv med mellem 7 og 8 mia. kr. Det arbejde skal vi selvfølgelig fortsætte med. Vi støtter derfor intentionen med beslutningsforslaget.

Det er jo også vigtigt, at virksomhederne oplever, at reguleringen bliver bedre i takt med, at de administrative byrder falder. Det sikres ikke alene med arbejdet med AMVAB-metoden, men AMVAB-metoden er nødvendig, fordi man kan konstatere og sætte fokus på de byrder, der koster allermost, og som derfor er vigtige at reducere i forhold til virksomhedernes konkurrenceevne.

Til gengæld kan man jo konstatere, at det ikke altid fanger det, som fylder mest i virksomhedernes krisebevidsthed. Jeg er derfor enig med forslagsstilleren i, at der er behov for at supplere indsatsen for at minimere virksomhedernes administrative byrder. Derfor skrev regeringen også i »Danmark 2020«, at vi både skal minimere virksomhedernes administrative byrder og gøre en særlig indsats over for de krav, virksomhederne oplever som irriterende og besværlige.

Derfor er vi enige i intentionen med forslaget, vi er enige i, at det er et område, som skal prioriteres. Der findes vel ikke nogen anden regering i danmarkshistorien, som har gjort mere på det her område – vi er selvfølgelig også glade for, at Dansk Folkeparti er meget ihærdige støtter bag den indsats – og derfor er vi også meget fokuseret på, at de mindre danske virksomheder i hverdagen oplever, at det bliver nemmere at drive virksomhed.

Imidlertid rummer de konkrete elementer i den nuværende udformning af beslutningsforslaget en række udfordringer. Erfaringerne viser nemlig, at der er problemer med at lade indsatsen blive styret af årlige overordnede målinger af virksomhedernes oplevede byrder.

Lidt tilsvarende havde vi før AMVAB-metoden – det har også været forsøgt i udlandet – et helt konkret problem med målingen, på den måde at udfaldet let bliver påvirket af udefrakommende faktorer som f.eks. den generelle økonomiske situation eller debatten i medierne. Empirien viser, at det betyder, at resultaterne varierer meget, og at de i mange tilfælde ikke kan forklares via ændringer i klare krav og regler. Det bliver bekræftet af de målinger, som flere af erhvervsorganisationerne og nogle af dagbladene gennemfører.

F.eks. viste en måling i 2010, at 4 pct. af virksomhederne oplevede et fald i byrderne, mens en anden måling dagen før viste, at 43 pct. oplevede et fald i byrderne. Fra én dag til en anden gik det fra 4 pct. til 43 pct. Det gør det også vanskeligt at opgøre, hvordan man reelt set skal måle, om oplevelsen er blevet forbedret – det kan den være i en måling, men ikke i den næste, på trods af at der måske ikke er sket ændringer i reglerne.

Et andet problem er, at målingens resultater ikke anviser, hvor problemerne er. Det vil derfor være vanskeligt at vide, hvor der præcis skal sættes ind for at ændre virksomhedernes oplevelse af de administrative byrder.

Der er altså behov for at se nærmere på, hvordan en sådan måling bedst kan tilrettelægges, så den giver et reelt billede af, hvor skoen trykker, og samtidig reelt måler virksomhedernes oplevelse af de administrative byrder og ikke afspejler alle mulige andre ting, som ikke vedrører regulering.

På den baggrund mener jeg også, at der er behov for en grundig drøftelse, inden vi opstiller mål for lettelsen af de administrative og oplevede byrder. Vi har så at sige behov for mere klart at vide, hvad og hvordan vi skal måle, før vi sætter et mål op. Når det er sagt, mener regeringen af hele vores ideologiske hjerte, at det er nyttigt at have et mål for indsatsen, men også at blive ved med at gøre en vedvarende koncentreret indsats på området. Derfor har regeringen opsat som mål, at vi skal være blandt de lande i EU, hvor der er færrest byrder for virksomhederne.

Afslutningsvis vil jeg gerne slå fast, at regeringen har den opfattelse, at vi skal forbedre virksomhedernes oplevelse af regulering. Det kræver først og fremmest et tæt samarbejde med særligt de mindre virksomheder; de mærker kravene i hverdagen og kan fortælle os, hvor vi skal sætte ind, hvis de skal opleve, at det bliver nemmere.

Allerede i dag involveres virksomhederne meget direkte i arbejdet gennem byrdejægerprojekterne. Erfaringerne herfra er netop, at det hjælper til at sætte ind, hvor det er vigtigst for virksomhederne. I beslutningsforslaget foreslås det, at der oprettes testpaneler eller brugergrupper. Det er et meget interessant forslag. Sådanne tiltag vil jo netop kunne sikre den direkte involvering af virksomhederne, hvilket er afgørende, når det er deres oplevelser, der skal forbedres.

Jeg synes derfor, at der er god grund til at arbejde videre med de tanker og f.eks. etablere en brugergruppe eller et testpanel med mindre virksomheder og organisationer, der kan dirigere og vurdere arbejdet.

Regeringen er således helt enig i sigtet med beslutningsforslaget og vil gå konstruktivt ind i drøftelserne af forslaget. Det er dog vigtigt, at vi får konkretiseret de forskellige elementer i forslaget, og derfor ser jeg frem til drøftelserne af forslaget i udvalget.

Kl. 15:07

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så går vi i gang med ordførerrækken, og den første ordfører er igen Venstres ordfører, hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 15:07

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Vækst i det private erhvervsliv er og bliver forudsætningen for varig velfærd og for finansieringen af det danske velfærdssamfund, for uden vækst i det private erhvervsliv er der ikke råd til at finansiere verdens største offentlige sektor. Derfor skal rammevilkårene for dansk erhvervsliv være i top – det er helt centralt for Venstre – og derfor er det også skønt at diskutere sådan et forslag her i dag, hvor vi jo også kan glæde os over, at der er faldet en aftale på plads, der er med til at sikre mere risikovillig kapital til danske virksomheder. Det er også med til at sikre bedre rammevilkår og bedre vækstbetingelser og er forudsætningen for, at vi får væksten op i gear.

Men et andet helt centralt område er den evige kamp for at nedbringe de administrative byrder. Siden 2001 har det været regeringens mål at nedbringe de administrative byrder med 25 pct., og vi skal vist ud i den sidste decimal for at konstatere, at der mangler lige det allersidste nøk, men målet vil blive nået, og der vil fortsat komme tiltag, som sikrer, at det selvfølgelig sker.

Mange ting er blevet betydelig lettere siden 2001 gennem øget anvendelse af it og genbrug af indberetninger; og eIndkomst på skattemrådet er måske en af de største succeser. Men der er selvfølgelig fortsat udfordringer. Jeg tror, at vi er mange, der beskæftiger os med erhvervspolitik, der ofte hører fra virksomhederne, at der er ting, der kan gøres bedre. Jeg tror, at indberetninger til Danmarks Statistik nok er det, jeg oftest støder på som værende et irritationsmoment i dagligdagen. Det skal vi selvfølgelig også kigge på. Så de intentioner, som Dansk Folkeparti har med dette beslutningsforslag, er bestemt nogle, vi er fælles om.

I regeringens arbejdsprogram fra sidste år er der også et fortsat fokus på at nedbringe de administrative byrder for dansk erhvervsliv, for det er selvfølgelig helt afgørende vigtigt, at virksomhederne bruger tid på det centrale, nemlig at drive erhvervsvirksomhed, og ikke på papirarbejde, bøvlgang og administration. Det har været en succes at have et kvantitativt mål for at nedbringe de administrative byrder, og det synes vi i Venstre også skal være en fremadrettet tilgang i kampen mod de administrative byrder. Derfor er vi i Venstre jo grundlæggende enige med beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti, som

ønsker at fortsætte kampen mod de administrative byrder. Det er som sagt i fuld forlængelse af Venstre og regeringens politik.

Regeringen har siden 2008 indført en model med de såkaldte byrdejægere, som målrettet kan tage fat på de problemer, som virksomhederne oplever som særligt besværlige eller bøvlede – en målrettet indsats, så vi kan få ryddet op. Som økonomi- og erhvervsministeren redegjorde for, kan det dog være vanskeligt at identificere de helt konkrete udfordringer i forhold til administrative byrder ved at lave generelle målinger. Som økonomi- og erhvervsministeren oplyste, har vi set forskellige resultater af målinger, som er foretaget stort set samtidig. Men vi vil i Venstre meget gerne kigge nærmere på de problemstillinger under udvalgsarbejdet, således at vi kan finde en model, en fremgangsmåde, som sikrer, at vi kan bruge virksomhedernes oplevelser af de administrative byrder til en målrettet indsats der, hvor problemerne reelt er. Derfor er forslaget om at oprette testpaneler interessant, og det vil vi i Venstre meget gerne arbejde videre med.

Vi går derfor konstruktivt ind i udvalgsarbejdet, så vi forhåbentlig i fællesskab kan sikre, at indsatsen mod de administrative byrder fortsætter på et højt og effektivt niveau, og også på en måde, så vi sikrer helt konkrete forbedringer for dansk erhvervsliv – til glæde for erhvervslivet, men så sandelig jo også til glæde for alle i det danske samfund, da vækst i det private erhvervsliv er og bliver forudsætningerne for varig velfærd.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og næste ordfører er hr. Orla Hav som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 15:12

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak. Ingen kan have interesse i at pålægge erhvervslivet unødigt bøv. Intentionerne bag beslutningsforslaget kan vi støtte, og vi er åbne over for drøftelser med ministeren om, på hvilken måde forslaget kan udmøntes.

Vi har stor respekt for, at det ikke er nogen enkel sag at fjerne bøv og byrder. Lovgiverne er ud over at skulle sikre et godt erhvervsklima også i høj grad garanter for, at borgerne kan have tillid til, at tingene går rigtigt og retfærdigt til. Desværre har vi jo set eksempler på noget, der kan tages som udtryk for, at man har set for lemfældigt på de krav, der er blevet stillet til erhvervslivet. Jeg skal blot nævne det meget triste kapitel om banksektoren, der stort set fik lov til at passe sig selv i en lang periode, hvor vi som samfund ellers havde haft et stort behov for at sikre os indsigt i de reelle tal omkring banksektoren.

Et egentligt tilsagn om, at samfundet slet ikke skal forstyrre erhvervslivet med samspil og initiativer, der skaber bedre rammer for samfundets samlede virke, bliver nok svært at give, men det er helt afgørende, at de krav og de byrder, samfundet pålægger erhvervslivet, skal være relevante – og helst for begge parter.

Derfor vil vi godt bakke op om det forslag, vi behandler i dag. Tanken er smuk, men vi ved, at det er en vanskelig opgave at løse, så alle parter synes, samspillet er relevant og vedkommende og ikke blot opleves som bøv. Så der er flere hensyn at tage. Men vi støtter forslaget og går gerne med i drøftelser om det fortsatte arbejde.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, og det er fru Pia Olsen Dyhr.

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF synes, det er et rigtig godt initiativ at sætte fokus på unødige byrder for erhvervslivet.

Flere undersøgelser viser, at en række mennesker og især de mindre erhvervsdrivende synes, at byrder af praktisk art fylder alt for meget. Forsikringsselskabet Codan har i samarbejde med Væksthus Hovedstadsregionen lavet en undersøgelse, der viser, at det især er de lidt ældre erhvervsdrivende, der synes, at det er en belastning. Det positive i undersøgelsen er, at en række unge selvstændige faktisk ikke synes, at de mere bureaukratiske omstændigheder ved at drive selvstændig virksomhed er det store problem, ligesom den også viser en kønsmæssig forskel, nemlig at kvinder øjensynlig har et noget lettere forhold til det.

Målet er der i hvert fald ingen uenighed om: Vi vil have flere til at starte egen virksomhed, og vi skal skabe de bedste betingelser for, at virksomheden kan trives. SF støtter initiativer, der kan begrænse papirusseri og bureaukratiske benspænd.

Langt om længe er beskæftigelsesministeren gået i gang med at rydde op i junglen af regler, som helt urimeligt rammer både de arbejdsløse i a-kasser og jobcentre og også i høj grad virksomhederne. Selv om der ryddes op i krogene, ligger der meget tilbage. I den nuværende ministers tid er der gennemsnitligt kommet en ny regel hver fjerde dag. A-kassereglerne fylder f.eks. 2.400 sider, og mange regler omfatter også virksomhederne.

Med den såkaldte genopretningsplan bliver det dyrere for virksomhederne at sende medarbejdere på efteruddannelse. Den slags betyder også noget, når vi diskuterer vilkårene for at drive egen virksomhed i Danmark.

Så sent som i går havde SF's ordfører beskæftigelsesministeren i samråd om vilkårene for at ansætte arbejdsløse i praktik. Her syntes SF's erhvervsordfører, hr. Karsten Hønge, at ministeren havde et arrogant forhold til især de små firmaers ressourcer, når det kom til samarbejdet med kommunen. SF mener, at virksomhederne trygt skal kunne samarbejde med det offentlige og ikke risikere at komme til at hænge på store uforudsete regninger.

Generelt stiller samfundet gode rammer til rådighed for virksomhederne. Danmarks mulighed for at klare sig i konkurrencen er også, at vi har en god, velfungerende offentlig sektor, en god infrastruktur og gode uddannelser, og at vi på arbejdsmarkedet har et godt og konstruktivt samarbejde mellem lønarbejdere og arbejdsgivere.

SF ønsker at stille krav til virksomhederne, f.eks. ved at overenskomster skal overholdes, og ved at firmaer skal deltage i uddannelsesindsatsen. SF ser også gerne, at virksomhederne påtager sig et større ansvar over for de ældre medarbejdere, f.eks. ved at udarbejde en seniorpolitik. Der skal være plads på arbejdsmarkedet, selv om man ikke er hundrede procent ydende.

SF siger: Væk med unødigt papirusseri, men op med det samfundsmæssige ansvar. Derfor kan SF godt støtte forslaget fremsat af Dansk Folkeparti, og jeg skal på vegne af SF's erhvervsordfører, hr. Karsten Hønge, fortælle, at jeg har sagt det her på hans vegne.

Kl. 15:16

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det fru Carina Christensen som konservativ ordfører.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Carina Christensen (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi meget, meget enige i intentionerne i det her beslutningsforslag. Vi er også stærkt optaget af at skabe bedst mulige rammevilkår for de danske virksomheder, herunder ik-

ke mindst at sikre, at virksomhederne belastes mindst muligt overhovedet af unødvendig bøvlgang, kontrol og administration.

Vi er meget glade for de resultater, som regeringen allerede har skabt, når det handler om at reducere de administrative byrder, og vi er jo faktisk kommet meget langt siden år 2001, men der er slet ingen tvivl om, at vi selvfølgelig skal meget, meget længere endnu.

Vi er fra konservativ side stadig store fortalere for, at vi holder fast i AMVAB-metoden, og vi mener også – ligesom Venstres ordfører var inde på – at der fortsat skal sættes nogle kvantitative mål op for, hvor langt vi skal nå med indsatsen inden f.eks. år 2020.

Vi ved godt, at der er nogle svagheder i AMVAB-metoden, og vi ved også godt, at mange virksomhedsejere oplever, at deres administrative byrder ikke er blevet tilstrækkeligt reduceret. Derfor er vi også positive over for at se på, hvordan man i langt højere grad end i dag kan få fokus på, hvilke byrder der rent faktisk opleves som generende for virksomhederne, for vi er enige i, at der kan være forskel på de byrder, som AMVAB-metoden peger på, og så de byrder, som reelt opleves som tunge af virksomhederne.

Hvis vi skal have mulighed for at få at vide, hvordan byrderne rent faktisk opleves af virksomhederne, som jo er det, der lægges op til i Dansk Folkepartis beslutningsforslag, ja, så kræver det, at der er et tæt samarbejde med virksomhederne og en indgående dialog. Det kræver, at man virkelig lytter til virksomhederne, og at man tager dem alvorligt. Derfor er vi også glade for, at ministeren nu siger, at han på baggrund af det her beslutningsforslag vil sætte et arbejde i gang med testpaneler, brugergrupper osv. Vi ved ikke rigtig, hvordan det bedst skrues sammen, men vi synes, det er en rigtig god idé, og vi ser meget gerne, at det bliver en både tæt og forpligtende dialog, man her har med virksomhederne.

Når det så er sagt, er vi altså ikke umiddelbart tilhængere af, at vi nu, som det foreslås her, går ind og opfinder et nyt målesystem, der skal måle virksomhedernes oplevelse af de administrative byrder, ligesom vi heller ikke umiddelbart er parate til her og nu på den baggrund at opstille en ny målsætning for, at de oplevede byrder skal reduceres med 10 pct. inden år 2015. Vi tror nemlig, at det, uanset hvor gode intentioner man har, rent faktisk bliver meget, meget vanskeligt at udvikle sådan et validt målesystem, hvor man rent faktisk kan måle, hvordan en byrde opleves. Men som nævnt har vi meget stor sympati for forslaget, vi støtter intentionerne bag det, og derfor vil vi fra konservativ side også gå konstruktivt ind i det videre udvalgsarbejde.

Kl. 15:19

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Morten Østergaard som radikal ordfører.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Dansk Folkeparti sætter med god ret et kritisk lys på den ensidige brug af den såkaldte AMVAB-metode til at måle virksomhedernes administrative byrder. Som vi har diskuteret i forbindelse med flere lovforslag, har metoden sine begrænsninger i den meget instrumentelle tilgang, den har. Eksempelvis blev det jo betragtet som en stor lettelse af virksomhedernes administrative byrder, da man lavede revisionspligten, men da de fleste virksomheder alligevel vælger at betjene sig af en revisor, betyder det, at det i praksis ikke er nogen administrativ lettelse for dem.

Det, som forslaget her lægger op til, er i stedet at fokusere på de oplevede byrder. Det måles jo i dag flere steder af meningsmålingsinstitutter for diverse dagblade og har i de senere år vist, at i modsætning til hvad den anden sådan mere instrumentelle metode, AMVAB, viser, oplever erhvervslivet en stigning i omfanget af administrative byrder. Derfor er vores indstilling, at det vil være klogt at

have begge tilgange på paletten, at man altså både har AMVAB-metoden til at måle på den her mere instrumentelle måde og så ved siden af supplerer med en mere kvalitativ måling, der vil være udtryk for, hvordan virkeligheden opleves set fra virksomhedernes side.

Vi når nok aldrig et punkt, hvor virksomhederne synes, at der ikke er unødigt administrativt bøvlgang, for det er jo nogle gange sådan, at de regler, der indføres herfra med et bestemt sigte, opleves som værende bøvlgang, fordi man måske ikke helt har blik for, hvad sigtet med dem er. Det ændrer ikke på, at det kan være fornuftigt at holde øje med, om forholdet ændrer sig, altså om der bliver en oplevelse af, at der bliver flere og flere af den type byrder. Omvendt kan man sige, at vi også har behov for at kunne vurdere lovforslag præventivt, at kunne vurdere, om et lovforslag vil påføre nye administrative byrder. Det er klart, at man ikke kan måle det med sådan et oplevelsesbarometer, før man har indført en lovgivning, og derfor kan det jo være helt fornuftigt også at have det andet redskab til at måle fremadrettet, om noget, man agter at indføre, vil være forbundet med meget store administrative byrder for erhvervslivet.

Derfor vil vi sige, at vi kan støtte det her beslutningsforslag. Vi synes også, at det er en spændende målsætning at reducere med 10 pct. inden 2015 i forhold til det nuværende niveau, og vi tror, at det vil være et godt og fornuftigt supplement og et godt redskab i det erhvervspolitiske arbejde at have ved siden af den almindelige AMVAB-metode, som vi altså foreslår bibeholdes, men suppleres med de oplevede administrative byrder.

Kl. 15:22

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Colette L. Brix fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:22

(Ordfører for forslagsstillerne)

Colette L. Brix (DF):

Jeg vil allerførst takke for debatten her i dag og den opbakning, som beslutningsforslaget har fået, og så vil jeg godt rette en speciel tak til Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre.

Tak for det. Tak for, at vi kan arbejde sammen og kigge på sagerne i stedet for alt muligt andet, når det virkelig brænder. Det er jeg rigtig glad for. Tak for samarbejdet.

De administrative byrder er et stort problem, ikke mindst for iværksættere og mindre virksomheder. Jeg vil gerne rose den ihærdighed, indsats og synlighed, som regeringen siden 2001 har udvist for at nedbringe de administrative byrder.

Når vi fremsætter dette beslutningsforslag, er det for at få en anden kurs. Der er gået for meget spekulation i tal. Det minder indimellem om manipulation. Derfor er tilbagemeldingen fra virksomhederne, at de ikke kan mærke de reduktioner, som ministerierne regner sig frem til. Jeg vil gå så langt som til at sige, at der desværre er sager, hvor det er rene matadorpenge, man regner sig frem til.

Da vi sidste år før sommerferien behandlede et lovforslag om ændring af markedsføringsloven vedrørende faktureringspligten, blev der fjernet ni bekendtgørelser og i stedet indsat nogle bestemmelser i markedsføringsloven. Pludselig var der lettelse for 255 mio. kr., selv om virksomhederne fortsætter med at udskrive de samme fakturaer. Jeg har svært ved at regne mig frem til det.

Vi er i øjeblikket ved at se på en anden ændring af markedsføringsloven vedrørende organiseret rabat, og selv om butikkerne ikke vil mærke særlig meget til ændringerne, kommer regnemaskinen frem til en lettelse på 155 mio. kr.

Der er også sidste år – på papiret – gennemført lettelse for 450 mio. kr. ved at hæve grænsen for revisionspligt fra 3 mio. kr. til 8 mio. kr., så det er frivilligt for selskaberne at få foretaget revision op til en omsætningsgrænse på 8 mio. kr. Selv om størstedelen af selskaberne fortsætter med at få foretaget revision, har samtlige selska-

ber på regnemaskinen i ministeriet alligevel fået administrative lettelse. Og sådan kan man blive ved.

Selvfølgelig ser det flot ud på papiret med alle disse lettelse. Problemet er bare, at virksomhederne ikke i samme grad oplever lettelse. Nu skal vi fremover måle på, hvordan virksomhederne oplever de administrative byrder, og det er jo da afgørende. Det vil også betyde, at indsatsen ikke mere vil være at gå efter de her penge, men i højere grad at gennemføre lettelse, som virksomhederne mærker i det daglige liv.

Jeg vil gerne sluttelig sige, at jeg er meget, meget glad for, at dette forslag kommer igennem i dag. Det her er blevet behandlet i rigtig, rigtig mange år. Tak.

Kl. 15:25

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Tak til ordføreren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 15:25

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Mogens Lykketoft):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 14. januar 2011, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

:

Mødet er hævet. (Kl. 15:26).
